Budapest, 1901. Hatodik évfolyam. 357 szám. Szombat, december 28.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Rémlátás.

Budapest, december 27.

(v.) Az ellenzéki sajtó véres kardot hordoz körül az országban s lihegve kiáltja, hogy veszélyben a haza. Ugyan miféle forrásból fakadt ez a szörnyü felbuzdulás? Betört valamely ponton az ellenség? Vagy megtántorodott a jogtiszteletre felesküdött kormány s belegázolt, önkénynyé durvitva törvényes hatalmát, a nemzet alkotmányos jogaiba? Dehogy, — szó sem lehet e komoly veszedelmek egyikéről sem. A riadalomnak sokkal ártatlanabb az oka: — az, hogy a haza sorsán őrködő ellenzék félreértett egy nagyon is világos beszédet. S az a véres kard, melylyel egynémely laptársunk végigszáguld az országon, ha egyáltalában jelez valamelyes veszedelmet, hát csak azt az egyet jelzi, hogy veszedelmesen meghibbant olyik tulaggodalmas elmének a judiciuma. S bizony mondjuk, az efajta nekihevülés nemcsak fölösleges, de kárhozatos is. Fölösleges, mert egy kis utánjárással könnyen meggyőződhettek volna a riasztók, hogy igazán nem volt mért megriadniok. És kárhozatos, mert ha minduntalan ok nélkül verik félre a harangot, akkor komoly időkben sem talál majd hitelre a bajra figyelmeztető intelem.

Amiről szó van, az igen egyszerü dolog. Az állandó és feltétlen bizalmatlanságra berendezkedett ellenzéki elmék ezuttal is belepottyantak a alaptalan rémlátás hibájába. A magyar kormánynak azt a szándékát, hogy az Ausztriában esetleg megujuló obstrukcióval szemben is megteremtsen — egy szükségtörvény utján — valamelyes expédienst a *közös ügyek* intézésére, voltaképp nehéz volt félreérteni. A mi közjogi ellenzékünk ezt a valóban nem könnyü dolgot mégis megcselekedte, még pedig igen gyökeresen. Ugy látszik, magát a gondolatot diszkreditálni akarta minden áron; s mivelhogy megtámadni nem tudta, hát rája biggyesztett egy szándékos félreértést. Mért megtámadhatatlan a gondolat? Mert a szoros értelemben vett *közös ügyeket*, amelyek a pragmatika szankcióból folynak s ezért — Deák Ferenc szavai szerint — az együttes és elválaszthatatlan birtoklás konszektáriumai, *valahogy* el kell intézni mindaddig, amig az 1867 : XII. törvénycikkben megalkotott közjogi szerződés fel nem bomlott. *Normális* viszonyok közt a közös ügyek intézésének módjai a delegációk s a közös minisztereknek az utóbbiak által ellenőrzött kormányzata. Ha Ausztriában akkora mértéket öltene az obstrukció, hogy a parlament delegációt sem tudna választani, akkor ebből a muló zavarból még nem következne a közös ügyek megszünése, mert az 1867 : XII. törvénycikk a hadügy és a külügy közösségét a pragmatika szankcióból önként és feltétlenül folyónak mondja. Akkor hát arról kellene ideiglenesen — az osztrák parlament munkaképességének helyreállásáig — gondoskodni, hogy ezeket a közös ügyeket az osztrák delegáció nélkül is el lehessen alkotmányosan intézni s hogy a közös minisztereknek az osztrák delegáció hiányzása mellett is megmaradjon a közjogi állásuk. Magától értődvén, hogy ez az expédiens nemcsak hogy semmi sérelmével nem járhatna a magyar nemzet közjogainak, hanem arra igenis a legnagyobb sulyt vetné a magyar parlament, hogy ez az áthidalás a 67-es törvény szellemében s az ország önállásának még élesebb kidomboritásával történjék. A hadügy s a külügy közösségének örökkévalósága mindezekből még korántsem következik. A közjogi szétválás igenis elérkezhet, ha vagy a magyar, vagy az osztrák törvényhozás kifejezetten megmondja, hogy az eddigi közös ügyeket a jövőben önállóan s függetlenül kivánja intézni. De amig ez meg nem történik s amig a 67-es törvény nagy motivumai fennállanak, a dualizmus eltörlésének jogszerüségére az osztrák parlamenti gépezet pillanatnyi megakadásából következtetni nem lehet.

S már most miben áll a félreértés? Hát egyszerüen abban, hogy ami itt a *közös* ügyekről mondatott, azt a rémlátók egész önkényesen átvitték a *gazdaságpolitikai* dolgokra, amelyek pedig a törvény szerint nem pragmatikusan közös ügyek, hanem csupán olyanok, amelyek célszerüségi okokból *közösen is intézhetők*. Ebből a félreértésből eredt aztán a kemény vád, hogy Széll Kálmán ime cserbenhagyja, megtagadja, megcáfolja a saját alkotását, az 1899 : XXX. törvénycikket, mert kijelenti már előre, hogy hajlandó lesz valamely szükségtörvénynyel beérni, ha a jövő év végéig nem jő létre Ausztriában rendes törvényhozási uton az autonom vámtarifa s az uj kereskedelmi és vámszövetség. Hát kérem, ezt Széll Kálmán sohasem mondta, mi sem mondtuk soha, s nem mondhatott ilyesmit soha senki, aki Széll Kálmán nézeteit ismeri. A miniszterelnöknek 1899-ben törvénybe iktatott hires formulája, mely az egész nemzetet megnyugtatta, mit mond? Kimondja azt, hogy 1903-ig létre kell jönnie a magyar mezőgazdaság érdekeit is igazságosan kiszolgáló uj autonom vámtarifának és ezenkivül az uj vámszövetségnek, mindkettőnek a hatvanhetes törvény előirta módon, *tehát a magyar és az osztrák országgyülés egyetértő határozatával*. S ha azt kérdezik a rémlátók, hogy mi történik majd, ha az osztrák parlament az autonom tarifát s az uj vámszövetséget nem intézi el a jövő év végéig, hát erre is megkaphatják a feleletet. Nem tőlünk, sem Széll Kálmántól, hanem magától a formulát beiktató törvénytől. Ez a törvény ugyanis az alkotmányos elintézést ugyanazon szigoru szankció alá helyezi, mint a viszonosság megtartását. Ha tehát az osztrák törvényhozás a

TÁRCA.

Bohémiából.

Én.

Ha kérdezem magamtól önfeledten,
Csak egy boldog perc volt-e életemben?
Mikor a mámor magával ragadt
S Faustként szóltam: Ó állj meg pillanat!
Bús válasz lebben a légben tova:
— Soha!

Árnyból indultam a ködök honába,
Hiv az álmok nem ösmert tartománya.
Aki szeret, még az is elkerül.
Bolyongjunk hát tovább is egyedül!
Bús kérdés lebben a légben tova:
— Hova?

Az én népem.

Övék a kék ég egy darabja.
Kopott azontúl, szürke mindenik.
Kenyér se jut tán nékik néha-napra
S maguk mégis gazdagnak hirdetik.

Lelkükben Dél minden virága, fénye,
Arcuk sápadt, fakó, színehagyott ...
S ha szánakozva állanál elébe,
Még tőled kérdenék, hogy mi bajod?

Pásztor Árpád.

Az erősebb.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: ***Erdős Renée.***

A szobám levegőjét betölti finom, lengő pára. Talán a nyitott ablakon keresztül illant be hozzám, a távol hegyek koszorus ormairól. Tavasz van odakünn. Virágos, illatos tavasz. Teljes fakadásban állnak a rózsák. A hegyoldalból kristályforrás buzog. Én nézem. Beh szép! A felszökellő cseppek szinte megfürödnek a napfény aranysugarában.

Megfürödnek és felolvadnak benne.

— Nézzed csak, Thessa. Eza vizcsepp szerelme a napsugárral. Olelik egymást és a gyengébb megsemmisül az erősebb hatalmától. Beh szép!

A leány nem hall semmit. A nyitott könyvbe mélyed, mely előtte fekszik az asztalon. Olvas.

— Thessa!

— Kérlek!

Megriad, fölveti a szemét és figyel.

— Nem jössz ide?

— Nem. A hegyeket nézni? Nem. Minek? Jobb itt.

— Érdekel az a könyv?

— Nem nagyon. Ismerem az iróját. Látod, ez a könyve óriási zavarokat csinált a sajtóban. Nem tudták, hogy fogadják. Tudod, mindenkinek és mindennek nekiment. A férfiaknak, az asszonyoknak, sőt még a — dadáknak is. A társadalmi rendet, szokásokat ki akarta helyükből forgatni és másokat alkotni helyettük.

Meg akarta semmisiteni a régi, bemohosodott hagyományokat. Tanitni, nemesitni akart. A szerelmet magasztositani, tisztulttá tenni. Te, tudod ki ez az ember? Egy varróleány törvénytelen gyermeke. Finom, uri gavallér, kifogástalan modoru ember. Sokan félnek tőle, sokan megbámulják s egynehányan igazat adnak neki. De csak egy ember szereti, egy leány, akit maga mellett tart. Amolyan szolgálóféle, de a mellett szerető; ünnepnapon, mikor megfésülködik és tisztára mossa magát. A multkor láttam őket kocsin. Barátságos tekintésü nember. A napernyője cifra.

— A férfi miből él?

— A könyveiből. Azaz, hogy élhetne másból is. Örökség ütött hozzá egy öreg embertől, aki valamiért bosszut akarván állni valakin, elismerte fiának és ráhagyta vagyonát. De ez a félbolond fittyet hányt az apaságnak és visszadobta a százezreket. Nem kár? Sok cifra napernyő jutott volna a kis hölgyének.

— A vagyont nem csodálom, — mondtam én. De a név, a név!...

— Látod, az sem kellett neki. Különben minek beszüljünk róla annyit? Az az ember egy szép pozőr. Szeretném ezt neki megmondani egyszer. De, fájdalom, nem vagyok abban a helyzetben, hogy név nélküli való, vadházasságban élő urakkal összekerüljek. Én rám vigyáznak. Most pedig adieu!

— Mégy?

— Nem akarod? Hát maradhatok is. De mintha látnék valakit az uton. Errefelé jön. Ne menjek?

— Ez ő. De csak maradj.

— Jó. Ambár nem lesz kellemes egyikőtöknek sem. Legkevésbé nekem. De meg ő is... Meg tudna ölni, ha itt lát. Nem tudod miért?

Mosolyogtam.

— Nem szereti nagyon a leányokat.

Felpattant.

— Ezt mondja? Igen? Hát jó. Azt hiszed,

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

jövő év végéig nem intézi el azt a két feladatot, *akkor Magyarország — Ausztriára való minden tekintet nélkül — szabadon fog élni törvényadta jogaival.* Akkor tehát mi külön szerződünk a külfölddel, gazdasági viszonyunkat Ausztriával pedig a saját legjobb belátásunk szerint rendezzük be, elmehetvén egészen a vámsorompók felállításáig.

Ezt iktatta törvénybe Széll Kálmán, s e mellett becsületesen meg is fog állani. Figyelmeztetést erre nézve senkitől sem tartozik elfogadni, mert senkinek sincs joga róla feltenni, hogy bármi körülmények közt vissza akarna vonulni attól, amit a saját maga kötelességéül s az ország joga gyanánt a törvénykönyvbe iktatott. Vegyék ezt tudomásul a rémlátók. A véres kardot pedig, amelyet körülhordoztatnak az országban, hozassák szépen haza s tegyék vissza a sérelmi politika lomtárába. Amig Széll Kálmán áll a kormány élén, addig semmi csorba nem fog esni az ország jogain s érdekein. S mert e felől nyugodtak lehetnek az urak, használják fel szabad idejüket valamire, ami okosabb dolog az ok nélkül való rémitésnél: tanuljanak helyesen eligazodni a világos, tiszta beszéden.

Még valami a párbajról.

Irta: *Bolgár Ferenc.*

Budapest, december 27.

Mikor a minap ezen a helyen a párbajkérdésről rövidesen elmélkedtem, egyáltalában nem akartam reformátori szerepre vállalkozni. Erre az egyes ember ugy se lehet hivatva. Ez csupán a társadalomnak lehet a dolga, — mert ő rendelkezik a megfelelő kompetenciával. Azonfelül mai párbajszokásainkat ugy a lovagiasság, mint a humanitás szempontjából megfelelőknek tartom és ha a segédek rátermettek, ezekkel a szokásokkal mindig ki lehet jönni. Ezek is megengedik, hogy indokolatlan párbajok elkerültessenek. Fájdalom, segédek dolgában gyakran roszszul állunk, és ezen a bajon valóban segiteni lehetne a javaslatba hozott párbajbiróság intézményével, amely tulajdonképpen a segédek ellenőrzését jelenti. Minthogy nem lehet kivételeket csinálni, ezt az ellenőrzést minden olyan lovagias ügyre nézve javaslatba hoztam, amelyet a segédek egymás közt nem tudnak békés uton elintézni, tehát még azokat a lovagias ügyeket is, amelyek tapasztalt férfiak kezébe jutottak. Amint már mondtam, nem akartam reformálni, hanem egyszerüen állást foglalni a párbajellenes mozgalommal szemben, mint érdekes, aktuális kérdéssel és figyelmessé tenni a vezetőket, hogy a gyakorlati életben minő utak állnak előttük nyitva abban az esetben, ha elérni kivánják — nem éppen az óhajtott, de azt a célt, amelyre ez idő szerint a társadalom megnyerhető lenne: a párbajok számának csökkentését. Meggyőződésem szerint az általam megjelölt segitő módozaton kivül manapság más módozat nem létezik. Igazat fog adni nekem mindenki, aki a társadalom dispozicióit ismeri és a párbajszokások alkalmazása dolgában tájékozva van. Elvégre lehetne más radikálisabb és sikert igérő inditványokkal előállni, de megvalósitásuk elé legyőzhetetlen akadályok gördülnének, hiszen az ilyen reformok realizálására csupán abban az esetben lehetne gondolni, ha szankciójuk elől senki se zárkózhatnék el, még az sem, aki a maga dolgaiban magamagát tartja a legilletékesebb birónak.

Az a kitüntető mód, amelylyel javaslataimat fogadták és amely leginkább kiviláglik azokból a nyilatkozatokból, amelyeket legjobb társaságunk kitünő tagjai a *Budapesti Napló* karácsonyi számában tettek, arra bir engem, hogy még egyszer visszatérjek az ügyre, hogy megmutassam: miként lehetne ezt a reformot gyakorlatilag kivinni. Hogy megvalósitható, abban sohase kételkedtem. A *Budapesti Napló* ánkétje szerint, de különösen azok után, amiket *Iványka* Oszkár tisztelt képviselőtársam mond, egész határozottsággal életbe lehetne léptetni ezt a reformot kellő erély és helyes fölfogás mellett. *Iványka* Oszkár véleményére azért helyezek különös sulyt, mert lovagias ügyekben joggal tartják tekintélynek és ismeretes, hogy szigoru meggyőződések vezérlik. *Iványka* kijelenti, hogy a reform bár nem egykönnyen, de föltétlenül megvalósitható. Ez elég. Ha olyan tapasztalt férfiu, mint *Iványka* mondja ezt, akkor már csak a keresztülvitel módozatairól lehet szó és ezekre akarok ma rövidesen ráutalni.

Hogyan keletkeztek a mai párbajszokások? Gróf Chatauvillard, francia gentleman, 1836-ban az addig érvényes, föléttébb homályos szokások alapján lovagias érzelmü barátaival egyetemben preciz szabályokat állitott föl, amelyekért ő és barátai, mind megannyi kitünősége a legjobb francia társaságnak, helyt állt és amelyeket a társaságnak ajánlott. Minthogy ezek a szabályok lovagiasak, okosak és humánusak voltak, mindenütt, Franciaországon kivül is elismerésre találtak és amugy nagyjában még ma is mindenütt érvényesek. Minthogy maga a párbaj a törvényen kivül áll, természetesen nem birhatnak a törvény erejével, de a büntető törvénykönyv is csak abban az esetben tekinti a párbajt párbajnak, ha a társaságtól elfogadott szokások szerint nyerte elintézését. Ha tehát illetékes társadalmi akció uj szokásokat létesitene, ezek ugyanolyan hatályuak lennének, mint a Chatauvillard-féle szabályok, amint tényleg is keletkeztek Chatauvillard óta uj szabályok és mindenki részéről respektáltatnak. Ha tehát be akarnók vezetni a gyakorlatba a párbajbiróság intézményét, amely minden olyan becsületbeli ügyet, amelyet a segédek nem tudtak békésen elintézni, még egyszer megbirálja, — akkor nincs egyébre szükség, csak arra, hogy kiváló társadalmi állásu személyiségek, különösen olyanok, akiknek nevét párbaj-ügyekben emlegetni szokták és akiknek véleményét a nyilvánosság respektálja, — kijelentsék, hogy a párbajbiróságot szükségesnek és célszerünek tartják és majd igénybe veszik minden esetben, amelynek akárminő módon részesei lesznek.

Ez elegendő volna és a reform néhány hónap alatt annál inkább meghonosodnék, mivel hatása csakhamar nagyon előnyös módon jelentkeznék. Egy másik, talán még egyszerübb és praktikusabb utja volna a javaslat megvalósitásának az, ha a parlamenti és zsurnalisztikai körök az éppen emlitett módon a reform mellett nyilatkoznának; ezekkel ugyanis társaséletünk a legszorosabb relációban van s ezenfelül a legtöbb becsületbeli ügy is ezekre a körökre esik.

De vajjon miért is vonná ki magát valaki a párbajbiróságok alól? Ezek révén a mostani eljárással szemben semmi más nem történnék, mint az, hogy minden affért, ha szükségesnek tünnék fel, négy helyett kilenc gentleman itélne meg. De föltéve, hogy valaki nem akarna a reformmal megbarátkozni és segédei velo azonos nézeteket vallanának, akkor ez, abban az esetben, ha a társadalom többsége a párbajbiróságokat elfogadta, kétszeresen vétene a szabályok és ezzel egyszersmind a büntetőtörvény ellen, amennyiben ez kifejezetten megkivánja, hogy a párbaj „a szokásos szabályok szerint“ történjék meg, mert különben az ellenfél halála esetén mint szándékos emberölés, megsebesülése esetén pedig mint sulyos testisértés büntetendő, a segédek pedig mint bünrészesek büntetendők. Az a körülmény azonban, hogy a felek vagy ezeknek egyike a párbajbiróság itéletét nem respektálják, nem állhatna annál az oknál fogva, hogy a párbajbiróságok, éppen ugy, mint a hogyan most az elégtételképesség kérdésében itélő becsületbiróságok teszik, a felektől és a segédektől már előzőleg azt a nyilatkozatot kivánnák, hogy az itéletnek föltétlenül alávetik magukat.

Másképpen, mint ezen az uton, alig lehet a fölösleges, mert megokolatlan párbajokat kiküszö-

---

nem tudom, mit jelent ez az ellenszenve? Ostobáknak tart bennünket. De különösen engem. Hát miért? — kérdem tőled. Egyetlenegyszer beszélt velem. S tudod, mit mondott: Kisasszony, maga mereven tartja a derekát. Ne a jobb kezében vigye az ernyőjét. Epp olyan mint egy gimnazista, aki a szünidőben bottal jár. Hát mit mondjak neki erre? Elpirultam és még féiszegebb voltam előtte. Ezen bizonyosan mulatott.

— Oh dehogy!

— Azt hiszed, ugy-e, nem is figyelt rám? Eszébe sem jutott foglalkozni velem. Igazad lehet. Fájdalom, még nem mentem férjhez, el sem váltam az uramtól, e szerint nem lehetek érdekes senki előtt.

— Rám célzasz? Kérdem tőle, de nem haraggal, nem is szemrehányón. Megszoktam apró kifakadásait, melyek mind onnan származtak, hogy igen nagyon terhére volt már a leánysága. Tisztelte, de nem szerette, mint olyan dolgot, amely a más kedvéért van. És titkon szeretett volna tőle szabadulni, egy világ kárhoztatása árán is.

Szegény, csunya volt és ügyetlen s elvörösödött a dühtől, ha a kis tót szobaleányomat látta mosakodni a kutnál. Gyülölte a fehér nyakat, a telt vállakat, az asszonyos idomokat, mert ő maga sovány volt és a leányos bőre érdes, néhol megpettyezve pattanásokkal.

A férfi, aki a kis hegyi nyaralónk felé tartott, igen becses volt előttem és fontos volt, hogy rajtam kivül más ne foglalja le érdeklődését. Thessa mégis ugy beszélt róla, mintha kötelessége lett volna néki udvarolnia. Ez legkevésbé sem bántott. Sőt mintha egy kis szánalomérzet támadt volna bennem a nálam két évvel ifjabb leány iránt és mindenképpen jót akartam neki.

— Lásd, már itt is van. Ugyan fogadd el, kérlek, Thessa. Okvetlenül be kell fejeznem a megkezdett levelemet, hogy magával vigye a városba, ha visszamegy.

Gyanakodva emelte rám a szemét.

— Ez jótétemény akar lenni? Nem, köszönöm. Csak fogadd el magad.

Én azonban vállat vontam és otthagytam magára.

Nem ment ki a szobából. Ülve maradt a helyén. Nemsokára hallottam, hogy valakinek a köszöntését fogadja az ablakon keresztül.

— Ez György, — gondoltam és odalopóztam az ajtófüggönyhöz, pusztán kiváncsiságból. Látni szerettem volna a barátom arcát, amint Thessát megpillantja — egyedül.

Tényleg kissé kellemetlenül érintette őt a találkozás. Hidegen hajolt meg és körülnézett.

— Mária levelet ir, — sietett Thessa a magyarázattal. — Megbizott, hogy fogadjam önt, mig befejezi az irást. Ha tehát . . .

A másik valami bókfélét akart kinyögni, de nem nagyon sikerült neki.

Mégis leült a leánynyal szemben, de nem szólt.

— Persze, ön nem nagyon örül a cserének, ugy-e? Hja, kérem, — be kell érnie velem. Nincs más hátra. Talán volna még a számomra egypár böles tanácsa az esztétikai testtartásból. Elég jól ülök igy?

György mosolygott.

— Még mindég neheztel azért? Ejh, ezt nem is tudtam.

— Mi csunya leányok soha sem felejtjük el, ha egy férfi a szemünkre veti, hogy nem tetszünk neki.

György hirtelen fölemelte a fejét. Nyilván meglepte a hang fájdalmas rezgése, s a szomoru pillantás, amely kisérte.

— Megbántottam volna? Dehogy. Nem akartam, kis Thessa.

— En nem vagyok kis Thessa — felelte indulatosan a másik. — En csak két évvel vagyok fiatalabb Máriánál, aki az ön felesége lesz. Azért nem kellene, hogy lenézően bánjék velem, hogy csufoljon, hogy kinevessen.

— En — Thessa?

— Igen, ön. Azt hiszi, nem tudom? Mulatnak rajtam Máriával együtt. A hátam mögött zöld békának hiv. Igen, csak ne nézzen ugy. Eppen maga hiv zöld békának. Hallottam.

— De — ez képzelődés.

— Azt hiszi? Jó. De miért is teszek szemrehányásokat önnek? Törődik is velem! Nagyon nagy libának tart, mi? Azt hiszi, mert nincs viharos multam, hát nem érdemes velem beszélni. Pedig vagyok olyan müvelt, mint Mária, tudok annyit, mint ő. Ha nem többet. A zárdában is...

Nem tudtam hova lenni a meglepetéstől, mikor igy hallottam beszélni Thessát.

Ez a szegény leány mindenképpen azon volt, hogy elhomályositson engem és nem vette észre, milyen rossz utat választott a célhozjutáshoz. Egy szerelmes férfi előtt azt hangoztatni, hogy a választottja nem tökéletes lény, van nála szellemesebb, müveltebb! S egészen a zárdáig visszamenni a bizonyitékokért! Talán bizony az osztályzatainkat is fel fogja mutatni neki a siker érdekében. Vártam, hogy György valami gorombaságot mond majd neki erre, valamit, amivel bosszut állhat rajtam.

De nem ez történt. Mialatt Thessa beszélt, György egyre figyelmesebben nézte és hallgatta. Kissé előrehajolt a székén és le nem vette szemeit a leányról. Az pedig beszélt. Sokat beszélt. Osszevissza, tüeskőt-bogarat. A Lándor Zelmáról, aki színésznő lett és most milyen jó dolga van. Telekdy Mártháról, aki férjhez ment és kis fia született.

— Mindenki boldog, csak én nem. Ez nem

bölni. De a párbajbiróságoknak még más előnyeik is volnának. Igy senkinek a becsülete nem rövidülne meg azáltal, hogy gyenge segédei vannak. A segédeknek senkisem tehetné többé azt a szemrehányást, hogy a tárgyalásoknál nem jártak el elég alaposan. Tárgyalásaik sohasem vezethetnének surlódásokra. Párbajok egészen fiatal emberek között, nemkülönben egészen fiatal és idősebb emberek között körülbelül ki volnának zárva. A krakélerség elveszitené a talaját. Senki sem árthatná magát olyan ügyekbe, amelyekhez semmi köze. És, amit leginkább figyelembe kell venni, az ugynevezett komplikált ügyek, amelyek gyakran a lovagiasság minden szabályát a fejetetejére állitják, a ritkaságok közé tartoznának.

Ezeket akartam még az e helyen már elmondottakhoz hozzáfüzni és az érdekelt köröknek figyelmébe ajánlani.

BELFÖLD.

„A kis árulkodó.“ Ezzel a cimmel az agráriusok egyik közlönye regisztrálja a terézvárosi kereskedőknek *Széll* Kálmán miniszterelnöknél való tisztelgését s egyuttal *Vázsonyi* Vilmos országgyülési képviselőnek, a küldöttség vezetőjének a szabadelvüpárt összealkotásáról tett nyilatkozatait, ezekhez az utóbbiakhoz hozzáfüzvén azt is, hogy Vázsonyi intimus tanácsokat osztogatott Magyarország kormányelnökének. Ezzel konstatáljuk, hogy amit az illető agrárlap összeolvaszt, az voltaképpen két teljesen külön dolog. Vázsonyi Vilmos azokat a politikai nyilatkozatokat nem a miniszterelnök előtt, hanem egy *nagyváradi* ujságiró előtt tette, aki őt lapja részéről megintervelwolta. A miniszterelnöknél egy szót sem beszélt egyébről, mint a szombati zavargásról és kártételekről s a terézvárosi kereskedőknek, az ő választóinak a kártérítésre való igényeiről. Ennek a két dolognak az összezavarása, még ha jóhiszemüleg történt is, sulyos sérelme az igazságnak. És bár mi egyátalán nem vagyunk a *Vázsonyi* Vilmos szószólója, azt az igazság érdekében tartozunk konstatálni, hogy Vázsonyi nem követte el azt az izléstelenséget, hogy Széll Kálmánnak egy tisztelgés alkalmával intimus tanácsokat adjon, aminthogy Széll Kálmán nem is szorult a Vázsonyi intimus tanácsaira pártjának vezetése dolgában.

A hazai szerb egyház ügyei. *Karlóczáról* telegrafálják: A kongresszusi választmány mai ülésén felkérte *Brankovics* György pátriárkál, hogy tolmácsolja ő felsége előtt a választmány hódolatteljes szerencsekivánatait Erzsébet főhercegnő házassága alkalmából. Azután *Brankovics* György pátriárka bejelentette, hogy előterjesztést fog tenni a koronánál a szerb egyházi kongresszusnak rendes határidőben való összehivása iránt; ugyanakkor bejelentette, hogy átadja s tényleges birtokába bocsájtja a választmánynak a 200 ezer koronába került, sajátjából emelt uj szemináriumi palotát. A választmány nevében *Nikolics* Miron pakráci püspök mondott köszönetet a pátriárkának. A választmány ma délután testületileg vette át a nagylelkü adományt.

Négy uj főrend.

Budapest, december 27.

A hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni, hogy a király a magyar közélet négy kitünőségét a főrendiház tagjaivá nevezte ki:

Az uj főrendek:

1. *Semsey* Andor.
2. *Czorda* Bódog.
3. *Müller* Kálmán.
4. *Kornfeld* Zsigmond.

Kétségtelen, hogy az uj főrendek kiszemelését az egész magyar közvélemény szerencsésnek fogja itélni. De első sorban nem a személyes momentum az, ami jelentőséget ad ennek a négyes kinevezésnek, hanem az a társadalmi felfogás, amely benne tükröződik. A szellemi munka és a gyakorlati tevékenység képviselői kapnak helyet a kinevezések által a főrendiházban és az a mód, a hogyan ezeknek a foglakozásoknak, s e foglalkozások képviselőinek a kiválasztása történt, igazán finom és előkelő. Az egyik természettudós és mecénás, a másik jogtudós és biró, a harmadik az orvostudomány és a közegészségügyi adminisztráció munkása, a negyedik a közgazdasági élet szerepvivője. És mindegyik a legelsők közül való a maga szakmájában. A szelekció tehát a lehető legszerencsésebb ugy a szakmákban, mint a szakmák képviselőiben. Mikor tizennégy év előtt a főrendiházat reformálták és a kizárólag arisztokratikus elemekből álló testületet felfrissitették a kinevezett főrendek demokratikus elemével, az lebegett a törvényhozó szeme előtt, hogy a polgári társadalomnak legkiválóbbjai nyerjék közhasznu munkásságuk jutalmát a főrendiházba való kinevezéssel. Ezt a rációját a törvénynek ideális módon állitja elénkbe ez a mostani négy kinevezés. *Széll* Kálmán miniszterelnök, aki kormányzata kezdetén olyan szerencsés inspirációval neveztette ki *Bittó* Istvánt a főrendiház tagjává, amiért igazán osztatlan elismeréssel adózott az egész közvélemény: most is olyan nagyérdemü férfiakat szemelt ki a királyi kitüntetésre, akikkel szemben el kell némulnia minden tájékozást kereső kérdésnek, mert inkább azt a kérdést igazolják, hogy miért csak most, miért nem korábban foglalták el megilletö helyüket a törvényhozás felső házában? Ez a kérdés legföllebb *Czorda* Bódoggal szemben erőszakos, mert Czorda Bódog, mint a Kuria másodelnöke, állásánál fogva ugyis tagja volt a főrendiháznak, még pedig, mindenki tudja és elismeri, igazán tevékeny tagja, aki a tanácskozásokban nagy és előkelő szerepet játszott. S az is a miniszterelnök bölcseségét dicséri, hogy ezt a munkaerőt sietett visszaadni a főrendiháznak. Néhány hete csak, hogy a Kuria érdemes másodelnöke nyugalomba vonult, de ma ujra tagja a főrendiháznak, még pedig nem állásánál, hanem egyéni értékénél fogva. Már a többi három uj főrendnél csakugyan inkább az a meglepő, hogy csak most kerül rájuk a sor. De annál egyetemesebb megelégedést fog országszerte kelteni, hogy a legnagyobb magyar mecénás, a magyar tudomány fejedelmi istápolója: *Semsey* Andor végre érdeme szerint helyet kap a törvényhozásban, amelynek ő többet hoz a diszből, mint amennyit kaphat általa. Igazi magyar, mindeneket lenyügöző idealista, nagyszivü hazafi: a rögöt is megszépiti, amelyre lép és szebbé fogja tenni a főrendiházat is. A tudomány igazi főlkentje *Müller* Kálmán orvosprofesszor, az országos közegészségügyi tanács elnöke, akit az uralkodó kegye most szintén a főrendek közé emelt. Az az emberséges szerep, melyet *Korányi* Frigyes éppen a főrendiházban tudott a tüdőbajellenes küzdelem kezdeményezésével magának biztositani, világosan jelzi, hogy akkora tudós bevonásával, aminő Müller Kálmán, a közegészségügy kiváló erősséget kapott a főrendiházban. És igazi megelégedést fog kelteni *Kornfeld* Zsigmond kinevezése is, akinek elsőrangu közgazdasági tudásával a főrendiház igazán a legjobb időben gazdagodik. Kornfeld Zsigmond magyarrá lett érzésben és gondolkozásban s a magyar közgazdaság terén föltétlenül az a tekintély, akinek hivatottságát, erejét és tiszta karakterét mindenki elismeri. Erre a kiváló erőre a törvényhozásnak szüksége van, használ is fogja látni.

Az uj főrendekről a következőket irhatjuk:

(Czorda Bódog.)

Czorda Bódog kinevezése folytán tulajdonképpen csak a jogcimet változtatja meg, melynek alapján a főrendiházban helyet foglal. Mint a Kuria másodelnöke, eddigelé is ott volt a főrendek sorában, egészen ez év november haváig, amig élemedett korára való tekintettel nyugalomba nem vonult. Az ő nagy jogi tudását, higgadt bölcseségét, éles judiciumát nem fogja nélkülözni ezután sem a magyar törvényhozás, amelyben őt látni megnyugvás mindazoknak, akiknek rokonszenve Czorda Bódog irányában, nyugalomba vonulása alkalmával, nemcsak a birák és ügyvédek, de a nagyközönség sorában is olyan impozánsan megnyilatkozott. A hetvenkétesztendős tudós, aki már mint huszesztendős ifju a szabadságharcban fegyvert ragadott hazája védelmére, majd a josefstadti várba internáltatott, ugyszólván egész életét hazájának és a közügynek szentelte. Mint közigazgatási tisztviselő, mint magasrangu biró, mint államitkár, mint képviselő mindenkor puritán jellemnek és erős elmének bizonyult.

(Semsey Andor.)

Mint a tudományosság mecénása, tiszteletet szerzett nevének az egész országban, e mellett azonban mint tudós is a legelsők sorában áll s igy mindenha biztos itélettel választhatja meg azokat a célokat, amelyeknek szolgálatába adja vagyonát és áldozatkészségét. Negyedmilliót is meghalad az értéke azoknak az ásványgyüjteményeknek, melyeket a Magyar Nemzeti Muzeum számára megvásárolt s az ő áldozatkészségének köszönhető, hogy muzeumunk meteoritgyüjteménye első a világon s ásványgyüjteményét mindössze csak két tudományos intézet gyüjtése mulja felül gazdagságban és tökéletességben. Semsey Andor azonban még ezenfelül is sokat áldozott a természettudományok müvelésére. 1000—1200 forintos alapitványai és pályadijai a Természettudományi Társulat évkönyvében ugyszólván esztendőről-esztendőre előfordulnak, nem is említve, hogy ezreket meg ezreket bocsát e társulat rendelkezésére értékes, de, sajnos, áldozatokkal járó tudományos munkák finanszirozására. A többi közt Herman Ottó örökéletü halászati és madártani munkái Semsey Andor áldozatkészségével láttak napvilágot. 1889-ben pedig kerek *százezer forintot* bocsátott a Tudományos Akadémia rendelkezésére tiz, különböző szakmabeli tankönyv jutalmazására.

(Müller Kálmán.)

Müller Kálmán a magyar orvosi karnak és a budapesti Tudomány-egyetem orvosi fakultásának, mint nyilvános rk. professzor, egyik előkelő diszessége. Rendkivül nagy azoknak a sulyos betegeknek a

---

igazság. Csak azért, mert szép nem vagyok. Igy nem volna szabad az Istennek büntetni az embereket. Mert mit tehetek arról, hogy nem vagyok szép? Az én hibám talán? Mondják, hogy a mamám nem szerette a papámat, azt hiszem, tán azért. De hát kellett akkor, hogy szülessek? Ezekben a dolgokban nincs semmi igazság s nekem mégis meg kell szenvednem értök. Tulajdonképpen jó volna, ha meghalnék.

Elhallgatott. A két karját lefektette a szék támlájára és ráhajtotta a fejét. Ez a póz elég jól állt neki.

György hozzá lépett.

Thessa — mondta neki — szokatlan melegtől csengő hangon — édes Thessa, ne beszéljen igy.

— Miért ne beszéljek — mondta az és a szeme tele volt méltatlankodó haraggal. Maga talán nem ad igazat nekem? Maga talán nem talál engem szánalmasnak? En is ember vagyok. Nekem is vannak érzéseim, jók és szépek. Vágyaim, forrók és titkosak. Hol az a férfi, aki megértené őket? Az én lelkem tele van melegséggel. Kinek kell? Nekem vannak gondolataim: kiváncsi rájok valaki? En fiatal vagyok és szomjuhozom: jutott eszébe valaha férfinak, hogy rám csak egy pillantást vessen? Keltettem én vágyat valaha valakiben? Akart valaha valaki engem megcsókolni? Valaki? Akárki. Tegyük fel, hogy maga. Volna kedve engem megcsókolni?

S két összekulcsolt kezét állához tartva beszélt, ugy lökte ki magából az égő szavakat, mint a tüzhányóhegy a sistergő lávát. S ettől a rapszódikus hévtől a férfi arca is nekihevült.

— Hogy akarom-e? — mondta. — Nos hát lássa, hogy akarom.

Két kezével erősen átfogta a leány fejét és hosszu csókot nyomott az ajkára.

Én megkövülten álltam a rejtekhelyemen és nem jutottam lélekzethez.

Azt láttam, hogy György lehajol Thessára és simogatja a haját. Thessa sirt. Amire György ujból meg akarta csókolni.

Egy kissé küzködtek. S a végén — ennyit láttam csak — Thessa ott feküdt György karjaiban, boldog önkivületben, szemlehunyva, félig nyilt ajakkal.

Kimondhatatlan harag szállt meg. Egész testem megreszketett bele.

Micsoda! Ez a macska, ez a kis csufság most mindjárt elveszi tőlem a férfit, akit szeretek, aki szeret. Es elveszi a szánalmassága, a rutsága cimén és csókoltatja magát és őrjöng és bolondokat beszél. Az indulat elragadott és vitt, vitt oda, ahol az enyémhez nyult egy kis szeplős, ragadozó kéz.

Nem tudtam, mit teszek. Egy perc alatt történt az egész, villámgyorsan, hirtelen, a fékezhetetlen szenvedély rohama alatt. Hogy megfogtam azt a gyönge kis jószágot és egész erőmből megrázva kilöktem az ajtó elé.

— Eredj — mondtam neki feldult arccal, lihegve — eredj — különben . . .

Magam is önkivületben lehettem, másképp nem tettem volna. Ahogy betámolyogtam a szobába, nem birtam tovább. Zokogva vetettem magamat a földre. Valami nagyon fájt. Az is, hogy megcsaltak, az is, hogy ilyen durva módon álltam bosszut. Ott hempereg tem a szőnyegen s a két kezem a hajamba mélyesztettem. Később éreztem, hogy valaki fölém hajol és a térdeire fekteti fejem.

— Nőstény! — mondta halkan és a meleg kezét végighuzta arcomon. Kissé és igen gyöngéden meg is ütött akkor . . .

száma, akik az ő orvosi kezelésének köszönik egészségüket. Mint a budapest-balparti székesfővárosi közkórházak igazgatója egészen ujjáalakitotta és mintaszerü intézetté fejlesztette a régi Rókus-kórházat, az uj Szent-István- és Szent-László-kórházak pedig az ő felügyelete alatt akképpen épültek föl, hogy az idegen szakemberek osztatlan elismerését vivják ki. A közegészségügy fejlesztése körül, mint a Közegészségügyi Egyesület megteremtője és az Országos Közegészségügyi Tanács elnöke, üttörő munkásságot fejtett ki és törvényjavaslatot is készitett a belügyminiszter megbizásából. Az orvosok társadalmi helyzetének javitása és rendezése szintén nem kerülte ki figyelmét. Az Orvos-Szövetség létrehozása az értékes gyümölcse ebben az irányban kifejtett tevékenységének. Müködése a hazai és a külföldi szakirodalomban sok becses anyagot szolgáltat, különösen a gyomor- és bélbetegségek megismeréséhez és kezeléséhez, amely tekintetben Müller elismert elsőrangu kapacitás. A néhány évvel ezelőtt Budapesten tartott higiéniai és demográfiai VII. nemzetközi kongresszus szervezése és vezetése körül bámulatos tevékenységet fejtett ki és elsősorban az ő érdeme hogy az idesereglett külföldi tudósok nem győzték dicsérni a kongresszus példaszerü organizációját. Akkor neveztetett ki miniszteri tanácsossá.

(Kornfeld Zsigmond.)

Kornfeld Zsigmond, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója, már több mint két évtized óta szolgálja a magyar közgazdaság és a pénzügy érdekeit. Csehországi születésü lévén, s fiatal éveiben osztrák pénzintézeteknél kezdvén meg pályafutását, amint Magyarországba került, vasszorgalommal és kitartással rövid idő alatt megtanulta nyelvünket s szivben és érzésben is teljesen magyarrá lett. Nemcsak az osztrák pénzpiacokat, de az egész világ nevezetesebb piacainak viszonyait ismervén, szaktudása, erélye és éles itélőképessége által csakhamar sikerült neki azt az intézetet, amelynek élére 1878-ban meghivták, oly tekintélyre emelni, hogy a külföldön is számottevő tényezőnek ismerték el. Nagyméretü tevékenységet fejtett ki financiális, kereskedelmi, ipari és közlekedésügyi téren, nem csupán annál az intézetnél amelynek élén állott, hanem általában csaknem mindenütt, ahol a közügy érdekében közreműködésére szükség volt vagy alkalom kinálkozott. Szilárd jelleme, üzleti okossága és szolidsága, melyet a nagystilü akciókban se tévesztett soha szem elől, az ország közgazdasági szaktekintélyeinek első sorába emelte őt csakhamar s ma már bátran mondhatni, hogy financiális és bankkörökben vezető szerepe van. Egész serege a hazánk közgazdaságára nézve nagyfontosságu vállalatoknak iparkodott Kornfeld Zsigmondot a maga részére megnyerni, jól tudván, hogy ezzel a vállalatnak szolidsága és felvirágzása igen erős garanciát nyer. Azok közül, amelyek a közérdekre nézve kiváló fontosságuak s amelyeknél Kornfeld Zsigmond is közreműködik, a következő vállalatokat soroljuk fel: a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság, a budapest—pécsi vasut, a Fiumei Kőolaj Részvénytársaság, a Villamos és Közlekedési Vállalatok Részvénytársaság, a Budapesti Giró- és Pénztár-Egyesület. Általában a budapesti piacnak a külföldtől való függetlenitésében, valamint abban, hogy e piacunk a nemzetközi érintkezésben ma elfoglalt helyét kivivhatta, jelentékeny része van Kornfeld Zsigmondnak. Érdemeinek elismeréséül a király 1890-ben a III. osztályu vaskorona-renddel, 1893-ban a II. osztályu vaskorona-renddel tüntette ki.

KÜLFÖLD.

A leszavazott bolgár kormány. A bolgár kormánykörök ma is a szobranye váratlan szavazatának hatása alatt állanak. Erre senki sem volt elkészülve, legfeljebb erős küzdelemre volt kilátás. Hogy a kölcsönjavaslat csak három szavazattal bukott meg, az arra mutat, hogy a szavazás esélyei nem voltak pontosan előreláthatók. Érdekes, hogy *Karavelov* hivei is nagyobbrészt *a javaslat ellen* szavaztak, amiből arra lehet következtetni, hogy a kormánypárt éppen nem homogén. Ez a leszavazás kétségtelenül visszahat a kormányra, de e percben még senki sem tudja, megy-e vagy marad-e a kabinet. Egy délután érkezett szófiai távirat azt mondja, hogy *a kormány hivatalában marad és csak néhány tárcát adnak át a sztambulovistáknak.* Hogy ehhez mit szól majd Oroszország, arra ugyakcsak kiváncsiak lehetünk. Egy másik szófiai távirat arról értesit minket, hogy ha a mostani kormány megmarad, ugy kérni fogja a kamarától *az adók fölemelését*, hogy a sürgős kiadásokat fedezhesse. Ebben az esetben azonban nemsokára alulról bukik a kormány, mert Bulgáriában az adó a legérzékenyebb politikai momentum.

Különben lehetséges, hogy a kamarát *még ma feloszlatják.* Ennek törvényes határideje már holnap lejár.

A délamerikai forrongás. Valparaisoból érkezett táviratok jelentik, hogy a konfliktus Chile és Argentina közt *el van intézve.* Argentina jelentéktelen módositásokkal elfogadta a chilei javaslatokat, amelyek nemcsak az ez idő szerint függőben lévő nehézségeket oldják meg, hanem azt is megállapitják, hogy *Anglia választott biroi döntését kérjék ki,* hogy a vitás területen a rendőrség kérdését általánosan rendezhessék és a szükséges utak épitésére nézve intézkedés történhessék. Santjago de Chileből érkezett jelentés szerint *a közvélemény meg van elégedve* az Argentinával való módus vivendit tartalmazó jegyzőkönyvvel, melynek szövegét ma teszik közzé Buenos-Ayresben és Santjagóban.

A mandsu-egyezmény. A londoni *Standard* táviratа szerint Sanghaiban, Pekingből érkezett jelentések alapján hire jár, hogy a khinai meghatalmazottak az Oroszországgal kötött *mandsuriai egyezmény négy pontja ellen kifogásokat tesznek.* Először is nem fogadhatják el Oroszország követelését, hogy kizárólagos joga legyen Mandsuriában az összes khinai csapatok kiképzésére, a khinai helyőrségek számerejének megállapitására és a katonai kormányzó kinevezésére. Másodszor a meghatalmazottak ragaszkodnak ahhoz, hogy *Oroszország három éven belül üritse ki Mandsuriát.* Harmadszor felhozzák, hogy a khinai kormány nem egyezhetik bele abba, hogy a bányákat Mandsuriában Oroszország jóváhagyása és részvétele nélkül ne mivelhesse és e vállalatoknál csakis orosz tőkét vegyen igénybe. Negyedszer hasonló kifogásokat emelnek a kétvágányu vasutak jövendőbeli épitésének korlátozása ellen addig az ideig, midőn Oroszország a sanhaikvan—niucsvang vasutat ismét átadja voltaképpeni tulajdonosainak. A meghatalmazottak, hir szerint, készségüket fejezték ki, hogy más javaslatokról tárgyaljanak és kérték *Leszár* orosz követet, hogy a fentemlitett négy pontról nyilatkozzék.

A boerok nagy diadala.

***Budapest,* december 27.**

Edvárd király szép karácsonyi ajándékot kapott *De Wet* boer generálistól: a generális *oly alaposan megverte az angolokat,* hogy Londonban hirtelen pánik támadt a vereség hirére és a kormány sürgősen uj csapatokat akar küldeni a délafrikai csatatérre.

Eppen karacsony napján esett meg ez a nagy vereség. Estére a boerok lobogója lengett az angol táboron, amelynek két ágyuja a boerok hatalmába került, négy század angol katona pedig meghalt, megsebesült, foglyul esett. A londoni táviratok ugyan a négy századot csak négyszáz emberre becsülik, de a hadi létszám után itélve, a legyőzött angol csapatok körülbelől *ezer főre rughattak.*

A nagy győzelemről a következő táviratokat kaptuk:

London, december 27.

Lord *Kitchener* ezt a jelentést küldi Johannesburgból tegnapról:

Rundlee tábornok jelenti: *De Wet* e hónap 24-én jelentékeny boer csapat élén *rohammal bevetto Firman táborát* Tveefontein mellett. *Attól tartok, hogy veszteségünk jelentékeny.* A *Firman* parancsnoksága alatt álló csapatok *négy század gyalogságból állottak, egy tábori ágyuval és egy gépágyuval.* A Harrysmithből Betlehembe vivő őrházvonalak főállomását tartották megszállva. Két század gyalogság és lovasság indult az ellenség üldözésére.

London, december 27.

*Kitchener*nek az angolok legujabb vereségéről küldött távirata *városszerte iszonyu elkeseredést keltett.* Ebből a táviratból az tünik ki, hogy *az angolok négy századot, vagyis négyszáz embert és két ágyut elvesztettek.* A *Daily Mail* és a többi ujság sürgősen követeli, hogy a kormány *Kitchenernek ujabb csapatokat küldjön.*

London, december 27.

A *Standard* jelenti Durbanból: *Van Schalkwick* Dániel boer parancsnokot haditörvényszéki itélet alapján Krügersdorpban *agyonlőtték,* mert egy sebesült konstáblerre lőtt, aki megadta magát és fegyverét letette.

Brüsszel, december 27.

Itt semmit sem tudnak a *Birmingham Post*nak arról a jelentéséről, hogy *Vilmos császár föltánlotta szolgálatát a béke közvetitésére.* A hirt egyébiránt itt senki sem hiszi el. Érdekes, hogy a *Birmingham Post* rendesen *Chamberlain*tól kapja értesüléseit.

London, december 27.

A Reuter-ügynökség jelenti Bloemfonteinből: Hamilton tegnap megleste *Pretorius* táborát Orangiától északnyugatra. Egy boer elesett, 15 fogságba jutott. *Dumaulins* ezredes Orangiától délnyugatra elfogta Dutoit tábori zászlóst és 28 embert.

London, december 27.

Megbizható forrásból jelentik, hogy a legutóbbi miniszteri tanácskozásban elhatározták, hogy *föllhagynak azzal a politikával, amely a boerok föltétlen meghódolását követeli.* Az angol kormány ugyanis mindent meg akar tenni, hogy még a koronázó-ünnepség előtt türhető állapotot teremtsen Dél-Afrikában. Hir szerint a német császár is ebben az irányban igyekszik befolyását érvényesiteni.

Béos, december 27.

Az általános osztrák nőegyesület holnap este gyülést tart, amelyen dr. *Gent* előadást fog tartani a koncentrációs táborokban lévő boer asszonyokról és gyermekekről. *Gent* 1898. októbertől 1900. szeptemberig mint egy mozgó kórház vezetője Oránje szabadállam szolgálatában volt. A nőegyesület tiltakozni fog a boer asszonyok és gyermekek ellen alkalmazott kegyetlenség és brutalitás ellen.

Hága, december 27.

A *Nederland-ügynökség* a béketárgyalásokra vonatkozó minden pozitiv hiresztelést *alaptalannak jelent ki* és ezekről a következőleg nyilatkozik:

Az összes hiresztelések ügyesen kitartással vezetett campagnenak az eredményei, amely oda irányul, hogy az angolok helyzetét Dél-Afrikában rózsás szinben, a boerokét azonban igen komornak tüntessék fel. Az ügynökség ennek folytán kényszeritve érzi magát a következők kijelentésére:

A boerok ugy, mint a háboru kitörése előtt, most is a békét akarják, sőt most arra még hajlandóbbak, mint azelőtt, azonban még most is azon törhetetlen állásponton vannak, hogy *csak olyan békeajánlatot fogadnak el, mely az ő teljes függetlenségüket biztositja és a fokföldi fölkelőknek amnesztiát ad.* Ezekhez a feltételekhez annál inkább ragaszkodnak, mert a harctéren napról-napra kedvezőbb lesz a helyzetük. Ezt mindenki beláthatja, ha összehasonlitja ennek az évnek harci eredményét a tavalyiéval. A fenntemlitett két követelés a békének conditio sine qua nonja. Minden olyan békefölténtelt, mely ennél kevesebbet ad, mint például csak autonómiát, vagy például Ausztrália módjára szervezett államszövetséget, vagy az ugynevezett pásztorközösséget, kizártnak tartanak. Bármilyen béketárgyalásról legyen is szó, a két boer államnak Európában levő képviselői sohasem fognak tárgyalást kezdeni anélkül, hogy előbb meg ne kérdezzék a Dél-Afrikában levő vezérfiakat, illetőleg, hogy tanácsukat vagy beleegyezésüket ne kérjék ki a béke megkötésében.

HIREK.

Budapest, december 27.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. December 31-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **A hatvanéves román királyné.** Bukarestben nagy ünnepségekre készülnek abból az alkalomból, hogy a románok királynéja, aki Carmen Sylva néven mint irónő is ismeretes az egész világon, hatvanesztendős lesz. Vasárnap a székesegyházban Te Deum lesz, 12 órakor az összes miniszterek üdvözlik a királynét a királyi palotában. Délután az Athenaeumban nagy ünnepség lesz, mely alkalommal a nemzeti szinház tagjai egy szindarabnak feldolgozott mesét adnak elő a román főváros kis diákjainak. Este diszelőadás lesz a nemzeti szinházban, amelyen az egész királyi udvar jelen lesz.

— **A fejedelmi nász.** Erősen folynak a készülődések *Erzsébet* főhercegnő esküvőjére, amely január 27-ikén lesz. Az ifju pár az esküvő után néhány napra Veldesbe utazik, onnan Délvidékre megy és hosszasabban fog Palermóban tartózkodni, majd Prágába, Windischgrätz Ottó herceg uj állomáshelyére utazik a hercegi pár. Az emlékérmet, amelyet a királyi családban előforduló esküvők alkalmából verni szoktak, *Scharff* Antal szobrász mintázza.

— **Kohl Medárd püspök a pápánál.** *Róma*ból táviratozzák, hogy a pápa ma magánkihallgatáson fogadta dr. *Kohl* Medárd püspököt és dr. *Nemes* Antal budavári apát-plébánost. A pápa igen szivesen fogadta őket és hosszasabban elbeszélgetett velük.

— **Vilmos császár Bécsben.** A *N. W. T.* értesülése szerint *Vilmos* császár a tavaszszal meg fogja látogatni királyunkat Bécsben.

— **A hessení nagyherceg pár válása.** A hessení nagyherceg ujra legényember, hamarább, semmint várták, az országos főtörvényszék felbontotta házasságát. Mint *Darmstadt*ból táviratozzák, a tulnyomó részben protestáns lakosság nagy megelégedéssel fogadta a nagyhercegi pár házasságának felbontását, mert általános volt az a felfogás, hogy a fejedelmi pár további együttélése lehetetlenné vált. Az országos főtörvényszék itéletének megokolását nem fogják közzétenni. Akik a válási ügyről tudnak, azokat mind, még a szolgákat is, szigoru titoktartásra kötelezték.

— **A párbaj-ánkéthez.** Karácsonyi számunkban közöltük le azt az irásos ánkétet, melyet a párbaj-kérdésben rendeztünk. A legilletékesebbek között, akiknek véleményét levélben kértük, volt Magyarország egyik legkitünőbb vivója s párbajkérdésekben egyik első tekintélye: *Szabó* István országgyülési képviselő is. Levelünk azonban, melyet utána küldtek a vidékre, későn jutott kezébe s igy az ő érdekes véleményét csak most, az ünnepek után közölhetjük. *Szabó* István ezt irja nekünk a párbaj-mozgalomról:

— Mindenesetre azon kell lennünk, hogy a párbajok számát legalább is csökkentsük és módot nyujtsunk arra, hogy senki bizonyos tulkapások által párbajba ne sodortathassék. 1900. január 6-án, mint delegátus, a hadügyminiszterrel szemben már annak a véleményemnek adtam kifejezést, hogy minden becsületbeli ügy, akár tisztek között, akár tiszt és civil között fejlődött, határozathozatal végett egy becsületügyi bizottság (Ehrenausschuss) elé vitessék, melyet, ha ugy tetszik, párbajbiróságnak is keresztelhetünk. Ennek a becsületügyi bizottságnak vagy parbajbiróságnak hivatása volna nemcsak azt konstatálni, hogy párbajra van-e ok, vagy nincs, továbbá, hogy megfelelő exkuzálással elintézhető-e az ügy, hanem az is, hogy az ügyet indokolatlan tulkapások vagy egyéb tisztátlan körülmények miatt becsületbirósághoz utasitsa. Ha, sajnos, jelenleg nincs rá kilátás, hogy a párbajt teljesen kiküszöböljük, ezt a célt mégis megközelithetjük, ha ilyen becsületügyi vagy párbajbiróságot teremtünk és egyéb szigoru társadalmi szabályokon kivül a büntetőtörvénynek is juttatunk szerepet és pedig főképpen ott, ahol önkényes eljárásról vagy szabálytalanságról van szó. Továbbá szükségesnek látnám a becsületsértések gyorsabb és szigorubb megfenyitését. A midőn egyrészt azt vitatjuk, hogy a párbajt jelenleg nem lehet kiküszöbölni, másrészt, hogy csak egyféle becsület van, akkor a törvénynek sem szabad elzárkózni az elől, hogy az esetre, ha valaki önhibáján kivül párbajba sodródik, melynek következtében keresetképtelenné válik, vagy pláne meghal: az illetőnek vagy családjának megfelelő kártérítést iteljen meg.

— **A politikai ujév keletkezése.** Az a szokás, hogy a szabadelvüpárt s a többi országgyülési pártok is vezérüket az ujév első napján üdvözlik és ez alkalommal politikai nyilatkozatok szoktak váltatni, Deák Ferenc óta van szokásban nálunk, akit Napoleonnak 1859-ben megkezdett példája alapján 1862-ben ujév napján felkerestek. Az országgyülés 1861-ben feloszlott. 1862-ben a provizórium bekövetkezésének alkalmából Somssich Pál kezdeményezésére a volt képviselők és főrendek felkeresték Deák Ferencet ujév napján és üdvözölték, ezzel provokálva a nagy államférfiut a nyilatkozatra. Ettől kezdve minden esztendőben üdvözölték *Deák* Ferencet az Angol királynőszállóban, ahol a haza bölcse minden alkalommal hosszabb beszédet mondott. Igy származott át ez a szokás a többi pártokra is, amelyek szintén évek óta üdvözlik vezetőiket, felhasználván ezt az alkalmat is politikai és pártcéljaik érdekében.

— **Az uj főispán.** *Debreczen*ből táviratozzák: *Puky* Gyula, Debreczen város és Hajdumegye uj főispánja ma délután fél négykor érkezett Budapestről Debreczenbe. Fogadására sok száz főre menő közönség gyült össze a pályaudvaron, ahol Hajdúvármegye nevében Rásó Gyula alispán, Debreczen közönsége nevében Komlóssy Artur városi főjegyző üdvözölte, mire a főispán röviden, szivesen válaszolt. A fogadás után a város ötösfogatán a Bikába hajtatott. Az ünnepélyes beiktatás holnap lesz.

— **Lezuhant harang.** *Innsbruck*ból jelentik, hogy *Anspach* helységben karácsony első napján nagy szerencsétlenség történt. A templom harangállványa harangozás közben leszakadt s az *egyik harangozót agyonütötte*, a másikat pedig veszedelmesen megsebesitette.

— **Öngyilkos pénztáros.** *Bécs*ből jelentik, hogy az alpesi bányatársaság főpénztárnoka, *Petrics* János ma Bécsben agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **A tüntetések károsultjai a miniszterelnöknél.** A munkátlanoknak a mult szombaton rendezett tüntetése a terézvárosi és erzsébetvárosi kereskedőkre járt a legszomorubb következményekkel. Ott zuzták ugyanis be a legtöbb kirakatot s ezeknek egy részét ki is fosztották. Az igy megkárositott kereskedők ma ötventagu deputációval keresték föl *Széll* Kálmán miniszterelnököt, mint belügyminisztert s megkérték, tegye lehetővé azt, hogy kárpótlást kapjanak. A küldöttséget dr. *Morzsányi* Károly és *Vázsonyi* Vilmos országgyülési képviselők vezették a miniszterelnök, mint belügyminiszter elé:

Morzsányi hosszabb beszédben elmondta, hogy minő barbár pusztitást vittek véghez a munkanélküliek cége alatt a tüntető körmenet alkalmával az erzsébetvárosi kereskedők üzleteiben és kirakataiban. Nyiltan kimondja ugy az ő, mint a polgárság meggyőződését, hogy nagy hibát követett el a rendőrség, midőn a körmenetet egyáltalán megengedte, mert az előző évekből azt a tapasztalatot meritheti, hogy alig volt körmenet zavargás nélkül. Sulyosbitja az engedély kiadását az a körülmény, hogy mig az előbbi körmenetek vasárnap délután tartattak, mikor a vendéglőkön és kávéházakon kivül az összes üzletek zárva vannak, addig a kérdéses felvonulás szombaton délután tartatott, közvetetlenül a karácsonyi vásárlás előtt. Igy a kereskedők elestek a reménytől, hogy az egész évben szervezett veszteségüket legalább csekély részben pótolhatják. Nagy hibát követett el a rendőrség, amikor megnyugodott a munkátlanok vezetőiül szereplő szociáldemokrata agitátorok azon nyilatkozatában, hogy a rend fentartásáért kezességet vállalnak. Az államrendőrség ténykedése és mulasztásáért az állam felelős. A miniszterelnökhöz fordulnak mint belügyminiszterhez panaszukkal, aki a jog, törvény és igazság magasztos elveit a gyakorlatban is vallja és kérik, intézkedjék, hogy mindazok, akik a szombati tüntetés alkalmával bármily tekintetben kárt szenvedtek, teljes kárpótlást kapjanak.

Széll Kálmán miniszterelnök nagyon szivesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy végtelenül sajnálja a kereskedőket, kik a mostani üzleti pangásban oly nagy kárt szenvedtek. Jogilag azonban nem tudja konstruálni itt a kártérités fogalmát, mert ha az állam ez esetben kártérítést adna, sok veszélynek volna kitéve, minden zavargásnál az államot vonnák anyagi felelősségre. Egészen más dolog azonban a méltányosság szempontja, mert ez teljes mértékben a károsodottak mellett szól. És itt ő ki is jelenti, hogy ebből a szempontból gondolkodása tárgyát képezte már is és azt képezi ezután is az, hogy mi módon volna lehetséges a kárvalottak rekompenzáltatása. Amit az ő érdekükben megtehet, azt a legnagyobb készséggel igéri és ügyük támogatásában rá mindig számithatnak.

A miniszterelnök beszédét a küldöttség éljenzéssel fogadta s *Morzsányi* bemutatta ezután a megjelenteket. *Széll* Kálmán miniszterelnök valamennyivel kezet fogott és váltott néhány szives szót.

— Nem követelődzni jöttünk — mondotta a beszélgetés során Morzsányi — csak kérni, hogy ha módjában van nagyméltóságodnak, segitse előbbre a mi ügyünket. Akadna egy mód, az adóelengedés. Ez is alkalmas volna a kártérítésre.

— Erre nézve — szólott a kormányelnök — megkereshetik az alkalmas formát. Annak ide én adják majd be a kérvényt, én támogatni fogok minden méltányos kérelmet.

Ugyanigy válaszolt a miniszterelnök a terézvárosiaknak is.

A miniszterelnöknek kijelentései nagy megnyugtatásul szolgáltak a kereskedőknek, akik az audienciáról Széll Kálmán éltetésével távoztak.

— **Kanonokból községi bíró.** *Zwada* Ferenc jablonkai apátplébánost nemrég szepeshelyi kanonokká nevezték ki. Az uj kanonokot rövid idő alatt annyira megkedvelték a szepeshelyiek, hogy a napokban községi birává választották.

— **Asszonykönyvtár.** Kaissarow asszony nemrégiben halt meg Pétervárott. Hagyatékában tizennyolcezer kötetre menő könyvtár volt, melyben kizárólag asszony-irók müvei voltak. A könyvtárt *Hutchinson*, a hires londoni könyvbarát vette meg huszonötezer rubelért. Az asszonyirodalom tehát ilyen jelentékeny eredményeket tud már fölmutatni s bár nem támadt még föl az ő Shakespearejük, Göthejük vagy Dantejuk, a szorgalom pótolja a genialitást s amit a minőség rovására alkottak, bőven kárpótolták a mennyiségben.

— **Sebők Béla ügyész hagyatéka.** A napokban meghalt *Sebők* Béla fővárosi tiszti ügyészről mindenki azt hitte, hogy teljesen vagyontalan, mert rendkivül egyszerü életmódja erre mutatott. Évekig elhordott egy-egy ruhát, hónapos szobában lakott és csakis kis koresmákban étkezett, került minden költséges szórakozást. Most azonban, hogy az iratait rendezték, a szekrényében lévő egyik aktacsomóban takarékpénztári könyvecskét találtak 26 000 korona betétről s az irószatalfiókjában is találtak néhány száz korona készpénzt. Minthogy egyenes leszármazói nincsenek, hátrahagyott vagyonát a testvérei öröklik.

— **A trónörökös váltója.** A trónörökös aláirta az első váltót, 60.000 birodalmi márkáról szólót. Történt ez Bonnban, ahol az ifju Hohenzollern diákéveit éli. S a diákévek, az édes diákévek pénzbe kerülnek és a Hohenzollern-papa nem sokat pazarol az ifju trónörökösre, csak éppen annyit, amiből egy nagyon finom nevelésü fiatal ur pompásan megélhet. De ha valakire királyi és császári korona vár, bizony kissé többet előlegez önmagának, mint amennyit a papa előirányozott. S talál is hamar emberre, aki szivesen ad pénzt olyan váltóra, amelyet a német trón örököse irt alá. Denikve, megszületett az első váltó. A pénzt likvidálták s a pénzt elköltötte az ifju trónörökös. Azután jött a váltó lejárásának keserves napja. Hát bizony, erre a pénzügyi müveletre nem volt elég pénze a trónörökösnek. Igy történt, hogy a váltó a Hohenzollern-család fejéhez, *Vilmos* császárhoz került. Ekkor aztán megtörtént az, amitől a bonni diák remegett: roppant dühbe jött a császár, hogy a fiacskája ilyen gyorsan elsajátitotta a diákerényeket és telefonice meghagyta neki, hogy további rendelkezéseig *el ne merje hagyni lakását*, mert ha megtenné, katonai fegyelem megsértése miatt bünteti meg. Németország leendő császárja erre bocsánatkérő levelet irt édesanyjának, amelyben *a Hohenzollern-család becsületére* hivatkozva, kérte a váltó kiflzetését. A császár szive megpuhult erre a levélre, de meg a család becsülete is késztette, hogy beváltsa a váltót. Másnap azonban egy levél ment Bonnba, melyhez a császári család arcképe volt mellékelve. A levélben a császár atyai hangon tudatta fiával, hogy most az egyszer kifizetie a váltót. Meghagyta azonban fiának, hogy a családi arcképet az iróasztalára tegye és naponta nézze meg, mielőtt hazulról elmegy, igy legalább nem utólag fog eszébe jutni a Hohenzollernek családi becsülete. Igy mesélik a dolgot Berlinben. Hivatalosan persze azt hirdetik, hogy a trónörökös *beteg*.

— **Artisták a főkapitánynál.** Az artistaegyesület — mint megirtuk — a napokban gyülést tartott, amelyen elhatározták, hogy küldöttségileg tisztelegnek a főkapitánynál. A főkapitány ma délelőtt fogadta az artisták tizenöttagu küldöttségét. A küldöttség kijelentette, hogy az artisták elismerik az egyetemi ifjuság hazafiasságát, de nem helyeslik azt a módot, amelylyel célukat elérni akarják. Az énekes kávéházak igazgatói maguk ajánlották föl, hogy a müsor magyarabb legyen az eddiginél, de teljesen magyarrá tenni, ugymond, lehetetlen. Az artisták egyuttal bejelentették a főkapitánynak, hogy magyar varietéiskolát állitanak föl, hogy magyar artistákat neveljenek. *Rudnay* Béla főkapitány válaszában örömmel vette tudomásul, hogy magyar varietéiskolát állitanak föl. Elvárja, ugymond, hogy az artisták a magyarosodásnak minden tekintetben teret fognak engedni. Biztositotta az artistákat, hogy törvényes szabadságukat és jogukat a rendőrség kötelességszerüen fogja védeni. Végül megjegyezte, hogy meg van róla győződve, hogy a német artisták gyermekei már magyarok.

— **Gyilkos lavina.** *Chambéryből* jelentik, hogy az alpesi vadászok egy káplárjából és tizenkét legényéből álló élelmező szakaszát, amikor *Modaneból Fréjus* felé igyekezett, egy lavina eltemette. *Hat ember odaveszett*, a többi alig tudta életét megmenteni. Három holttestet eddig már megtaláltak. Az alpesi vadászok egy egész zászlóalja kutatja most a többi holttestet.

— **Öngyilkos katona.** Az éjjel a kerepesi-uti *Fehérló*-szállodába betért egy fiatalember, akit ma délben szobájában átlőtt mellel, halva találtak. A rendőrség megállapitotta, hogy az öngyilkos *Kassai* Antal nagykanizsai 21 éves közlegény, aki a 48-ik gyalogezredben szolgál és ott kétnapi szabadságot kapott, de szabadságidejének leteltével nem jelentkezett. Mellette revolver hevert, melyből egy töltés hiányzott. Holttestét a temetőbe vitték. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Jótékony adományok.** *Wilheim* Jolán kisasszonytól ma 4 koronát s az N. G. E. kaszinótársaságtól 2 koronát kaptunk az Izabella-utcai tejesbolt javára. — Egy budapesti fogorvos 40 darab ebédjegyet küldött hozzánk az izraelita népkonyhában kiszolgáltatandó ebédre — a szegények javára. A jótékony adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk.

— **Egy hitközségi elöljáró bucsuja.** A pesti izraelita hitközség tanszemélyzetének képviselete tegnap bucsuzott el volt főnökétől, *Schweiger* Márton oktatásügyi előljárótól, ki tekintettel egészségi állapotára e tisztségéről lemondott. Dr. *Munkácsi* Bernát hitközségi tanfelügyelő ez alkalommal meleg szavakban méltányolta a visszavonuló előljárónak nagyérdemü tevékenységét, amelylyel a hitközségi oktatásügyet 27 éven át gondozta s azt fejlettségének mai örvendetes szinvonalára emelte.

A modern magyar konyha kodexe: A HÉT SZAKÁCSKÖNYVE. Kincsestára minden gazdaasszonynak. Kiegészitője minden szakácskönyvnek. Ára diszes kötésben 6 korona. . . Kapható a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körut 18.

— **Vilmos császár és a tanárok.** *Vilmos* császár karácsony napján elküldötte arcképét *Althoff* miniszteri igazgatónak, a következő sajátkezű ajánlással:

— *Vilmos I. R. — Nem a legrosszabb gyümölcs az, melyen a darazsak rágódnak.* — 1901. Karácsony.

Egyuttal meleghangu levelet irt a tudósnak annak jeléül, hogy az egyetemi tanári körökből ellene irányuló támadásoknak alaptalanságáról meg van győződve. Jellemző, hogy csak a berlini egyetem tanárai nem üdvözölték *Mommsent* ismeretes levele alkalmából. Január 5-én disziakoma lesz, amelyen ovációt rendeznek *Althoff* titkos tanácsosnak. Erre a lakomára tévedésből *Mommsent* is meghivták, de az ősz tudós lemondott.

— **Egy veterán iró halála.** A hazai szépirodalom veteránja: *Berecz* Károly elhunyt 80 éves korában, hosszu szenvedés után, Miskolczon, hova néhány évvel ezelőtt költözött a fővárosból s hol teljesen elvonulva, szinte elfeledten élt.

Irodalmi pályáját még a harmincas évek vége felé kezdte meg s dolgozótársa volt a híres triumvirátus: Vörösmarty, Bajza és Toldy Ferenc Athenaeumjának s a Garay János Regélőjének. Nem hagyott maga után maradandó müveket, de az irói köröknek számos évtizeden át munkás müvelt, érdekes alakja volt. Fiatal korában a pozsonyi diétán „Tavaszi dalok“ cimü verseskötetet adott ki, énekelve a rügyfakasztó kikeletről és a szabad eszmék derengő szürkületéről. Utolsó éveiben pedig az „Athenaeum“ adott ki tőle egy kötet emlékrajzot a régibb irodalom életéből és alakjairól. A szabadságharcban fegyvert, egyik lábának bénasága miatt nem foghatván, tollával szolgálta a hazát s a magyar kormány hivatalos lapjának a „Közlöny“-nek belső munkatársa volt, előbb Budapesten, majd Debreczenben. Az ötvenes évek közepén, Nagy Ignác halála után a „Hölgyfutár“ szépirodalmi napilap szerkesztését vette át s a rendőrségtől sok zaklatást szenvedett. Utóbb a tud. Akadémia irodájában müködött mint tisztviselő s ez intézet nyugdijával vonult vissza a magánéletbe.

— **A rulett alkonya.** A belga szenátus — mint egy táviratunk jelenti — ma harmadik olvasásban is megszavazta a játéktermekről szóló törvényjavaslatot, amely a többek közt az ostendei és a spaai játéktermek bezárását is elrendeli.

— **Az örök farkas.** Róma városa, hogy folyvást ébren tartsa a Romulus-legenda emlékét, évszázadokon át kegyeletesen hizlal állandóan egy nőstény farkast, mint ivadékát annak az ősfarkasnak, aki Romulust és Remust, Róma alapitóit, a tejével táplálta vala. Az örök városnak ez az örök farkasa most fölvette a néhai nevet. Amig e földi siralomvölgyben, a *Campidoglio*ban — kétségtelenül a világ legkitünőbb szinekurájában — élt, *Nina* volt a neve és szavokhihető kortörténészek tanusága szerint igen nagy népszerüségnek örvendett Róma városában. Most, hogy *Nina* nincs többé: Róma polgármestere nyomban kiadta a rendeletet, hogy haladéktalanul másik farkast hozzanak az abruzzói erdőkből, nehogy Róma sokáig nélkülözze az ő örökös kosztosát.

— **Elégtétel Klimtnek.** Bécsből táviratozza tudósitónk, hogy a képzőmüvészeti akadémia tanári kara egyhangu határozattal javaslatba fogja hozni a kormány előtt *Klimt* Gusztáv festőmüvésznek tanárrá való kinevezését.

— **Uj levélbélyeg Ausztriában.** Mint a *Wiener Abendpost* értesül, a jövő hónap folyamán 35 filléres levélbélyegeket fognak kibocsájtani, a belföldre szóló ajánlott levelek postadijának könnyebb leróhatása végett. A levélbélyegeknek magáncégek borítékjaira való nyomatásának kérdése is a legközelebbi időben megoldásra kerül.

— **Házi kezelésben.** Rohamos fejlődése során sok téren követte Ujpest község a főváros példáját, ez egyszer azonban oly határozattal előzte meg, amelyet előbb-utóbb Budapestnek kell követnie, ha komolyan fokozni óhajtja jövedelmeit a polgárság megterhelése nélkül. Mint tudósitónk jelenti, *Ujpest* község ma *fölmondta a budapesti légszeesztársaságnak* a harmine év óta érvényben levő világitási szerződést. A község a világitást házi kezelésbe veszi.

— **A kisiparosok országos mozgalma.** Azt a nagyarányu mozgalmat, mely a Kisiparosok Országos Szövetségével a kisiparosok helyzetének javitását célozza, ugy látszik minden körben a legmelegebb szimpátiával fogadják. A tegnapi impozáns országos gyülés alkalmából százával érkeztek az üdvözlő levelek és táviratok, melyekben a vidéki kisiparosok csatlakozásukat jelentik be. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter a következő táviratlal felelt a kisiparosok üdvözletére:

> A Kisiparosok Országos Szövetségének alakuló közgyüléséből hozzám intézett szives üdvözletükért fogadják őszinte köszönetemet.
>
> *Hegedüs Sándor.*

— **Uj magyar élclap.** B. *Virág* Géza hirlapirótársunk szerkesztésében megjelent a *Kis élclap* második száma. A szines boritéku, tartalmas lapocska gazdag tárháza a jobbnál-jobb élceknek és pompás karrikaturáknak.

— **A bicikli kalandjai.** A körúti bevert ablakok közt fájdalmasan nélkülözzük azokat a nagy kirakat-ablakokat, melyek mögött szép sorjában voltak fölállitva egykor a mindenféle biciklik, csavarok, fujtató készülékek, nickel-csőngetyük és csodalámpások. Csak legalább egyetlen ilyen bevert ablak volna ott! Nem azért, hogy a megdühödött szociáldemokrácia, vagy a fölbérelt reakció müködéséről tegyen tanuságot, hanem hogy hirdesse, hogy még van Budapesten bicikli-bolt. Mert Budapesten szerencsésen nincs már bicikli bolt. Még három évvel ezelőtt volt, sok és jó üzlet, melyből egymás után hordták az olykor magyar gyártmányu kerékpárokat s nagy, csillogó ablakok mögött egy uj magyar iparág kezdett virágozni, nagyon szépen. Most vége ennek a diesőségnek is.

Mi hervasztotta el ezt az iparágat ilyen gyorsan? Mi volt az oka, hogy a nagy üvegtáblák közül nem talált a tömeg egyet sem, melyet bicikli-bolt cimen verhetett volna be? Tudjuk mindnyájan: a bicikli-adó.

A bicikli-adóból nincs jövedelme a fővárosnak, mindössze cim ez, melyet a költségvetésbe be lehet illeszteni s amely szerencsésen tönkretette bicikli-iparunkat, megfosztott kenyerétől sok munkást s keresetétől sok kereskedőt. Ezek a kárvallottak adófizetők voltak s adóikból befolyt majdnem annyi, mint amennyi a bicikli-adót fizetők ötforintjából most befolyik. Az adó tehát nem segitett a fővároson, ellenben tönkretett egy jó iparágat, egypár száz munkást s egypár kereskedőt.

Csakhogy a fővároson nem könnyü kifogni. Annak minden ráncában ezer az esze. Kitalálta a módját annak, hogy miképpen nell szaporitani a jövedelmeket. Azt a szerszámot, melylyel a jövedelem szaporodik: *plombának* hivják. Mi az a plomba? A plomba nem más, mint egy ólompecsét, melyet vékony drótra függesztve lelógatnak arról a pléhtáblárol, melyen a biciklista száma van fölirva. Ennek a plombának csak egyetlen egy haszna van ugyan, de az aztán annál nagyobb. Az a haszna tudniillik, hogy leesik. Azért is van célszerüen megesinálva vékonyka rézdróttal, hogy használható legyen. Mihelyt tudniillik a plomba leesik, aminél pedig könnyebb dolog nincs a világon, rögtön előfogja a szerencsétlen biciklistát a rendőr.

— Hol a plomba?

A biciklista odanéz s csöndesen mondja:

— A plomba? A plomba leesett.

— Leesett?! Igen? Akkor jöjjön csak velem.

— De . . .

— Semmi de. Nincs plomba. Evvel be fog számolni.

A hatóság előtt aztán a szerencsétlen biciklista bebizonyitja, hogy ő fizetett bicikli-adót, tehát meg kellett kapnia a plombát is. Azt mondja, hogy ez olyan világos, mint a kétszer kettő.

Most aztán kitünik, hogy tulajdonképpen mi az a plomba s hogy mi annak a tulajdonképpeni célja.

— Akinek nincs plombája, az fizet huszonöt forint büntetéspénzt.

— De bocsánat —

— Ne beszéljen kérem. Van plomba, vagy nincs plomba?

— Nincs.

— No látja. Vagy rögtön lefizeti a büntetéspénzt, vagy itt hagyja a kerekét.

Igy aztán ott marad a kerék. Sok kerék, mert rendesen éppen olyan emberek járnak biciklin, akiknek rendesen nincs huszonöt forintjuk. Ha volna, abból szépen kifizethetnék a bicikli-jükért járó kéthavi részletet.

A bicikli tehát az elöljáróságnál marad. A pincében olykor árverést is rendeznek belőlük s nem bizonyos, hogy négy forinton nem kapni-e ott biciklit.

A rejtély meg van oldva. A fényes kirakatok mögül ide kerultek a főváros biciklii, miután annyi galibát csináltak már gyárosnak, kereskedőnek, munkásnak. Ilyen körülmények közt persze nincs senkinek sem haszna a bicikli-adóból. A fővárosnak sincs, de azért fönntartják kevélyen. Az a pár száz munkás pedig, aki ilyen módon elvesztette a kenyerét, bujában beveri a körúti ablakokat.

A bicikli történetének aktualitását egyébként az a hir adja meg, hogy a város szabályrendeletet dolgozott ki a kerékpárral való közlekedésről. A belügyminiszter nem hagyta jóvá, mert a szabályrendelet csak másolata a miniszteri rendeletnek. A büntetéspénzek hovafordítására és a szabályrendelet életbeléptetésére vonatkozó intézkedések pedig nem megfelelőek.

— **Béos város közösöne.** A bécsi községtanács ma hosszabb vita után, melyben kizárólag az ellenzék vett részt, 116 szavazattal 11 ellenében elfogadta a városi tanács inditványát, 285 millió koronás közösönnek a közuti vasuti hálózat megváltása, egy második vizvezeték épitése stb. céljából való felvétele iránt.

— **A kétmilliós kártyavesztesség.** Ujabb hirek érkeznek arról a szenzációs kártyajátékról, amelynek a bécsi Jockey-klub volt a szinhelye az elmult héten. Először is az az értesités jött Bécsből, hogy az a kártyajáték tulzott szinezéssel került ki a világba a bécsi lapok nyomán. Gróf Potocki József ha veszített is sokat, ez a veszteség nem érintheti tulságosan, mert máskor is szokott játszani a Jockey-klubban és több alkalommal szép pénzeket nyert ott. Az a hires játék egyébként igy történt: Potocki évenkint néhányszor megjelenik a klubban, s ez alkalommal egy magyar báróval, két magyar sportemberrel és *Ferenc József* braganzai herceggel került össze. Több osztrák arisztokrata nézte a játékot. A klub viszonyához képest aránylag csak szerény tétekkel, ezer-ötezer forinttal kezdődött a játék, s csak félóra mulva emelkedtek a tétek. Gróf Potocki összesen nyolcszázezer forintot veszitett s ebből háromszázezer forintot Ferenc József braganzai herceg nyert. A vesztes gróf harmincötéves ember, a Potockiak hitbizománya nem az ő kezén, hanem bátyjának, Román grófnak a kezén van. József gróf az anyjától, Szanguszkó hercegnőtől háromszáz millió koronát érő vagyont örökölt. Nagyon szeszélyes ember, szenvedélyes vadász és sohasem tudják róla, hogy a világ melyik részében kalandozik. O maga a veszteségen a legkevésbé sem ütközött meg, legfölebb csak annyiban, hogy eddig mindig nagy szerencsével játszott. A rendőrség az utóbbi napokban nagyon behatóan foglalkozott játékveszteségével. A rendőrigazgatóság *megidézte* mindazokat, akik a játékban résztvettek, sőt azokat is, akik nézték a játékot. A rendőrség már befejezte a vizsgálatot s áttette az ügyet az alsergrundi járásbirósághoz, amely előtt az érdekeltek a büntető törvény 522. szakasza alapján (tiltott szerencsejáték miatt) fognak felelni. Az egyik tanu, aki szintén kapott idézést, kijelentette, hogy még eddig nem jelentkezett a rendőrségnél, de ha rákényszeritik, hogy megjelenjék, azt fogja felelni, hogy a kérdéses estén nagyon álmos volt, az éjjel legnagyobb részét keresztülaludta s igy csak nagyon keveset látott a kártyajátékból. Ha azonban a rendőrség alaposan és pontosan akarja megtudni, hogy mi történt, idézze meg gróf *Goluchovszki* külügyminisztert, aki egész éjjel a klubban időzött, és végig tanuja volt az izgalmas játéknak.

Bécsi tudósitónk éjszaka még a következőket jelenti:

Béos december 28.

A bécsi rendőrség kihallgatta mindazokat, akik 18-áról 19-ére virradó éjszaka résztvettek az osztrák Jockey-klubban az emlékezetessé lett baccarat-játékban. *Szemere* Miklós is eleget tett az idézésnek és megjelent a rendőrségen, ahol jegyzőkönyvet vettek fel vele. Gróf *Potocki* Józsefnek nem tudták eddigelé kezéhez juttatni az idézést, mert a gróf már másnap elutazott oroszországi birtokaira. Valószinü, hogy gróf Potocki József a legközelebb megtartandó tárgyaláson sem fog megjelenni s akkor in contumaciam fog felette a rendőrbiróság itélkezni. Az osztrák Jockey-klub mindezideig nem vett hivatalosan tudomást a kártyaaffárről, noha a bécsi arisztokrata-körökben sokat beszélnek a hiressé vált baccarat-pártiról. A Jockey-klub nem fogja választmányi ülésen szóvá tenni az affért, mert a hazárdjáték nem a játékteremben, hanem egy kis elkülönitett szobában folyt.

— **Szerelmi dráma.** A Tavaszmező-utca 2-ik szám alatt lévő házban véres szerelmi dráma történt ma délelőtt. A házban *Nagy* Jánosnénál albérletben lakott *Stefanovics* János belgrádi születésü 31 éves ács, akinek viszonya volt *Ilmiczky* Mária munkácsi születésü 32 éves szakácsnővel. A leány faképnél hagyta a brutális férfit, aki emiatt többször megöléssel fenyegette. Ezért fel is jelentette a leány Stefanovicsot a rendőrségnél. Ma délelőtt *Stefanovics* megjelent a leány Szüz-utca 3. szám alatt levő lakásán és magához csalta a Tavaszmező-utcába. Amint a szobában voltak, Stefanovics bezárta az ajtót, forgópisztolyt rántott és *kétszer rálőtt Ilmiczky Máriára, aki holtan összerogyott.* Aztán négyszer önmagára lőtt. A leány holttestét a halottaskamrába vitték, Stefanovicsot pedig a Rókuskórházba, ahol délután meghalt.

— **Öngyilkos kereskedő.** *Lőcsé*ről irják, hogy *Schiff* Nátán hunfalui kereskedő a mult héten egy pajtában felakasztotta magát. Valamikor gazdag ember volt, de az utóbbi években szerencsétlen spekulációk feleméstették vagyonát. Fia, aki orvos volt, pár évvel ezelőtt szintén önkezével vetett véget életének.

— **Gyujtogatás a szinházban.** A *kieli* városi szinházban a minap a próba alkalmával kigyulladt a zsinórpadlás. A tüzet csakhamar eloltották s a vizsgálat kétségkivül kideritette, hogy gyujtogatás történt. *Kühler*, a szinház kellékese, akit a gyujtogatás elkövetésével gyanusitanak, *beretvával elvágta a nyakát* s főbe is lőtte magát. Azóta valószinüleg meg is halt már, mert mind a két sebe halálos volt.

— **A posta statisztikája.** Ennek a kitünő intézménynek, mely a magyar posta néven valósággal koronája minden institucionknak, terjedelmes és érdekes statisztikája jelent meg az 1900-ik évről. Hogy milyen hatalmas gépezet az, mely leveleinket, bánatunk és örömünk hirhozóit szerteszét hordja az országban, csak akkor alkothatunk kellő fogalmat, ha számba veszszük, hogy a magyar posta, távirda és távbeszélő összes személyzetének száma: 21.732. Egy egész hadsereg ez, melynek létszáma az 1899-ik évhez képest 1732 személylyel gyarapodott. Ez a hadsereg 4288 hivatalból intézi harcait, 444 mozgó- és kalauzposta segélyével. Ezeken kivül még 1769 vasuti távirdahivatal müködik. A levélgyüjtő szekrények száma az egész országban 10.167, tehát 988-cal több, mint 1899-ben.

Es mennyi levelet, csomagot szállitanak a magyar postán. Ha a statisztikusok tréfáival élnénk, kiszámitanók, hogy ennyi levéllel ki lehetne rakni az utat Londontól Teheránig, mert a postán szállitott összes küldemények száma: 528,694.928 darab, az összes táviratok száma: 7,573.177, a távbeszélőn pedig 37,717.062-szer beszéltek. Ez a tengersok küldemény hatalmas értéket is jelent, egypár háborura való költség telnék ki belőle. A postán küldött küldemények értéke tudniillik 7.444,564.708 koronát tesz ki, sulya pedig 88 919.361 kilogrammot. A posta bevétele a folyó évben 47,210.145 korona volt, kiadása 33,856.483 korona, feleslege tehát 13 353.659 korona. Az érdekes statisztika azt is kimutatja, hogy az összes küldeményekből egy lakosra 30·27 esik. Minden emberre pedig 29·12 levél jut. Hirlapi statisztikánk egyik felette érdekes adata, hogy Magyarországon minden emberre 6·64 hirlap jut. Ez elég örvendetes jelenség, hanem az a legelszomoritóbb, hogy pénzeslevélből csak 0·10 esik egy-egy lakosra s akármilyen szép is ez a postai statisztika, ezen a ponton bánatosan kell befejeznünk ismertetését.

— **Gyilkossággal vádolt képviselő.** Irtunk már arról, hogy Athénben Kartalis képviselőt, akiből esetleg nemsokára miniszter lett volna, s a *Vorwärts* cimü lap szerkesztőjét, Kalapotakist letartóztatták és pedig annak a sulyos gyanunak az alapján, hogy részesek egy szenzációs gyilkosságban. Az eset óriás feltünést keltett Athénben s ujabban a következőket irják az előzményekről:

Athén legelőkelőbb szállójában lakott feleségével Kartalis. Mikor feleségével ebéd idején megjelent az étkezőben, melyben Athén legelőkelőbb alakjai voltak, három fiatalember egyenesen Kartalishoz ment s ezek közül egy, Kassawetis bankhivatalnok megfogta a képviselőt szakállánál, arcába köpött s felpofozta. A megtámadott szótlanul kivette revolverét, de támadója elvette tőle s eldobta, majd becsmérlő szavakat kiáltva feléje, gyorsan távozott. Óriási izgatottság keletkezett erre az étkezőben, a nők ájuldozni kezdtek, csak Kartalis foglalatoskodott hidegvérrel elájult felesége körül. Mikor felesége magához tért ájulásából, vigasztalólag mondta neki:

— Légy nyugodt gyermekem. A nyomorult megkapja büntetését. Ezt az éjszakát nem éli tul.

S tényleg aznap éjjel egy sötét utcában valaki Kassawetist lelőtte. A gyilkosnak azonban nyoma veszett. Az éjszaka sötétjében sikerült elmenekülnie. Kartalist gyanusitják a gyilkossággal, de tény az, hogy ugyanazon éjjel nem hagyta el a szállót. A rendőrség megoldhatlan rejtélylyel áll szemben. Kartalis különben a stréber prototipusa. Tehetséges, de lelkiismeretlen, egyedüli életcélja: minél előbb karriért csinálni. S emellett rettegett Dun Juan is. Nem egy leány siratja Athénben elvesztett boldogságát, mivel hitt Kartalis szavainak. Ugyanigy járt a meggyilkolt huga is. A szülők eleinte hallani sem akartak Kartalisról, de mivel a leány szerette, hát végre beleegyeztek az eljegyzésbe. Ez meg is történt. Utána egy évig jegyesek voltak s Kartalis még mindig nem akart megesküdni elcsábitott jegyesével sőt egy nap elutazott Alexandriába. Onnan eleinte tüzes szerelmi leveleket irt, majd mindig hidegebbeket s végül azt irta, hogy bár szerette volt menyasszonyát, de ő neki karrierje megcsinálásához sok pénz kell, s ezért elvett egy fiatal gazdag özvegyasszonyt. A család erre bosszut esküdött s a cserbenhagyott leány bátyja csinálta azután azt a botrányt Athén legelőkelőbb szállójában, ahová Kartalis nejével szállt. Bár Kartalis nem hagyta el a szállót éjjel, mégis őt tartják a gyilkosnak vagy legalább is a felbujtónak. Ezért a miniszter engedélyével, bár képviselői immunitása védte, fogságba helyezték Kartalist, nehogy a kevés nyomot is, ami van, eltüntesse. A vizsgálatot nagy buzgósággal vezeti a rendőrség, de eddig semmi bizonyosat nem tud. Egész Athénben lázas izgatottsággal várják a vizsgálat eredményét.

— **Vasuti baleset.** A bécsi gyorsvonat, mely 4 óra 20 perckor indul Bécsből és Marcheggen át megy Budapestre, tegnap 26 percnyi késéssel érkezett a fővárosba. A késést baleset okozta, mely Kürt állomás közelében este fél 8 óra tájban hosszas veszteglésre kényszeritette a gyorsvonatot. Ersekujvár és Kürt állomások között ugyanis az étkezőkocsi tengelye eltörött s midőn Kürtnél a vonat átment a váltón, a kocsi utasai rettenetes lökést éreztek. A kocsiban nagy pánik keletkezett. Szerencsére a kalauz idejekorán meghuzta a vészféket, a vonat megállt s nagyobb baj nem történt. A baleset állomáson történt s ilyenformán a bécsi gyorsvonat után haladó zsolnai gyorsvonatot még Ersekujváron fel lehetett tartóztatni. A törött vasuti kocsit ezután a vonaton utazó államvasuti mérnökök utasitására fáklyafénynél lekapcsolták a vonatról, mely 36 percnyi késedelem után fokozott gyorsasággal haladhatott tovább, ugy, hogy 26 percnyi késéssel érkezhetett Budapestre. A zsolnai gyorsvonat a baleset következtében félórával később robogott be a budapesti végállomásra.

— **Házasság.** *Dostál* Károly fővárosi hirlapiró, az *Alkotmány* dolgozótársa, eljegyezte *Szieber* Ede kassai tankerületi tőigazgató leányát, *Margitot, Kassán.*

Spitzer Manó, a Spitzer Illés fia budapesti cég beltagja, eljegyezte *Számek* Dávid kereskedő leányát, Jolánkát, Kerepesen.

Faragó (Fürst) Ödön jegyet váltott *Faragó* Janka kisasszonnyal Budapesten.

Grünwald Vilmos, a Schreier Viktor és Társa-cég beltagja, eljegyezte *Wáhl* Erzsikét Pásztón.

— **A kutyás vendég.** A rue des *Pyrenées* egyik kávéházában Párisban egy Georges *Grimard* nevü ur kártyázott a minap este. A szomszéd asztalnál egy másik ur ült s körülötte ugrált a kutyája. Kis idő mulva Grimard odaszól a kutyás emberhez:

— Uram, a kutyája rendkivül zavar, kérem önt, távolitsa el.

A vendég szó nélkül ölkelt s elvezette nyughatatlan kisérőjét . . .

A játék késő éjjel ért véget s Grimard hazafelé tartott. Már csaknem otthon volt, amikor egy sötét utcában hirtelen ütést érez s a következő pillanatban egy ember kutyát uszit rá:

— Fogd meg Dick! Fogd meg!

Dick lefogta Grimardt, s csak a gazdája szavára bocsátotta el megint. A kávéházi kutyás vendég volt a támadó, aki csak akkor bocsátotta ki karmai közül Grimardt, mikor négyszáz frankját és óráját átadta neki.

— **Vizáradás.** *Triesztből* jelentik, hogy a napok óta tartó esőzés és szirokkó következtében a molo egészen viz alatt van. A megáradt hegyi patakok Feistritz környékén egészen elöntötték a völgyeket.

— **A rendőr cipője.** *Páris* huszadik kerületében esett meg egy rendőrrel a következő vidám história. A rendőr nagyon derék fiu volt, fölebbvalóinak legteljesebb megelégedését vivta ki pontosságával és lelkiismeretességével. Francois — igy hivták keresztnevén a rendőrt — meg is lett volna elégedve a sorsával, ha . . . ha tyukszemei nem lettek volna. Különösen átkozta lábának e pőtlékait, ha esett, amikor is átázott cipői még növelték kinjait. Egy idő óta azonban tudott magán segiteni, legalább éjjel. Hazulról elmenet jó puha papucsot vett magához, s mikor a posztjára ért, nehéz cipőit levetette, egy sötét kapu sarkába állitotta s aztán papucsban járta be az utcáit. Mikor pedig következett a felváltás ideje, papucsait fölcserélte cipőivel és boldogan ment pihenni. Ez igy ment szépen jó ideig. Akkor egy éjjel az történt, hogy visszatérve a kapuhoz, ahol cipőit le szokta rakni, a cipőit ott nem találta. Hiába is kereste, nem akadt rájuk. Papucsban maradt s egy rendőrtiszt igy látta meg. Amint javában szidta a rendellenségért, egy másik rendőr odahoz hozzájuk egy csavargót, akit épp akkor csipett el. Abban a pillanatban Francois, a papucsos rendőr örömmel felkiált:

— Ni, itt a cipőm!

A csavargó lábán volt. A csavargónak nagyon megrosszabbodott a helyzete, de a rendőr sem menekült meg a büntetéstől, noha nagyon derék, lelkiismeretes és pontos rendőr volt.

— **Sikkasztás a városi villamosnál.** A városi villamos vasut sikkasztó főkönyvelője, *Steckler* Henrik még a rendőrség foglya. Ügyében ma a rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki:

1901. szeptember 30-án *Hoffer* Adolf, ki a budapesti Városi villamos vasut részvénytársaság főpénztánoka volt, ezen társaság kárára 28.000 forintot, azaz 56.000 koronát sikkasztott. Ennek folytán a társaság átvizsgálta az üzleti könyveket és számlákat, és e vizsgálat során megállapitották, hogy két számla meg van namisitva és e számlákat másodszor is elszámolták. Ily módon 4920 korona 61 fillér erejéig a társaság meg lett kárositva. A városi villamos vasut-társaság följelentése során ezen ügyben a nyomozás oly ténykörülményeket deritett ki, amelyek azt látszanak igazolni, hogy Hoffer Adolfnak *Steckler* Henrik, bajai születésü, 30 éves, nős, két gyermek atyja, aki a társaságnál főkönyvelő volt a büntársa e csalás elkövetésénél. Továbbá azt is látszanak igazolni, hogy a Hoffer által elkövetett sikkasztás módozata Hoffer és Steckler által már egy év előtt tervbe lett véve és pedig annál sokkal nagyobb összeggel, mint a menynyit tényleg Hoffer elvitt. Akarták pedig a sikkasztást elkövetni akkor, amidőn a társaság az adópénztárba szállitotta az adóját. Steckler lakásán a mult évben, a gutaütés szinlelésére ismételten tartottak próbákat, gyakorlatokat és az erre vonatkozó ismérveket a Pallas nagylexikonjából vették. Steckiert előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Vérs karácsony.** *Steinbach* felső-elzászi községben történt az alábbi borzalmas eset karácsony este. Egy *Dringler* nevü napszámos mulatozás közben egy korcsmában szekercével kettéhasitotta egy munkásnak a fejét és egy másik társát is halálosan megsebesitette, aztán egy dinamitbombát vett a szájába és meggyujtotta a kanócot. Rémülten menekültek a mulatozók s igy történt, hogy a felrobbant bomba nem tett kárt senkiben, de Dringler testét darabokra tépte.

— **Kép- és diszmütárgyak.** Dorottya-utca 6. szám alatt kiállitott kép- és diszmütárgyak olcsó áron eladók.

— **Rendőri hirek.** *Otrub* András vasuti munkás ma a kőbányai felső pályaudvaron tolatás közben két vasuti kocsi ütközője közé került, amelyek valósággal összelapitották. A szerencsétlen meghalt. — *Farkas* Józsefné, született *Kiss* Erzsi 19 éves fiatal asszony az Üllői-ut 99. szám alatti lakásán mellbe lötte magát. Életveszélyes sérülésével a Szent István-kórházba szállitották. — Az éjszaka a Lánchidról egy ismeretlen ember a Dunába ugrott s mielőtt még mentésére siethettek volna, elmerült. Segélykiáltásaiból azt hiszik, hogy nő volt az öngyilkos. — *Horváth* János zenész az éjszaka Or-utca 6. szám alatti lakásán mellbe lötte magát. Sérülése sulyos. A lakásán ápolják.

(x) **Ujévi szerencsemalacok, szilveszteri tréfák, tombola nyeremények, football-társasjáték Kertész Tódornál.**

(x) **Kérjünk mindenütt F. M. K. E.** vagy **E. K. E.** gyujtót.

(x) **Magyar turista-tapasz.** A többé-kevésbé jóhatásu külföldi gyártmány után, melyet a turisták és a nagyközönség használt, bizonyára örömmel fogja mindenki tudomásul venni, hogy Bayer budapesti gyógyszerész egy töltétlen biztosan és gyorsan ható tapaszt talált föl, mely minden tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen használ, jobb és olcsóbb is az eddigi szereknél. Egy tekercs ára 80 fillér, bérmentve 1 korona. Kapható a legtöbb gyógyszertárban, drogueriában és a készitőnél: a Vöröskereszt-gyógytárban, Budapest, VI., Andrássy-ut 84. szám.

A vasuti tisztviselők mozgalma.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, december 27.

A vasuti tisztviselők mozgalmának harmonját megbontotta a zágrábi üzletvezetőség feje, *Leitner* Uzor üzletvezető. Az üzletvezető ur ténykedésének az alábbiakban adjuk hiteles leirását; ebből kidomborodik az igazság, hogy köztisztviselőnek miként nem szabad eljárnia a felsőbbsége alá beosztott tisztviselőkkel. Fájdalom, mielőtt ez az igazság igy nyilvánvalóvá vált, sajnálatos eset történt a vasuti tisztviselők karának egyik kiváló képzettségü, érdemes tagjával. A zágrábi üzletvezető, Leitner Uzor ur fegyelmi eljárást inditott *Margulit* Kálmán üzletvezetőségi ellenőr ellen. És roppant gyorsasággal már meg is hozta a fegyelmi biróság javaslata után az üzletvezető a maga itéletét, amely szerint: Margulit Kálmán büntetésképpen áthelyeztetik *Capragra*, egy *Sziszek* mellett levő jelentéktelen állomás pénztári expoziturájává. Szomoru dolog, hogy ez az itélet és ez a büntetés a vasuti tisztviselők mozgalmával van közvetett kapcsolatban. Oktalan és eléggé nem kárhoztatható módja ez az eljárás a szabad véleménynyilvánitás megnyirbálásának, amely semmiképp sem egyeztethető össze a kormányzati rendszer igazságot hirdető szellemével. Itt egy lokális hatalom müködött. És korrekcióra szorul e ténykedés. Mert nincs benne tárgyilagos igazság és szomoru következményeknek lehet inditója. Másrészről meg kell védelmezni egy tisztviselő szabadságát s ebben a szabadságban egy egész testület törvényadta s törvényszabályozta jogait.

*

A zágrábi eset teljes áttekinthetőségéhez ismerni kell a zágrábi vasuti tisztviselők helyi bizottságának december 11-ikén hozott egyhangu határozatát. Ez a határozat szószerint igy hangzik:

A zágrábi üzletvezetőség vasuti bizottsága a magyar kir. kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltóságának az ország színe előtt folyó hó 7-én tett abbeli kijelentését, hogy helyzetünk javitásának kérdését szivén viseli, annak kellő megoldását szükségesnek tartja és a megfelelő intézkedéseket folyamatba tette, reménykedő megnyugvással veszi tudomásul. Ámbátor pedig sajnálattal nélkülöztük nyilatkozatában a megoldás rövid határidejének körvonalozását, illetve megjelölését, hiszszük, hogy immár nincs messze az az idő, amidőn anyagi gondoktól menten szentelhetjük minden törekvésünket az intézet és haza szolgálatának és óhajtjuk, hogy ő nagyméltósága a napisajtó, valamint egyes országgyülési képviselők utján nyilvánult türelmetlenkedő felszólalásainkat netulajdonitsa a szolgálati fegyelem meglazulásának, hanem a továbbra már türhetetlen nélkülözés, lelkünk mélyéből fakadó feljajdulásának. De midőn alulirott bizottság tagjai eme reménységünket és ez óhajtásunknak kifejezést adnak, mint a szabad magyar haza szabad polgárai, egyszersmind hangos szóval tilta-

koznak gyülekezési és szólásszabadságuknak a közelmultban megkisérlett korlátozása ellen és ámbár legelső feljebbvalójuk ajakáról hangzott el erre nézve a helyeslő szózat, elitélik azt a felfogást, hogy amiért a vasutasok az állam egyéb alkalmazottainál terhesebb és felelősségteljesebb szolgálatot teljesitenek, legszentebb polgári jogaik gyakorlásában megkülönböztetett fegyelmi eszközökkel legyenek korlátozhatók. Elhatározza a bizottság, hogy e kijelentések jegyzőkönyvi kivonat alakjában a 65-ös és valamennyi 15-ös bizottsággal, ugyszintén az országos bizottság egyéb kiegészitő bizottságaival oly kérelemmel közli, hogy azokat magukévá téve, hozzánk hasonlóan határozatilag kimondják és erről bennünket értesitsenek, kogy: amennyiben az emlékiratba foglalt kérelmeink teljesitését illetőleg meg nem oldható késlekedést észlelnénk, a gyülekezés és szószabadság szent jogaival annak idején élni kivánunk és élni is fogunk. A bizottság e határozatot egyhangulag hozta meg.

Amint ez a határozat nyilvánosságra jutott, *Leitner* Uzor zágrábi üzletvezető magához idézte a zágrábi helyi bizottság elnökét: *Martin* Konrád állomásfőnök-helyettest, előadóját: *Margulit* Kálmán ellenőrt s jegyzőjét: *Kemény* Sándor raktárfőnököt. Az üzletvezető ur furcsa kritikát mondott a határozatról; birálatának módját eléggé jellemzi, hogy „ostobaság"-nak és „szamárság"-nak mondotta többek között a határozatot.

— Miért nem fordultak idősebb és okosabb emberekhez? — kérdezte az üzletvezető. — Hozzám? Hát ellensége vagyok én a tisztviselőknek?

Erre az utóbbi kérdésre Margulit nyiltan igy válaszolt:

— Ha ellensége nem is, de barátja sem.

Most már személyes élt adott a tárgyalásnak az üzletvezetőnek Margulithoz intézett szemrehányása.

— Miért nincs ön megelégedve, hiszen nagy a jövedelme?

— Mégis van adósságom.

— Hogyan élt akkor maga?

— Nem tartottam kocsit és lovat...

— Maga izgatja a tisztviselőket! — szólt nagy izgatottan az üzletvezető. — At fogom helyezni személypénztárosnak!

— Kérem, üzletvezető ur, — válaszolta Margulit — tehet velem, amit akar, áthelyezhet, ahova akar, én szolgálatomat legjobb erőmmel teljesiteni fogom, amint eddig is teljesitettem. De el vagyok készülve rosszabbra is. Akár el is csaphat. Akkor azonban igazán az leszek, amit eddig rám fogtak, akkor izgatni fogok és leleplezni...

Kiméletlen hangon tartott leckéztetés előzte meg ezt a kifakadást. Nem érdektelen, hogy Margulit ez utóbbi szavait az üzletvezető jegyzőkönyvbe vett vallomásában igy adja vissza: — „Akkor (ha tudniillik áthelyezi) le fogom leplezni!"

Három nap mulva, december 20-ikán a fegyelmi biztos szóval értesitette Margulit Kálmánt, hogy fegyelmi eljárás van ellene folyamatban. 20-ikán, 21-ikén és 22-ikén ki is hallgatták Margulitot, válaszait maga irta a jegyzőkönyvbe és karácsony napján tudtára adták, hogy az üzletvezető a fegyelmi bizottság javaslata alapján büntetésképpen áthelyezte Capragra.

Erre az itéletre sok minden von árnyat. Margulit tizenhét éve van központi szolgálatban, képességeit, lelkiismeretességét és szaktudását mindig elösmerték. *Soha semmiféle fegyelmi vagy rendbüntetést még nem kapott.* Ennyit a tisztviselőről. Az itélet hozatalának rendjéről pedig emlitsük meg azt, hogy az üzletvezető előzetesen tárgyalt egyenkint a fegyelmi bizottság tagjaival, továbbá, hogy egy személyben volt: panaszos, közvádló és biró. Margulit kérte is, hogy ügyében itélkezzék valamely más üzletvezetőség fegyelmi bizottsága, de kérését nem teljesitették. A vád szerint az üzletvezetőt megsértette, vagyis fegyelemsértést követett el Margulit, ami — tekintetbe véve az üzletvezető inkvizitórius eljárását — mindenesetre még megvilágitásra szorul.

A fegyelmi eljárás folyamata alatt egyébként Margulit beadta a lemondási kérvényét, amelyben nyugdijigényének fenntartásával felmondja a szolgálatot. A kérvényt az igazgatósághoz cimezte és nem vonta vissza. Eljárását azzal okadatolja, hogy az ellene intézett támadásban tisztviselőtársai megfélemlitését is látja és nem akarja, hogy ő ártson társainak. Ami a fegyelmi itéletet illeti, az megfölebbezhető, de — mint értesülünk — Margulit nem fog fölebbezni, mert lemondási kérvényének elintézését várja. Mindez a zaklatás pedig elég szerencsétlenül belekapcsolódik a vasutasok mozgalmába. Margulit volt e mozgalom egyik legagilisabb vezetője, a zágrábi memorandum java munkáját ő végezte és a fegyelmi eljárást megelőző izgatott szóváltásnak is e mozgalom volt a témája. *A fegyelmi eljárásra* — ugy tudjuk — *e szóváltáson kivül semmi egyéb ok sem volt*, nem mondhatja tehát senki sem, hogy talán martirjává akart lenni a mozgalomnak Margulit, hogy lemondásának egyéb okát takarja. Ha egyéb oka volna, a zágrábi üzletvezető nem késne annak mérlegelésével.

*

Itt emlitjük meg az *Arad és Vidéke* következő hirét: A *kolozsvári* vasutasok tizenötös bizottsága tegnapelőtt, vasárnap, az üzletvezetőség nagytermében gyülést tartott, melyen szintén a helyzetjavitás került szőnyegre. A gyülés következményeképp *Schandl* Mihály üzletvezető *eltiltotta az ezután való gyüléseket.*

Az érdekelteknek ezekben a dolgokban meg kell szólalniok, mert jelentős az ügy. Hátterében nem egy tisztviselő sorsa van, de egy testületé. És a vasuti tisztviselők testülete fáradalmas és lelkiismeretes munkájával kiérdemelte felsőbbségének méltányosságát.

TÉLI VILÁG.

Ujév előtt.

Bejelentem e lap tisztelt olvasóinak, hogy nagymérvü intézkedéseket és előkészületeket tettem a közelgő ujévre való tekintettel. Az ujévi gratulánsokat és borravaló-remélőket egyelőre a következő plakátok fogadják házamban:

A kapun:

Elutaztam.

A kapu alatt:

Szegény nagyságos ur meghalt!

A lépcsőházban:

Vigyázat! A lépcső nagyon rozoga.

A lépcső már néhányszor leszakadt!

A folyosón:

Már régen kiköltöztem.

Az ajtómon:

RAGALYOS BETEG.

Az előszobámban:

Emléktábla.
Itt
halt meg az első pestises.

A szobaajtómon:

Emléktábla
a ravatal
felállitása miatt.

Remélem, ez használni fog. Aki azonban oly bátor, vagy oly szemtelen, hogy ezek dacára is bejön a szobámba felfelé forditott tenyérrel boldog ujévet kivánni, attól nem sajnálom a borravalót, mert megérdemli.

—o—

FŐVÁROS.

(*) **Szabályrendelet a kerékpározásról.** A székesfőváros közgyülése tavaly szeptember 27-ikén elfogadta azt a szabályrendelet-tervezetet, amely a kerékpározásról s az ehhez hasonló járóművekkel való közlekedéséről szól s megerősités végett fölterjesztette a belügyminisztériumhoz. A miniszter a ma érkezett leiratában tudatja, hogy a szabályrendeletet megerősithetőnek nem találta, mert alig tartalmaz egyebet, mint az ugyanerről 1897-ben kiadott belügyminiszteri rendelet, amely a főváros területén való közlekedést kimeritően szabályozza. De másrészt nem találja megfelelőknek a miniszter a szabályrendeletben foglalt azokat az intézkedéseket sem, amelyek az elkövetett kihágásokra, a büntetéspénzek hovafordítására s a szabályrendelet életbeléptetésére vonatkoznak.

(*) **A házi nyomda vezetője.** A pénzügyi bizottság mai ülésén fölolvasásra került az a szerződéstervezet, amelyet a fővárosi házi nyomda vezetőjével fognak kötni. A tervezet szerint a nyomda vezetője 4000 korona fizetést, 1800 korona pótlékot és 1200 korona lakáspénzt kapna. A nyugdijba a pótlék és a lakáspénz be nem számitható. A szerződés érvényessége az 1902. év elejével kezdődik. A bizottság a szerződés-tervezethez hozzájárult.

(*) **A főváros az árverésen.** A fővárosi tisztiügyészség előterjesztést tett a tanácshoz, hogy utalványozzanak a részére 25.000 koronát arra a célra, hogy olyan árverésekben, amelyeknél a főváros anyagilag van érdekelve, az ügyészség részt vehessen, illetőleg a szükséges bánatpénzt letehesse. A pénzügyi- és gazdasági ügyosztály helyesli a tervet. A pénzügyi bizottság ma *Herzog* Péter és *Fülepp* Kálmán tiszti főügyész felszólalása után a javaslatot elfogadta.

(*) **A nagypénteki református társaság szubvenciója.** A nagypénteki református társaság árvaházában a város tiz árvát helyezett el. Az árvák gondozásáért a város a társaságnak 5600 korona szubvenciót adott. A jövő évi költségvetés tárgyalása alkalmával azonban a közgyülés a szubvenciót törölte. A társaság tudatta a várossal, hogy azért az árvákat tovább fogja gondozni. A tanács mai ülésén köszönettel fogadta a bejelentést s kimondotta, hogyha a város pénzügyei megengedik, ujra fogja szubvencionálni a társaságot.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Karácsonyi hangverseny.** A békesség ünnepe gyönyörü vig akkordokban hangzott el a karácsonyi hangversenyen, amelyet *Burmester*, a hegedü nagy mestere és ifjabb *Abrányi* Emil, jeles fiatal zeneszerzőnk a második ünnepnap estéjén a *Vigadó* nagytermében rendezett. Magas hivatást teljesit a müvészet, amikor ilyen módon a vallásosság szolgálatába áll és az emberi lelket magasabb régiókba emeli. A müvelt nyugat világvárosaiban már régóta divatosak az ilyen egyházi jellegü hangversenyek, amelyeken többnyire csak a régi klasszikusok primitiv nagysága gyakorol intenziv hatást a maga hatalmas egyszerüségével. És ez nem is csuda. Modernségünk kétkedése a zene terén sem alkalmatos vallásos remekmüvek kisarjasztására. A modern vallásos festészetből hiányzik a bensőséges hit, éppen ugy, mint az egyházi költészetből. Se Fra Angelice, se Gerhardt Pál nem keletkezhetnék manapság. Amit pedig a vallásos szerzemények dolgában produkálunk, az részben szinházi lárma, részben érzelgős erőtlenség — és ha igazi vallásos zenét akarunk élvezni, vissza kell térnünk akár a gregorianizmus remekeihez, akár *Bach* vagy *Händel* igazi költészetéhez. A karácsonyi hangverseny müsorának is *Bach* és *Händel* adott jelentőséget. *Burmester* Willy komoly és mélységes egyénisége különösen alkalmatos arra, hogy áhitatos elmélyedéstől elszokott lelküuket a vallásos hangulathoz közelebb hozza. Csudálatos erővel játszotta ifjabb *Ábrányi* Emil kitünő orgona-kisérete mellett Bach e-dur versenyét, amelynek — különösen — az adagio-tétele hatott varázslatos kantilénájában. *Händel*: Largóját meg kellett ismételni, — *Bach*: *Airje* végül pedig ugy hatott, mint valami óriási könyörgés, amely éppen most vérzik elő a szív mélységéből. Már sokszor hallottuk ezt az egyszerü dallamot, de most *Burmester* hatalmas játékában egészen uj tartalmat és karaktert kapott. — Ifjabb *Abrányi* Emil *Bach* Karácsonyi oratóriumának praeludiumával vezette be a hangversenyt, majd *Bach* passacagliáját játszotta ugyancsak az orgonán. Az ifju müvész sokoldalu zsenialitása egyre jobban bontakozik ki a közönség előtt, amely érzi, hogy ritka müvészi karriér kezdetének a tanuja. Az orgona, ez az óriási dimenziójú hangszerépület, tulajdonképpen csak kiséretre és bevezetésre alkalmatos, annál nagyobb az érdeme a müvésznek, hogy stilszerü játékával teljesen lekötötte figyelmünket és érzésünket. Aki ilyen sok szint, tömörséget és terjedelmet adhat az orgona hangjainak, nagy müvésze ennek a hangszernek. Mint kisérőt pedig külön dicséret illeti. A hangverseny a nagyszámu előkelő közönségre mélységes hatást gyakorolt. — Végül meg kell emlitenünk, hogy *Buttykay* Ákosnak, a jeles zeneszerző és virtuoznak *szonátája* azért maradt ki a müsorból, mert meg akarták óvni a hangverseny vallásos stiljének egységességét. *Burmester* a szonátát, amelytől igen nagy sikert vár, elsősorban a külföldön fogja bemutatni. (*G.*)

** **Vigszinház.** A Városligeti fasor szanatóriumának ötletes magányából ma este ujra a deszkákra szökkent *Pálmai* Ilka, az énekes szinpadnak ez a felülmulhatatlan boszorkánymestere! A szinpadi deszkákra, amelyekhez ez a müvészasszony testének minden idegszálával, lelkének minden rezdülésével oda van kötve. Ahogy *Duse*ről mondják, hogy csak a

szinpadon éled fel igazán, azonképpen *Pálmai* Ilkáról is el lehet mondani, hogy aki *egészen* meg akarja ismerni ezt az asszonyt, annak a szinpadon kell őt látnia. Ami genialitás, művészi intuició, temperamentum és érzés csak lakozik lenge alakjában, az mind egyszerre fellángol és kicsap belőle, mihelyest csak ráilleszti lábát a deszkákra és maga előtt látja minden igazi szinpadi művésznőnek legkegyetlenebb zsarnokát és leghódolóbb rabszolgáját: a közönséget. Ennek a zsarnok-rabszolgának a kedvéért odaontja a szive vérét is, ha kivánja.

Igy ment *Pálmai* Ilka a játékban elcsigázott testtel és lélekkel öt héttel ezelőtt a szanatóriumba, hogy ujra csak visszatérjen a büvöletes deszkákra dicsőségszomjasan, üdén, frissen, bájosan ... De ne rontsuk az est külön kis szenzációját! Türelmetlenül várta mindenki a piros függöny szétlebbenését:

— Csakugyan meghizott-e? Vajjon észrevenni-e rajta a „két és fél kilót?“ Igazán kiváncsi vagyok!

Ezek a szavak röppentek keresztül-kasul a nézőtéren, amikor B. *Lenkei* Hedvignek kedvesen elcsicsergett *Prologusa* után a függöny szétvált, el lehet mondani, hogy az egész zsufolt ház egyetlen óriási szemmé vált, mely odatapadt a diva termetére, erre a lenge termetre, melynek teltsége elburkolódzik a formák karcsuságában. És persze felzugott a taps!

Aztán jött a bájos, szerencsétlen kis *Pillangó kisasszony*, az ő mélységesen tragikus sorsával, meg a *Szenes leány* az ő téktelenül pajkos vidámságával és, minek részletezzük ujra meg ujra, hogy *Pálmai* Ilka ugyanaz a nagy művésznő az emberi sziv két legnagyobb ellentétének, a fájdalomnak és az örömnek a megjátszásában. Könnyet fakasztani és megkacagtatni egyaránt tudott és semmi sem jellemzi szebben *Pálmai* Ilka nagy művészetét, mint az, hogy egyazon estén a *Pillangó kisasszony* mély érzésü altató dalával és a *Szenes leány* „kis bögre“ kuplé jával egyenlően erős tapsorkánokat tud kelteni.

A közönség rajongó szeretete *Pálmai* Ilka iránt minden formájában megnyilatkozott. Egy ünneplés volt az egész estéje s amikor a *Népszinház* trónusán ült, mint a közönség osztatlan kegyének királynője, akkor sem kapott több és szebb virágot, mint ma este. A virágtenger illata szinte kicsapott a nézőtérre.

Pálmai Ilka boldogan térhetett vissza az előadás után a Városligeti fasor szanatóriumának magányába ...

Az estét a *Pillangó kisasszony*ban és a *Szenes leány, szenes legény*ben még *Szerémi* pompás Yannadorija és Pierreje, *Rónaszéki* kitünő Unkodója és Tardivelje, *Rónaszékiné* Suzukija tette igazán élvezetessé.

A házban természetesen egyetlen hely sem maradt üresen. (*M—s*)

** **Népszinház.** A *Népszinház* feleleventette ma este ifj. *Bokor* Józsefnek pályanyertes népszinművét, a *Kurucfurfangot*. A szineiben tarka és hangulatos Rákóczy-korabeli darab feltámadását szivesen fogadta a közönség, *Blaha* Lujza ismét beragyogta művészetével a szinpadot és nótáival ismét csak megigézte a közönséget, ahogy ezt másképpen még akarva se tudná. A darabban különösen a régi szereplők: *Németh, Tollagi, Szirmai, Vidor, Raskó, Szabó* voltak jók és lehetőleg zamatosan magyarosak. Az előadást szép közönség nézte.

** **Szabad Szinpad.** Feld Zsigmond *Szabad Szinpad*ján karácsony két napján érdekes ujdonságot mutattak be: egy tizenhatéves ifjunak, *Pápay* Tibornak *A bojtár furulyája* cimü háromfelvonásos népszinművét, mely a szimpatikus közönség előtt valóságos sikert aratott. Meséje igen egyszerü: A falu legkitünőbb furulyása, katonának menvén, elássa furulyáját, mely fölé a kedvese virágot ültet, s arról fogja megtudni, hogy a leány hiven szereti-e, ha visszajövet ott találja még furulyáját a virágok alatt. Persze, nem találja ott, mert egy irigy vetélytárs kiásatta onnan; végül azonban minden kitudódik, s kiki boldog lesz. A fiatal szerzőről el kell ismerni, hogy igen sok ügyes jelenetet szőtt be darabjába s nyelve nincs bizonyos költői lendület hiján. A szereplők buzgón közreműködtek a siker kivivásában. Első sorban a szerző bátyját, *Pápay* Lajost emlitjük föl, a Népszinház e fiatal tagját, ki pompás eleven játékával s ritka szép hangjával igazán elragadta a közönséget. Nagy tetszést aratott *Pápayné* Antónia asszony is jól megjátszott szerepével és nagy szinpadra is teljesen beváló énekével. *Pálffy* Mariska jó játékával és fürge táncával hatott. *Bihari* Béla tősgyökeres csordásgazdát mutatott be. *Balogh* Pista pedig sok tapsot aratott *Nem-baj*-kuplejával.

** **Mahler igazgató vőlegény.** *Mahler* Gusztáv, a *bécsi* udvari Opera igazgatója, mint egy *bécsi* távirat jelenti, jegyet váltott *Schindler* Amália kisasszonynyal, *Schindler* ismert osztrák tájképfestő leányával. — *Mahler* Gusztáv huga, *Mahler* Justine pedig jegyet váltott *Rosée* Arnolddal, a bécsi udvari Operaház első hangversenymesterével.

** **A magyar ciklus első ujdonsága.** A *Vigszinház* ujévvel kezdődő százestés magyar ciklusának első ujdonsága, mint ismeretes, *Follinusz* Aurélnak *Rontó Pál* cimü regényes életképe lesz, mely január 2-ikán kerül bemutatóra. A *Rontó Pál* szerzője darabjában gróf *Gvadányi* József verses elbeszélésének népszerü hősét viszi szinpadra. Bemutatja Rontó Pál mulatságos kalandjait idehaza, cseh földön, Lengyelországban, Kamcsatkában, sőt Madagaszkárban is, ahová Benyovszky Móric hü szolgájaként jut el. A vitéz közhuszárt *Góth* Sándor fogja játszani, Benyovszkit pedig *Fenyvesi* Emil adja. Hálás szerephez jutott *Hegedüs, Szerémy, Balassa* és *Tapolczai*, akiknek számára a szerző humoros nótákat is keresett össze. A darabból most tartják az utolsó próbákat. Sok uj diszlet, körülbelül háromszáz uj jelmez készül az ujdonsághoz.

** **Szoyer Ilona a M. kir. Operában.** *Szoyer* Ilona, a *Magyar Szinház* volt primadonnája, január 12-én lép fel először a *M. kir. Operában Donizetti*nek *Mari, az ezred leánya* cimü dalmüvében és néhány napra rá a *Hoffmann meséi* hármas szerepében. A fiatal müvésznő mint vendég lép fel szerződtetés céljából, de egyes jól beavatottak szerint máris szerződött tagja az Operának.

** **Á Népszinház bemutatója.** A *Népszinház* legközelebbi ujdonsága, mint már megirtuk, Ernst *Blum* és Raoul *Tochè Adám és Éva* cimü operettje lesz, melynek a zenéjét Gaston *Serpette* irta. A szöveget, mely három különböző korba helyezi a cselekményt, *Bálint* Dezső dolgozta át magyarra, a verseket *Makai* Emil forditotta. A két főszerepet *Küry* Klára és *Szirmai* Imre játszszák. Az operett bemutatóját, mint értesülünk, január 10-én tartják meg.

** **A Nemzeti Zenedének** e hónap 29-ikén tartandó rendes évi közgyülésén az utolsó három hónapban belépett uj pártoló tagok, mint egy könyomatos sugalmazott közleménye jelenti, szavazati joggal még nem birnak, mert az illetőket az intézet választmánya még nem fogadta el.

** **Hirek a Magyar Szinházból.** A *Magyar Szinház* legközelebbi reprize *A bolond* cimü operett lesz, mely januárban kerül felujitásra. — Holnap szombaton, este a *Vestaszüzek*et játszszák *Fedák* Sárival Cypris szerepében. A francia operett, amelynek huszonötödik előadását tegnap is zsufolt ház nézte végig, zenei szépségei, a szereplők kitünő összjátéka és főleg *Fedák* Sári müvészi és általános sikerü alakitása folytán még hosszu ideig elsőrangu kasszadarabja marad a *Magyar Szinház*nak. — Vasárnap este a *Florodora* kerül szinre, s Lady Holyrood szerepét ezuttal *Fedák* Sári játszsza.

** **A vörös talár paródiája.** *Brieux* hiressé vált darabjának, *A vörös talár*nak a paródiáját irta meg, mint már emlitettük, egy német szerző. A paródiának *A tulvörös talár* a cime s a *berlini* Secessiós-szinházban a héten kerül bemutatóra.

** **Magyar női szerző Berlinben.** A *berlini* Residenz-Theater a napokban három egyfelvonásos darabot mutatott be. A kis darabok egyikét, melynek *Akadályok* a cime, *Pál* Szidónia irta. A sikert aratott kis dráma szerzője *kolozsvári* születésü.

** **Lucca Paulina egy népies Operáért.** *Lucca* Paulina az egykor világhirü énekesnő, aki tudvalevőleg *Bécs*ben telepedett meg, erősen rajta van, hogy az osztrák császárvárosban tervezett népies Opera létesüljön. A müvésznő a napokban levelet irt ebben az ügyben egy *bécsi* müvésznőnek, melyben a legfényesebb jövőt jósolja a tervezett Operának. Levelében azt irja többek közt, hogy ő egymaga hetvenöt olyan régibb népies dalmüvet ajánlott egyik *bécsi* szinház igazgatóságának, melyek felujitása nagyobb és biztosabb sikert hozna, mint egynémely uj dalmü. A müvésznő ugy végzi érdekes levelét:

— Hogy én, akinek egész élete a zenének és az éneknek volt szentelve, nem állhatok közömbösen a zenei izlés elvadulásával szemben, az csak természetes, de legjobbnak tartom, ha a véleményemmel itthon maradok. A bécsi Operát is ritkán látogatom. Nem tudok sem a müsorral, sem az énekeseivel megbarátkozni, akik most egészen másképpen énekelnek, mint ahogy mi tettük.

** **A Magyar Szinház bemutatója.** A *Magyar Szinház* igazgatósága közbejött akadályok miatt Louis *Gannes* operettjének, a *Csepürágók*nak bemutatóját szombatról hétfőre, e hónap 30-ikára halasztotta el. A bemutatóra előre váltott jegyek érvénytelenek s azokat a szinházi pénztár és a városi elárusitó helyek a szombat esti előadás kezdetéig visszaváltják.

** **Sztrájkveszedelem a bécsi Operában.** A *bécsi* udvari Operában karácsony első napjának estéjén, szerdán, komoly sztrájkveszedelem fenyegette a kitüzött *Tannhäuser*-előadást. A sztrájkmozgalom oka ugyanaz, ami a *M. Kir. Operában*, a kórus csekély dotációja. A *bécsi* Opera kórusának a fizetését ugyan felemelték egy csekélyke pótlékkal, de a kórus tagjai formális sztrájkot terveztek arra az esetre, ha kivánságukat nem teljesitik. Közvetlenül a *Tannhäuser* szerdai előadása előtt a kar egy küldöttsége kereste fel *Mahler* igazgatót, aki különben a kórus jobb javadalmazásának az álláspontján áll és egy kis hirtelen sztrájkot festettek a vászonfalakra. *Mahler* igazgató tapintatos viselkedése és válasza, melyet a küldöttségnek adott, elháritotta a sztrájk imminens veszedelmét az udvari Operától.

** **Hipnotizált szinésznő.** *New Yorkban* feltünést kelt dr. *Gnackenboss*, a kolumbiai egyetem pszichológia-tanárának egy felolvasása, melyet a *Medico-Legal Societyben* tartott. Felolvasásában elmondta, hogy egyik ismert és kedvelt amerikai szinésznő hogyan vált egyetlen estén át hiressé az ő hipnotikus befolyása következtében. A szinésznő fellépése előtt tele volt félelemmel és lámpalázzal. Minthogy a *newyorki* igazgató attól tartott, hogy fellépése kudarccal járhat, hozzávezette, dr. *Gnackenboss* hipnotizálta a müvésznőt és azt szuggerálta neki, hogy legyen bátor s megmondta neki, hogy milyen módon aknázhatja ki a legjobban müvészi erejét. Mikor a müvésznő a hipnotikus álomból felébredt, nyoma sem volt rajta a félelemnek. Nagy bátran lépett ki a szinpadra is és fényes sikert aratott. Arról, hogy hipnotizálták, a legkisebb sejtelme sem volt és sikerét egyesegyedül magamagának tulajdonitotta.

** **Sudermann uj darabjának bemutatója.** *Sudermann* Hermannak *Éljen az élet!* cimü uj szinmüve január 25-ikén kerül először szinre és pedig egyazon az estén a *berlini* Deutsches Theaterben és a *bécsi* Burg-szinházban.

** **Wagner Rikárd hagyománya.** Érdekes hir érkezik *München*ből. E hir szerint *Wagner* Rikárd halála után egy terjedelmes csomagot találtak hátrahagyott irásai közt, amely felesége, Cosima asszony nevére szólott, azzal az utasitással, hogy a csomagot *csak harminc év multva* szabad kinyitnia neki, vagy pedig fiának Siegfriednek. A csomag tartalmát sem Cosima asszony, sem a fia nem ismeri, de a körülményekből ugy sejtik, hogy *Wagner*nek egy nagyon terjedelmes önéletrajzát s valószinüleg II. Lajos bajor király és más magas személyiségek kezétől származó leveleket tartalmaz. *Wagner* Cosima asszony a mesternek erről a hagyatékáról még a hozzá legközelebb álló személyeknek sem szólt, — de meg kell emliteni, hogy amikor *Wagner* Velencében, a Calergi-palotában meghalt és az ujságok nagyon sokat foglalkoztak az elhunyt mester hagyatékával, a *Wagner*-család bensö barátja, *Schukovszky* Pál, a következő szavakkal dementálta a hagyatékra vonatkozó ujságkombinációkat: „A mesternek minden sora, minden kótajegye, amelyet irt, megjelent a nyilvánosság előtt, — más hagyaték nincs!“ És most tizenhét esztendővel *Wagner* halála után hozza nyilvánosságra fia, *Wagner* Siegfried, hogy édes atyjának egy saját kezeirásában maradt, terjedelmes önéletrajza fog halálának harmincadik évfordulóján nyilvánosságra kerülni.

** **Uj szinház Bécsben.** A tavaszon hozzáfognak *Bécs*ben az uj *Landstrasser-Theater* építéséhez. A szinház, melynek épitési költsége másfél millió, 1903-ra készül el.

** **Rudyard Kipling darabja.** Rudyard *Kipling*, a világhirüvé vált angol regényiró *Hamilton* Cosmoval társszerzőségben dramatizálta *The Gadsbys* cimü regényét. A darab a *londoni* Pince of Wales-szinházban fog bemutatóra kerülni.

** **Operaelőadás a Telefon Hirmondóban.** A Telefon Hirmondó összes állomásain keresztül ma este a Magy. Kir. Operaház előadása lesz hallható. Előadásra kerül a Tristan és Izolde, Wagner Richard zenedrámája. Az előadás, mely fél hét órakor veszi kezdetét, a legfinomabb nüanszaiban is tisztán lesz hallható a Hirmondó kagylóin át s igy mindazok, akik a klasszikus zenét szeretik, kellemes szórakozást találhatnak a Tristan és Izoldének odahaza való végighallgatásával. Az Opera után az est folyamán érkezett legujabb hireit olvastatja fel a beszélő ujság, majd még tizenegy óráig cigányzenét közvetit a Telefon Hirmondó.

MÜVÉSZET.

☐ **Az ezredévi emlékoszlop.** Az Andrássy-ut végén levő ezredévi emlékmü főoszlopa végre teljesen szabadon áll. A negyven méter magas oszlop feje gyönyörü bronzékitménynyel van ellátva. Ezen áll Gábor arkangyal hatalmas bronzalakja. A félköralaku oszlopcsarnok felső részére a tavaszszal helyezik el a bronzból készült bigákat és allegorikus szoborcsoportozatokat.

☐ **A téli tárlat.** Az Országos Magyar Képzőmüvészeti Társulat téli kiállitása már csak január hó 16-ikéig lesz nyitva. A kiállitást most is rendkivül sokan látogatják és az elmult két karácsonyi ünnepen több mint kétezeren nézték meg a tárlatot. A legközelebbi sétahangverseny január hó 2-ikán lesz, mely alkalommal a kedvezményes jegyek nem érvényesek.

☐ **Márk Lajos arcképe a Nemzeti Szalonban.** A velencei kiállitáson általános tetszést aratott *Márk* Lajosnak *Kohner* Zsigmondot ábrázoló hatalmas méretü arcképe. A kép most érkezett vissza Velencéből és a Nemzeti Szalonban állitották ki, ahol délelőtt kilenc órától esti nyolc óráig ötven fillér belépődij mellett megtekinthető.

☐ **A Mübarátok Körének** Ferenciek-tere 4. szám alatti kiállitását december 31-én bezárják. A kiállító müvészek, *Katona* Nándor, *Kalmár* Elza és báró *Huszár* Ilona müveinek legnagyobb része eddigelé elkelt. Az állam is több képet és szobrot vásárolt.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Petőfi-Társaság.

— A tagválasztó ülés. —

Budapest, december 27.

A *Petőfi-Társaság* ma délután választott uj rendes tagokat az elhunyt *Makai* Emil és *Bercsényi* Béla helyére. Délután 5 órakor kezdődött a tagválasztó ülés az Akadémia főtitkári helyiségében. Megjelent *Jókai* Mór is, a társaság örökös elnöke, akit zajos ovációban részesitettek. *Jókain* kivül még harminonégy rendes tag volt jelen: *Abafi* Lajos, *Ambrus* Zoltán, *Ábrányi* Emil, ifjabb *Ábrányi* Kornél, *Bársony* István, *Bartók* Lajos, *Bodnár* Zsigmond, *Endrődi* Sándor, *Ferenczy* Zoltán, *György* Aladár, *Herczeg* Ferenc, *Hatala* Péter, *Inczédy* László, *Irmei* Ferenc, *Jakab* Ödön, *Kenedi* Géza, *Koroda* Pál, *Kiss* József, *László* Mihály, *Neugebauer* László, *Névy* László, *Papp* Zoltán, *Pósa* Lajos, *Prém* József, *Rákosi* Viktor, *Szabó* Endre, *Szabóné-Nogáll* Janka, *Sebők* Zsigmond, *Somló* Sándor, *Tolnai* Lajos, *Torkos* László, *Váradi* Antal és *Vértessy* Arnold. *Bartók* Lajos alelnök nyitotta meg az ülést. Emlékeztette a társaságot a jubiláris esztendőre és lelkes szavakkal aposztrofálta *Jókai* Mórt, aki megigérte, hogy az ünnepies közülésen, jövő január 6-án, ő is ott lesz a jubiláló tagok sorában.

Ezután *Szana* Tamás főtitkár a jelöltek névsorát olvasta föl a hozzácsatolt ajánló-levelekkel együtt. Nyolc jelölt volt összesen: *Eötvös* Károly, *Kabos* Ede, *Zempléni* Árpád, *Pekár* Gyula, *Luby* Sándor, *Lampérth* Géza, *Vértesi* Gyula és *Balla* Miklós.

Eötvös Károlyt ajánlotta *Szabó* Endre és *Sz. Nogáll* Janka; *Zempléni* Árpádot *Endrődi* Sándor, *Pekár* Gyulát *Koroda* Pál, *Luby* Sándort *Kenedi* Géza és *Jeszenszky* Danó, *Vértesi* Gyulát *Abonyi* Árpád, *Ferenczy* Zoltán, *Tolnai* Lajos és *Hatala* Péter, *Lampérth* Gézát *Bársony* István, *Balla* Miklóst *Somló* Sándor.

Kabos Edét *Ábrányi* Emil ajánlotta a következő levélben:

Tisztelt Társaság!

A Petőfi-Társaság egyik rendes tagsági helyére ajánlom *Kabos* Edét. Kabos Ede husz év óta ir novellát, rajzot, regényt, valamennyit a valódi nagy tehetség erejével és a müvészszé finomodott talentum gondosságával.

Kevés elbeszélőnk van, aki mélyebb megfigyeléssel vizsgálná a modern társadalmat és igazabb pszichológiával elemezné a lelkeket. Müvei a legkomolyabb problémákat vetik föl és tárgyalásukban éppen ugy megnyilatkozik a nemesszivü költő, mint a magvasan gondolkodó, bátor szókimondásában semmitől vissza nem rettenő ember.

Sohasem vadászott a tömeg tetszésére. Inkább kereste az igazságot, mint a népszerüséget. Ez az oka, hogy kevésbé talmas, kevésbé eredeti pályatársak popularitásban fölülmulták. De nekünk — ugy vélem — az a szép feladat jutott, hogy az iróban éppen azt becsüljük és jutalmazzuk, amit a divatos áramlatokra tekintő, felületes szem sokszor nem vesz észre és nem méltányol eléggé: a maga utján járó talentumot, a stilus szépségében kiváló müvészt, a komoly és erős irói karaktert.

Kabos Ede regényei, rajzai, elbeszélései tiztizenkét kötetre rugnak és ezek közt széles kerctü, nagyszabásu társadalmi regényekre akadunk. Ilyenek: a *Fehér éjszakák* és a *Verebek*. Mind a kettő az utóbban megjelent legkitünőbb magyar regények közé sorozható. Elbeszélései közül csak a *Koldusok* cimü kötetet emlitem, ahol Kabos előkelő kvalitásai egész szépségükben és gazdagságukban bontakoznak ki előttünk. A Nemzeti Szinházban több, magas szinvonalon álló drámája került szinre és irt egy regényt az ifjuság számára is, ahol ez a komoly, erős iró, aki sokszor a legélesebb szatira hangját üti meg: bájos és gyöngéd meséket mond a fiatalságnak.

Kabos Ede megtiszteltetésnek tartaná, ha termékeny és kiváló munkásságát husz esztendei működés után a Petőfi-Társaság észrevenné. De a Petőfi-Társaság is megtisztelné önmagát, ha ezt a jeles, buzgó, produktiv irót beválasztaná tagjai sorába. Nemcsak megtisztelné, hanem meg is jutalmazná önmagát, mert Kabos Edében olyan munkaerőt nyerne, aki fényes tehetségét a legnagyobb kedvvel és kötelességtudással kamatoztatná a Társaság javára. Budapesten, 1901. december 18-án. *Ábrányi Emil.*

Fél hat óra tájban kezdődött a titkos szavazás. Érdekes, hogy az első szavazásnál egyik jelölt sem vivta ki az abszolut többséget. Legtöbb szavazata volt itt *Zempléni* Arpádnak, aki 14 szavazatot kapott. *Vértesi* Gyulára 13 szavazat esett. *Eötvös* Károlynak és *Kabos* Edének egyenlő szavazata volt: 12—12. *Pekár* Gyulára csak tizen szavaztak. *Lampérthra* 4 szavazat esett. *Balla* Miklósra 2, *Luby* Sándorra 1.

Most az alapszabályok értelmében igen-nel és nem-mel szavaztak (szintén titkosan, fehér cédulán) *egyenkint* az összes jelöltekre. Azon kezdték, aki az első turban a legtöbb szavazatot kapta: *Zempléni* Arpádon. Igen-nel szavazott 16, nem-mel 10. *Zempléni* tehát lemaradt. Utána *Vértesi* Gyula következett 18 igen-nel és 21 nem-mel. Vértesi Gyula is letört. Ekkor jött sorra *Eötvös* és *Kabos*, akik egyenlő szavazatokat kaptak. Sorshuzás utján döntötték el, kire szavazzanak előbb. *Rákosi* Viktor az *Eötvös* Károly nevét huzta ki. *Eötvös* Károly 21 igen-szavazattal elsőnek vonult be a Petőfi Társaságba. *Kabos* Ede erős és tekintélyes pártja 15 szavazattal rendelkezett, de a véletlen ugy akarta, hogy a választók (akik közül többen eltávoztak) 2 szavazatkülönbség révén a sorrendben utána következő *Pekár* Gyulát vigyék be *Eötvös* Károly mellé a Petőfi-Társaságba. De *Kabos* Ede megválasztása a legelső kinálkozó alkalomkor most már feltétlenül biztositva van.

Mivel igy a két üres helyet betöltötték, a többi három jelöltre már nem kerülhetett sor és *Bartók* alelnök az ünnepies közülés programmjának előterjesztése után a tagválasztó ülést befejezettnek nyilvánitotta.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A bukott leány gyilkosa.** *Gelber* Baruch ellen egyre ujabb büntények gyanuja merül fel. A többek között őt tartják a Munkácson elkövetett postarablás egyik tettesének. A rendőrség a nyomozás során megtudta, hogy a gyilkos régebben tartózkodik Magyarországon, s állitólag mint magántanitó működött Tisza-Ádonyban. A gyilkos egyelőre mindent tagad, s magát a gyilkosságot egy közönséges szerelmi drámának igyekszik feltüntetni.

§§ **A goromba herceg.** A párisi polgári törvényszék első kamarája szombaton elválasztotta *Tarente* herceget a feleségétől, — a herceg hibája miatt. Az itélet okai szerint a herceg egy bordeauxi lapban a mult nyáron olyan cikket tett közzé, amelyben durván megsértette a feleségét, s ezt a cikket elküldte neki a következő levéllel:

> Gratulálok az ide mellékelt cikkhez, amelynek irója igen helyesen gondolkozik önről. Ha ezt a cikket összehasonlitom egy párisi lapnak a cikkével s azokkal a nem nagyon hizelgő névtelen levelekkel, amelyeket ön kapott, akkor teljesen tisztában vagyok önnel. Szegény asszony! Most már a vidéken is ismerik önt és nyiltan megirjak, hogy mi a véleményük önről. Egyetértek a közönséggel, s kész vagyok elfogadni azt, amit ön már annyiszor ajánlott: elválunk. Inkább eltüröm az adósságaimat, mint azt, hogy ön legyen a feleségem . . .

Ezt a levelet a törvényszék oly sértésnek tartja, hogy már ennek az alapján is, a bizonyitási eljárás mellőzésével a herceget hibásnak nyilvánitotta, s a házasságot fölbontotta.

TÁVIRATOK.

London, december 27. *Ito márki* ma a japán követ kiséretében látogatást tett a külügyi hivatalban *Landsdowne* külügyminiszternél, aki ezután Ito márkival a Mariborough-House-ba ment és bemutatta őt a *királynak*.

Osztrák tartománygyülések.

Bécs, december 27. Felsőausztria, Salzburg, Görz és Gradiska, Morvaország és Szilézia tartománygyüléseit ő felsége életére mellett ma megnyitották.

Az angol királyné Elba szigetén.

London, december 27. *Alexandra* királyné meg akarja vásárolni Elba szigetének San-Martino községében azt a kastélyt, amelyben I. Napoleon számkivetése alatt lakott. Ugy beszélik, hogy a királyné évente egyszer el akar látogatni Elba szigetére és ott néhány hetet szándékozik tölteni.

A szerb hadügyi tárca.

Belgrád, december 27. A hadügyminiszter lemondását főképpen a radikális képviselőknek a nemradikális miniszterekkel szemben tanusitott ellenséges magatartásának tulajdonitják. A hadügyminiszter-jelöltek között első sorban *Lazarovics* tábornokot és *Petrovics* ezredest, a király főhadsegédét emlegetik.

Lengyelek és németek.

Lemberg, december 27. A tartománygyülés holnapi első ülése nagyon zajosnak igérkezik, mert a *néppárt* szóvá akarja tenni a *wrescheni eseményeket*. *Pininski* helytartó kijelentette, hogy nem fog türni semmiféle vitát erről a kérdésről s igy a tartományi marsall szükség esetén karhatalommal fog érvényt szerezni a helytartó rendelkezésének. A néppárt azonban nem tágit tervétől és vezére mégis szóvá fogja tenni a wrescheni eseményeket, még ha erőszakkal távolitják is el az üléstermből.

Berlin, december 27. Mint egy itteni laptudósitó értesül, az egyetem tanácsa mai ülésén a Schiemann tanár előadása alatt rendezett botrányokban való részvétel miatt két lengyel nemzetiségü diákot kizárt a berlini egyetemről. Két másik diákot, akik a tüntetésben részt vettek, kizárással fenyegettek és több napi karcer-büntetéssel sujtottak. Egy másik tüntetőt, aki Orosz-Lengyelországból származik, mint terhes idegent, már kiutasitottak.

A cár szobra Szófiában.

Pétervár, december 27. *Ziamov* Sztoján, a II. Sándor cár szobor-bizottság elnöke Szófiából odaérkezett s konferált *Pobjedonoszcevvel* és gróf *Ignatyewvel* a leleplezési ünnep programmjának megállapitása végett. Oroszország ugyanis a Sipka-szorosban templomot és szemináriumot épittetett a török-orosz háboruban elesettek emlékére. A két ünnep egy időben lesz.

Az eladó dán szigetek.

Kopenhága, december 27. A különböző politikai pártoknak 850 tagja feliratot intézett a királyhoz, a kormányhoz és a parlament tagjaihoz, hogy a dánnyugat-indiai szigeteket ne adják el a szigetek lakosságának előzetes megszavaztatása nélkül az Egyesült-Államoknak.

Menelik utja.

Róma, december 27. A Menelik európai utazásáról szóló hirek alaptalanok. A négus a mostani viszonyok közt nem hagyhatja el hosszabb időre birodalmát.

Lengyel diákok gyülése.

Zürich, december 27. Az összes európai egyetemekből ide sereglett lengyel egyetemi hallgatók december 23-ika óta itt kongresszust tartanak. A kongresszuson különösen az osztrák és németországi egyetemi hallgatók vannak erősen képviselve; Oroszországból is sokan jöttek. A kongresszus tagjai egészen elzárkóznak a külvilágtól és tárgyalásukat titokban tartják.

Khinai dolgok.

Köln december 27. A *Köln. Volkszeitung* mai számában közli Anzer délsantungi püspök évi jelentését. A jelentés szerint Anzer püspök, mikor 1900-ban európai utjáról visszatért, Juanszikkai kisérte és mindenütt barátságosan fogadták. Székhelyét, Csinninget és Jonchut sértetlen állapotban találta, de Puoli és több más helység részben le volt rombolva, a keresztények házait tőlégették vagy szétromolták. Most, igy szól tovább a jelentés, mindenütt békesség van, de azért az *idegengyülölet mély gyökereket vert* és általános a biztonság hiányának érzete. Még nem hisznek igazán a dinasztia életképességében és a béke maradandóságában. Anzer püspök egy német felsőbbiskolát alapitott müvelt khinaiak számára Jonchuban. Ugyancsak ott egy nagy vezekiő-templomot is fölszenteltek.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, december 27. A *Giro- und Kassen-Verein* január 20-án tartandó közgyülésén ki fogják mondani, hogy részvényenként 5%-ot, vagyis 20 koronát fognak fizetni. Tavaly 23, 1899-ben pedig 27 korona volt az osztalék.

New York, december 27. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 8.1/2 (9.5/16). dec.-re 8.09 (8.17). Márciusra 8.19 (8.24). New-Orleansban helyben 7.80 (8.1/16). — *Petroleum:* Stand white New Yorkban 7.20 (7.30). Stand white Philadelphiában 7.15 (7.15). Refined in Cases 8.30 (8.30). Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15). — *Zsir:* Western steam 10.30 (10.20). Rohe és Brothers 10.35 (10.30). — *Tengeri* irányzata gyenge. Decemberre 70.3/8 (—.—) Januárra —.— (70 1/2). — Májusra 70.3/4 (71.—). — *Buza* irányzata gyenge. Piros őszi helyben 88.3/4 (—.—). Decemberre 85 1/2 (89.1/4). Márciusra 87.3/4 (86.—). Májusra 87.—. (88.1/2). Juliusra 86.3/4 (87.1/2). Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.— (1.1/8). —. *Kávé:* Fair Rio 7. sz. 7.15/16 (6.15/16). Dec.-re 6.75 (0.—) Márciusra 6.90 (0.—). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.— (3.—). — *Cukor:* 3.9/16 (3.9/16). — *Ón:* 23.62 (23.50). — *Réz:* 13.— (13.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, dec. 27. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*): *Buza* irányzata gyenge. Decemberre 78.3/8 (79.—) Májusra 82.— (82.5/8). — *Tengeri* irányzata gyenge Dec.-re 63.3/4 (64.1/8). — *Zsir:* Decemberre 10.07 (9.75). — Januárra 10.07 (9.75). — *Szalonna* short clear 8.95 (8.75). — *Sertéshus:* januárra 15.62 (15.20). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12

Kiadóhivatal 54—39

KÜLÖNFÉLÉK.

Üstökös.

Irta: **Dénes Tibor.**

Szeretlek oly régen ... Mint futó kométa,
Mely látatlan száguld, oszt felbukik néha,
Úgy jövök elébed. A szemedbe nézek:
S mindig újra látom, nem enyém e lélek.

Oly régen szeretlek ... Mikor a kezedet
Először fogtam meg, ajkam megremegett,
Borzongott a hátam: ez a leány sorsom.
Áldás-e vagy átok? — rabigáját hordom.

S láttam, hogy a lelked messze, messze szárnyal,
Csordúltig voltál még zöld reménnyel, vágygyal,
Elbűvölt királylány, hercegedet vártad,
Nem gondoltál percre, amely tova vágtat.

Vissza, a homályba, menekültem gyorsan,
Lesni azt az időt, hogy szíved megdobban,
Hogy szerelem lángja gyújtja meg a véred,
Hogy te is megtudod, az a láng mint éget.

Megtudtad ... de szemed nem szemem kereste,
Nem én rám gondoltál, ha leszállt az este,
Hogyha kéjittasan figyeltem az ajkad,
Csodálkozva néztél: vajjon mit akarhat?

S újra messze tűntem ... Lányszerelem álma
Gyorsan kel és pusztul. Lobogva lángol ma,
Holnap szürke hamú. Én csak téged várlak,
A tűnő esztendők halványuló árnyak.

Újra kérni tőled szívednek szerelmét,
Csillogó üstökös, jövök hozzád ismét.
Bármily hosszú pályám, hozzád vagyok kötve.
Áldás-e vagy átok? Sorsom vagy. Örökre.

+ **Uralkodók karácsonyfája.** VII. Edvárd király ugyanolyan gonddal választja meg a karácsonyi ajándék tárgyait, mint ennekelőtte Viktória királynő. Az agg királynő elsősorban a szegényekről gondoskodott s fejedelmi bőkezűséggel tette lehetővé, hogy a nélkülözők legszélesebb rétegéig hatoljanak el az adományai. A mostani angol uralkodó ugyanazokat az intézkedéseket foganatosittatja, amelyeket az elhunyt királynő eszelt ki s amelyek a lehetőség határain belül megvalósitják azt a humánus célt, hogy legalább a szent karácsony örömünnepén szüneteljen a nélkülözés és a nyomor. VII. Edvárd király ezenfelül a fejedelmek közt szokásos udvariassági aktusokra is nagy sulyt helyez. Windsorból Potsdamba egy vaddisznótőr, egy puncspudding és még egy füszeres nemzeti eledel kiséretében érkezik meg a karácsonyi üdvözlet. Viszont Potsdamból Windsorba ugyancsak egy vaddisznófej és a hölgyek részére a német császárnak szép aranykeretbe foglalt és saját aláirásával ellátott arcképei érkeznek meg karácsonyi ajándékok gyanánt.

Az orosz cár családjának mindenik tagját meg szokta lepni valamelyes karácsonyi ajándékkal s ez legtöbbnyire gyémánt-melltü, gyémánt-függő vagy gyémánt-karkötő. A cár adományain rendesen a gyémánt dominál. Csakis a cárnő számára kiszemelt ajándékok váltakoznak többféleképpen. A cárnő a mult évben karácsonyi ajándékul egy diszes könyvtárt kapott a férjétől, megelőzőleg képgyüjteményt. Az uralkodók számára az orosz cár rendesen szivarokat szokott küldeni. A cárnak karácsonyi szükséglete cirka 5000 láda havanna-szivar. — Mecklenburg-Schwerin nagyhercege legtöbbnyire egy libamájpástétomot küld Windsorba. A görög király borokat szokott szétküldeni az uralkodótársak számára, a spanyol vadpecsenyéket, a török szultán pedig édességeket. A cambridgei herceg Oszkár királytól egyizben egy gyönyörü vázagyüjteményt kapott, kevésbé gyönyörü versek kiséretében. A herceg igy köszönte meg az adományt: „Mindig becsben fogom tartani fölséged ajándékait, de aligha fogom valaha egészen átérteni a verseit.“ Lipót belga király kizárólag belga gyártmányokkal szokott kedveskedni karácsonykor. VII. Edvárd királynak walesi herceg korában olyan szőnyeget küldött, mely ma is egyik disze az angol uralkodó dolgozó-szobájának.

•

+ **Heine jelleme és a modern lélek.** Kaufmann Miksa tolláből egy könyv jelent meg az idézett cimmel. A könyv szerzője abban a hiszemben, hogy uj dolgokat mond, régiségeket mesél. Ilyen ujnak látszó régiség az, hogy Heine idegbeteg volta szoros kapcsolatban állott poétai egyéniségével. Bizonyos és kétségtelen, hogy a gyorsan hevülés képessége, a rendkivüli érzékenység minden behatás iránt, valamint a kedélyhullámzásnak váratlan és — látszólag — megokolatlan átmenetei mindmegannyi közös vonás a lirai poétánál és az idegbeteg embernél. Orvosi szempontból mérlegelve sok esetben bizonyára nagy hiba a verskölés és a költészettel való foglalkozás. Irodalmi szempontból tekintve megváltozik az itéletünk. Innen nézve a kérdést csak a füzfapoéták követnek el nagy hibát, akár jó karban van az egészségük, akár pedig beteges állapotban sinylődnek. A nagy poéták pedig akkor is az érdemeiket gyarapitják, mikor a saját egészségük ellen vétkeznek. Hogy „méreg a dal édes méze“, ezt a költők is elismerik, de ez nem változtatja meg azt a faktumot, hogy a dal olyan adomány, melylyel az emberiség oltárán áldozik a géniusz. Heine idegbeteg voltát nagyon könnyü dolog kapcsolatba hozni az ő poétai vénájával, de az idegbeteg állapotból levezetni a költői képességet, ez lehetetlenség.

Könyvének második részében Kaufmann azt iparkodik kimagyarázni, hogy Heine tulérzékeny és ingatag természete valóságos előőrse volt a jelenkor szellemének, illetőleg azoknak a modern lelkeknek, melyekkel manapság lépten-nyomon találkozunk. Aligha szenved kétséget, hogy Heine éppen ugy, mint majdnem minden nagyszellem, megelőzte a korát és ő rajta már előre érvényesültek azok a vonások, melyek egy későbbi kor fiait általánosságban jellemzik.

•

+ **Mi inspirálja a zeneköltőket?** Sok költőnek különc szokása van munka közben és éppen ez a különcködés inspirálja gyorsabb és jobb munkára. Egy angol ujság most megemliti néhány zeneszerző különcködését. *Leslie Stuart* a Florodora zenéjét tiz hét alatt komponálta. Csak alkonyat idején tud dolgozni, a szürkületben. A zongorájához ül és lejátszsza a melódiákat, amelyeket másnap papirra vet. Vasuton vagy omnibuszon való utazás különösen inspirálja a komponistákat. *Sullivan* sokat dolgozott utközben. A *Jolanta* cimü operett zenéjét is a vasuton komponálta. Gyakran hosszu vasuti utra ment, hogy valamely megkezdett dalt be tudjon fejezni. A *Lost Chord* cimü dalt akkor irta, amikor a bátyja betegágya mellett virrasztott. *Isidor de Lara* is a vasuton való inspiráltságának köszönheti a hirnevét. Klement Scolt egy költeményét is a vasuton zenésitette meg és a *The Garden of Sleep* a legnépszerübb dala. *Tito Mattei* kilencéves korában komponált egy keringőt, amelyet 1000 koronáért kinált egy kiadónak. Ez a fiut elutasitotta — a kárára. Mert ez a keringő 80.000 koronát jövedelmezett a komponistának. Mattei sohsem komponál a zongoránál, hanem az omnibuszban, vagy pedig az emberáradatban való járkálása közben. Sir Alexander *Mackenzie* mindig kora reggel dolgozik, a reggeli előtt. F. H. *Cowen* pedig legjobban a sötétben tud dolgozni éjjél és napfelkelte között. Meyer *Lutz* érte el a legnagyobb rekordot a gyors komponálás terén. Egy vasárnap, amikor a kocsijában a templomba ment, utközben csinálta meg az *O Salutatis* zenéjét. A pap beszéde alatt a kézelőjére lejegyezte és még ugyanaznap este énekelte a sógora egy hangversenyén.

•

+ **A new-yorki koldusok.** New Yorkban mindinkább szaporodnak a koldusok, akiknek módszere azonban nagyon különbözik a mi tudatlan és civilizálatlan koldusainktól. A new-yorki koldus többnyire jó, sőt nagyon jó ruhába van öltözve s joviális mosolylyal kopogtatja meg az ember vállát:

— Kérem, most éppen zavarban vagyok, segitsen meg valamivel.

Aki alamizsnát akar adni, természetesen restel csekélységet adni az ily elegáns koldusnak. Ha azonban az ember semmit sem ad ezeknek a jó öltözetü s többnyire erőteljes fiatal koldusoknak, akkor — főképp éjnek idején — el lehet készülve egy-egy ökölcsapásra is. A Berliner Tagblatt new-yorki levelezője

---

REGÉNY.

TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(121)

— Legelőször tehát azt gondoltam, folytatta Sagloba megelégedetten, hogy Bohun valószinüleg Kijewbe küldte a leányt, de nem voltam a helyes nyomon, mert hiszen azt is mondotta, hogy Kijewbe akar menni a lánynyal. Ha tehát oda akarja vinni, ez azt jelenti, hogy eddig még nincs ott. De okosabb is ő annál, semhogy oda vigye, mert hiszen ha Chmielnickij tovább vonul, Kijew könnyen a lithván sereg kezére kerülhet.

— Ez igaz, ez igaz! szólt Longinus. Bizony isten, sok ember szivesen cserélné el veled a fejét.

— De én nem cserélnék akárkivel, hogy tököt ne kapjak a fejemért cserébe, a mi pedig Lithvániában könnyen megeshetnék velem.

— Már megint gunyolódni kezd! sopánkodott Longinus.

— Engedjétek befejeznem. A lány tehát nincs Krsywonosnál és nincs Kijewben. Hol van tehát?

— Ez éppen a titok!

— Ha gyanitasz valamit, mondd meg gyorsan, mert égek a kiváncsiságtól.

— Jampol mögött! szólt Sagloba és önelégedetten tekintett körül.

— Honnan tudtad meg ezt? kérdé Wolodyjovski.

— Hogy honnan tudtam meg? Hallgassatok ide. Az istállóban ültem, mert az a gazember, hogy a vaddisznók marcangolnák szét, az istállóba záratott és a kozákok kivül fecsegtek. Odatapasztottam a fülemet a falhoz, és mit hallok? — Az egyik azt mondja:

— A hetman most valószinüleg Jampol felé fog lovagolni!

A másik pedig igy válaszolt:

— Hallgass, ha a fejed kedves!

— A fejemet teszem rá, hogy a lányt Jampolban rejtegeti.

— Oh, ha van isten az égben, kiáltott föl Wolodyjovski.

— A vad mezőségre nem vihette a lányt, tehát valószinüleg Jampol és Jahorlik között tartja elrejtve. Egyszer már jártam azon a vidéken, mikor a királyiak és a khán küldöttei jöttek össze, hogy valami legelő határkérdést rendezzenek. A Dniester mentén igen sok buvó hely van, meg bozót, amelyben olyan emberek tanyáznak, akik nem ismernek semmi fönnhatóságot és ugy élnek, hogy még a legközelebbi rokonaikat se látják. Ilyen vad bennszülötteknél rejtette el bizonyára, mert ott van a legbiztosabb helyen.

— De hogyan jutunk oda, ha Krsywonos az utat elzárta.? szólt Longinus. Jampol, amint hallottam, hirhedt rablófészek.

Skrzetuski igy felelt:

— És ha tizszer kockáztatom is a fejemet megmentem őt. Álruhába öltözve keresem meg és az Isten is segiteni fog, hogy megtaláljam.

— Én veled megyek, János! szólt Wolodyjovski.

— És én is veletek megyek, ha kell koldus gunyában, hárfával a vállamon. Higyjétek el nékem, hogy köztetek nékem van a legtöbb tapasztalatom és mert a lantot megutáltam, hát majd csimpolyát viszek magammal.

— Talán én is hasznotokra lehetek, bátyuska? kérdezte Longinus.

— Természetesen, ha át kell majd kelnünk a Dniesteren, te fogsz átvinni bennünket, mint egy uj Szent Kristóf, gunyolódott Sagloba.

— Köszönöm néktek igaz szivemből, szólt Skrzetuski, és örömmel fogadom az ajánlkozástokat. A szükségben a legszükségesebbek a jó barátok és ilyeneket, amint látom, a gondviselés bőven adott nekem. Engedje meg az Isten, hogy hálás lehessek még nektek.

— Mi melletted leszünk mindig! kiáltott Saglóba. Az Isten szereti a békés embereket. Meglássátok, fáradságunknak meglesz a gyümölcse.

— Most pedig, szólt Skrzetuski rövid hallgatás után, visszaviszszük a katonáinkat a herceghez és aztán rögtön utnak indulunk. A Dniester mentén megyünk majd Jampol mögé Jahorlikig és mindenütt keresni fogjuk őt. Ha, amit ugyan reményleni sem merek, Chmielnickijt már leverték, ugy a szolgálás sem fog bennünket akadályozni. A sereg valószinüleg Ukránia felé megy, hogy a fölkelést teljesen elnyomja, ez azonban már bizvást megeshetik a mi részvételünk nélkül is.

— Várjatok csak, szólt Wolodyjovski, Chmielnickij után valószinüleg Krsywonos jön sorra, hát talán mi a csapatunkkal együtt vonulhatnánk Jampol felé.

— Nem, nekünk előbb kell ott lennünk, ellenkezett Sagloba. Legelőször azonban visszaviszszük a katonáinkat a herceghez, hogy azután mi se tartóztasson. Remélem, hogy a herceg meg lesz velünk elégedve.

— Kiválóképpen veled.

— Ugy van, mert hiszen én hozom a legjobb hireket. Elhihetitek, hogy számitok is a jutalomra.

— Induljunk tehát!

Holnapig várnunk kell,— szólt Woldyjovski.— Skrzetuski parancsol ugyan, ő a vezér, de figyelmeztetlek, hogy nem lesz tanácsos ma elindulni, mert különben elhullanak az összes lovaink.

— Egy jó abrakoltatás, aztán holnap indulhatunk; — határozott Skrzetuski.

Másnap reggel elindultak. A herceg parancsa szerint Sbarasba kellett visszavonulniok és ott bevárniok a további rendelkezéseket. Kusmin

amerikai katonát is látott koldulni, még pedig uniformisban. A koldusok jövedelme meglehetős nagy.

A napokban egy elegáns hölgytől egy tisztességes öltözetü s müveltnek látszó leány koldult. A hölgy nem is hederitett rá. A leány erre durva szavakkal illette, ugy, hogy a hölgy rendőrrel tartóztatta le. A tárgyalásnál a leány anyja bevallotta, hogy keresetük naponta átlag 4 dollár. A leányt elitélték 10 dollárra, mire a leány, hogy ezt kifizethesse, hazaküldött a — csekk-könyvéért.

Ötletek.

— *Péterfy Tamás.* —

Legnagyobb uzsorás az élet, mert a kis örömnek is nagy kamatját veszi.

Mielőtt hosszu életért imádkozol, gondold meg, hogy mennyit lehet szenvedni egy rövid perc alatt.

Minden nehéz, amit a földön viselnünk kell, csupán egy könnyü: a szemlédőnk látyola, de — ezt már nem érezzük.

Senkinek sincs a homlokára irva, hogy mi lesz belőle, de az sincs, hogy mi nem lesz!...

Akik nagy zajt csapnak az életben, azoknak van okuk félni a csendtől.

Nem álom az élet, hanem csatatér, ahol csak nehéz küzdelmek árán nyerhetünk babért.

Az életben, ha boldogulni akarsz, hármat titkolj el: amit szeretsz, amit gyülölsz és amitől félsz.

Milyen különös az életnek csak egy perce is, mely az örvendezőnek: rövid, a szenvedőnek: hosszu.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank. A jegybank állása 1901. évi december 30-ikán a következő volt: Bankjegyforgalom 1.485.886.000 korona. (— 1,767.000 K.) Érckészlet: 1.449.896.000 korona (+ 4,326.000 korona.) Váltótárca 276.077.000 korona (—10.901.000 korona). Lombard-üzlet: 57,411.000 korona (+ 37.000 kor.) Adómentes bankjegytartalék: 331,592.000 korona. (+ 5,754.000 korona.)

Magyarország és Ausztria áruforgalma. Novemberben Magyarország és Ausztria közt a következő volt: behozatal Magyarországból Ausztriába 4,356.817 mázsa, kivitel Ausztriából Magyarországba 2,078.215 mázsa. Suly szerint a behozatal a mult év november havához képest 626.512, a kivitel 240.862 mázsával csökkent.

Déligyümölcs-aukció. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság tegnap tartott aukcióján 10.000 láda narancsot, citromot és mandarint adott el a következő árak mellett: *Narancs:* 160-as 6.50 koronától 7.50 koronáig. 200-as 5.50 koronától 6.50 koronáig. 300-as 5.50 koronától 7.— koronáig. 360-as 5.50 koronától 6.50 koronáig. Vérpiros narancs: —.— koronától —.— koronáig. *Citrom:* 300-as 4.50 koronától 5.50 koronáig, 360-as 5.— koronától 6.— koronáig. *Mandarin:* 80-as 3.50 koronától 6.50 koronáig, 100-as 2.50 koronától 4.50 koronáig. A legközelebbi aukció csütörtökön, 1902. január 2-án lesz, mely alkalommal 10.000 láda narancs, citrom és mandarin kerül eladásra.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. *Bécsben* a kontingentált készáru 35.50 korona pénzben, 36.— korona áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósitása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökör 484 darab, magyar tehén 236 darab, szerbiai ökör — darab, szerbiai tehén — db, boszniai ökör — drb, boszniai tehénen — drb, bivaly 36 drb, bika 31 darab, összesen 787 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizlalni való ökör — darab, fejős tehén 38 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósitás zártáig; vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségü 62.— K.-tól 68.— K.-ig, kivételesen —.— K., 100 kilónként élő sulyban. középminőség 52.— K-tól 60.— K-ig, silányabb minőség 46 K-tól 50 K-ig. Magyar legelőmarha jobb minőségü 48 K-tól 54.— K-ig, kivételesen —.— K-ig. Silányabb minőségü 38 K-tól 46 K-ig. Tarka hizott ökör, legjobb minőségü 62 K-tól 67.— K-ig, kivételesen — K-ig, középminőség 52 K-tól 60.— K-ig, silányabb minőség 46 K-tól 50 K.-ig. Szerb és boszniai ökör legjobb minőség 44 K-tól 50.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőség 36.— K-tól 42.— — K.-ig. Bika jobb minőségü 50 K-tól 56.— K-ig, kivételesen —.— K-ig, silányabb minőségü 42.— K-tól 48.— K-ig. Bivaly 32 K-tól 42 K-ig, kivételesen —.— K-ig. Magyar tehén 40 .— K-tól 50.— K-ig, kivételesen —.— K-ig. Tarka tehén 42.— K-tól 56.— K-ig, kivételesen —.— K-ig. Mind 100 kilónként élő sulyban. Gazdasági marhákért: Igás ökör elsőrendü —.— K-tól —.— K.-ig métermázsánkint, kivételesen ——— K-tól ——— K-ig páronkint, közép minőségü —.— K-tól —.— K-ig 100 kilókért — K-tól — K-ig páronkint, silányabb minőség —— K-tól — K-ig 100 kilónként, — K-tól —— K-ig páronkint. Hizlalni való ökör fehér 50 kg.-kint —.— K-tól —.— K-ig. Fejőstehén keresztezett színes 180 K-tól 230 K-ig darabonkint, bonyhádi faj 240 K-tól 320 K-ig darabonkint, kivételesen — K-tól — K-ig. Igás bivaly —.— K-tól —.— K-ig páronkint.

Vágómarhából a fölhajtás 700 darabbal kisebb volt a multheti nél s mivel már a hétfői konzumvásáron jelentékeny áremelkedés mutatkozott a kisebb felhajtás miatt, az irányzat élénk volt s az árak általánosságban 2—3 koronával métermázsánkint emelkedtek. Különösen elsőrendü ökrök iránt volt nagyobb a kereslet, mely aránylag csekély számmal volt felhajtva. Fejős tehenekben csekély a forgalom.

Borjuvásár. 1901. évi december hó 27-én. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 247 drb, leölt borju 38 db, bécsi borju —— db, — db., növendékmarha 10 darab, bárány élő — darab. leölt bárány — darab. Arjegyzések. — Belföldi élő borju I. rendü 88—100 f.-ig, kivételes 106 f., II. rendü 78—86 f.-ig, 1 kilónkint, leölt borju I. r. ——— f.-ig II. r. —.-tól — f.-ig, kivét. — f. kilónkint levonás nélkül. Rugott borjukért ——— f.-ig. Növendék marha — f.-tól — f.-ig. I. r. ——— f.-ig, középminőségü 43—47 f.-ig, alárendelt 37—42 f.-ig, 1 kilónkint. Bárány élő ——— k., leölt bárány ———.— K. kivételesen ár —— k.-ig páronkint. — Élénk irányzat mellett az üzlet gyors lefolyásu volt, az árak 8—10 fillérrel kilogrammonkint emelkedtek; a készlet elfogyott.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi december 27-én. Készlet 438 darab. Érkezett 613 darab. Összesen 1051 darab. Eladatott 900 darab. Maradt 151 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 86—90 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 86—90 koronáig. 320—380 kilgr. sulyban 84—88 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 84—86 koronáig. Malac 70—80 korona. Az irányzat élénk.

---

felé mentek tehát, aztán Felstynből Volocsuskba, a honnan az országut Chlebanowkán ut vezetett Sbarasba. Az ut nem volt a legkellemesebb, mert az eső folyton esett. Semmi különös sem történt, csak Longinus, aki száz lovassal elől ment, kergetett szét egypár elbizakodott bandát, amely a fővezér seregének a háta megett összeverődött. Első éjjel Volocsuskban pihentek meg.

De alig szunnyadtak el a fáradságos lovaglás után, már riadó verte fel őket és az őrök azt jelentették, hogy lovascsapat közeledik. Csakhamar hir érkezett, hogy Viersul érkezik a tatár csapatjával. Tehát jó barát jön.

Sagloba, Longinus és a kis Wolodyjovski rögtön tanácskozásra gyültek Skrzetuski szobájában és utánuk nyomban, mint a forgószél rontott be fulladozva, nyakig sárosan egy tiszt. Skrzetuski a láttára fölkiáltott:

— Viersul!

— En vagyok! szólt az ujonnan érkezett, levegő után kapkodva.

— A hercegtől hozol hirt?

— Igen!... Levegőt, levegőt!

— Minő hirt? Chmielnickijt vertétek?

— A köztársaság — elveszett!

— A Krisztus öt sebére! Mit beszélsz? Vereség?

— Vereség! Szégyen és gyalázat! Harc nélkül!... Borzalom!

— Hihetetlen! kiáltották egyszerre a lovagok, beszélj, beszélj! Hát a fővezér?

— Megszökött.

— Hol van a hercegünk?

— Hátrál! Sereg nélkül! Tőle jövök... Parancsot küld... azonnal Lembergbe... a hátéknak mögött már jönnek.

— Ki? Viersul, Viersul! Eszmélj! Ember! Kicsoda?

— Chmielnickij! A tatárok.

— Az atya, fiu és szentlélek nevében! kiáltotta Sagloba, a világ kifordult a sarkaiból.

(Folytatása következik.)

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, december 27.

A mai buzaüzlet szilárd irányzattal nyilt meg és a malmok is jobban vásároltak, bár az eladók magas árak mellett kináltak. Forgalomba került 27.000 métermázsa buza 5—7½ fillérrel magasabb árakon.

Rozsot kedvező hangulat mellett néhány fillérrel magasabb árakon jegyeztek.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 600 mm. 80 k. 9 K. 05 f., 830 mm. 80 k. 9 K. 02½ f., 300 mm. 79·3 k. 9 K. 03¾ f., 300 mm. 76 k. 9 K. — f., 400 mm. 79 k. 8 K. 97½ f., 450 mm. 78 k. 8 K. 90 f., 500 mm. 78·8 k. 9 K. — f., 600 mm. 78·7 k. 9 K. 02½ f., 1300 mm. 78·5 k. 9 K. 02½ f., 100 mm. 78 k. 8 K. 92½ f., 100 mm. 77·5 k. 8 K. 80 f., 1000 mm. 75 k. 8 K. 80 fillér.

Fehérmegyei: 300 mm. 77 k. 8 K. 82½ f., 200 mm. 77 k. 8 K. 70 f.

Pestmegyeividéki: 1000 mm. 78 k. 8 K. 90 f., jan. száll., 300 mm. 77·5 k. 8 K. 77½ f., 300 mm. 77 k. 8 K. 55 ., sárga, 200 mm. 76 k. 8 K. 65 f., 100 mm. 75 k. 8 K. 60 f., 600 mm. 73.5 k. 8 K. 50 f.

Bánsági: 1000 mm. 77 k. 8 K. 82½ f.

Dunai: 4200 mm. 72·5 k. 8 K. 10 f.

Raktáráru: 600 mm. 78 k. 8 K. 82½ f., 1600 mm. 77 k. 8 K. 82½ f., 300 mm. 76·5 k. 8 K. 62½ f.

Szerb: 2400 mm. 74 k. 8 K. — f., 2000 mm. 74 k. 8 K. — f., 1000 mm. 74 k. 8 K. — f.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 7 K. 12½ f., 550 mm. 7 K. 10 f., 150 mm. 7 K. 10 f.

Zab: 100 mm. 7 K. 52½ f., 100 mm. 7 K. 47½ f., 100 mm. 7 K. 35 f., 100 mm. 7 K. 20 f., 100 mm. 7 K. — f., dohos.

Tengeri (ó-áru(: 200 mm. 5 K. 32½ f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	8.50	8.65	80	8.90	9.05
„	„	77	8.60	8.75	81	—.—	—.—
„	„	78	8.66	8.86	82	—.—	—.—
„	„	79	8.80	8.90	—	—.—	—.—
Fehérmegyei		76	8.45	8.65	80	8.85	9.—
„	„	77	8.50	8.65	81	—.—	—.—
„	„	78	8.55	8.75	82	—.—	—.—
„	„	79	8.70	8.85	—	—.—	—.—
Pestvidéki		76	8.40	8.55	80	8.80	8.90
„	„	77	8.45	8.60	81	0.—	0.—
„	„	78	8.50	8.70	82	—.—	—.—
„	„	79	8.66	8.80	—	—.—	—.—
Bánsági		76	8.36	8.50	80	0.—	0.—
„	„	77	8.40	8.55	81	0.—	0.—
„	„	78	8.45	8.65	82	—.—	—.—
„	„	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai		76	8.55	8.70	80	0.—	0.—
„	„	77	8.60	8.75	81	—.—	—.—
„	„	78	0.—	0.—	82	—.—	—.—
„	„	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Roza	uj	elsőrendü	70—72	7.15	7.20
„	„	másodrendü	—	6.95	7.10
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10	6.20
„	„	égetni való	62—64	6.75	6.—
„	„	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	—	39—41	7.25	7.40
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemü	—	4.75	4.85
Repce	uj	káposzta	—	—.—	—.—
„	„	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	„	—	—	4.60	5.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Áprilisi buza 1902 . . 8.81—8.82—8.83—8.84—8.85
Aprilisi rozs 1902 . . 7.39—7.40—7.41
Aprilisi zab 1902. . . 7.52
Májusi tengeri 1902. . 5.46—5.47—5.48—5.50—5.51
Augusztusi repce 1902. —.——.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Aprilisi buza 1902.	8.83	pénz	8.84 áru
Aprilisi rozs 1902	7.39	„	7.40 „
Aprilisi zab 1902.	7.49	„	7.50 „
Májusi tengeri 1902.	5.46	„	5.48 „
Augusztusi repce 1902. . .	11.80	„	11.90 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra 1902.	8.84— 8.85
Áprilisi rozs 1902.	7.39— 7.40
Áprilisi zab 1902.	7.49— 7.50
Májusi tengeri 1902.	5.45— 5.46
Augusztusi repce 1902. . . .	11.80—11.90

A budapesti értéktőzsde.

Azon hir folytán, hogy a Skoda vasművek a lefolyt üzletévre nem fognak osztalékot fizetni, az előtőzsde lanyha irányzattal nyilt meg, később azonban, midőn Államvasut részvényekben a külföld részére lényeges vásárlások eszközöltettek, a hangulat ismét kedvezőbbre fordult.

A déli tőzsdén az alapirányzat, korlátolt forgalom mellett, szilárd maradt. A helyi piacon Közutiakban és Jelzálog-Hitelbank részvényekben mutatkozott emelkedő árak mellett jobb kereslet.

Előtőzsde. Megnyitáskor jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 649.75—652.25. Osztrák-magyar államvasutak 659.50—663.—. Rimamurányi vasmü 472.——474.50 korona.

A déli tőzsdén forgalomba jött: Aranyjáradék 118.50——.—, Koronajáradék 94.25——.—, Fiumei hitelbankrészvény 147.—. Magyar jelzálog hitelrészvény 460.50—464.50. Osztrák hitelrészvény 652.—653.—. Rimamurányi vasmürészvény 473.——474.—. Közuti vasut részvény 600.50—602.75. Városi villamos vasut részvény 295.—. Osztrák-magyar államvasutak 662.75—663.75 korona.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 650.—. Magyar hitelrészvény 609.50. Leszámitolóbank 425.—. Rimamurányi vasmürészvény 473.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 661.25. Közuti vasut 602.50. Városi villamos vasut 295.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezónzerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 43.—50.— korona, vörös aprószemü 41.—45.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.——.— korona. középszemü 46.——48.— korona, nagyszemü 50.—54.— korona. Disznózsir: budapesti 52.——52.50 korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 42.——42.50. korona, 3 darabos 45.——45.50 korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai szokás szerinti minőség 14.50—15.— korona 120 darabos —.———.— korona, 100 darabos 15.75—16.— korona, 85 darabos 17.25—17.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség —.———.— korona, 100 darabos —.———.— korona, 85 darabos

—.——.— korona. Szilvaiz: slavóniai —.——.— korona, szerbiai 17.25—17.50 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, december 27. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) New York és Páris tegnap ismét megkezdték a forgalmat s mind a két piacon valamivel magasabbak voltak az árfolyamok; ehhez járultak a budapesti kedvezőbb jelentések s ennek következtében az itteni piacon az irányzat szilárdult, azonban az élettelenség hátrányos befolyást gyakorolt és az üzlet további folyamán eladás felé hajlott a forgalom, amit a berlini bágyadt jelentés is előmozditott. A csekély kinálat következtében az árfolyamok elaprózódtak és zárlatkor buza és rozs 3, illetőleg 1 fillérrel volt még magasabb, tengeri azonban 1—2 fillért vesztett. Buza tavaszra 9.03—9.05—9.03, rozs tavaszra 7.68, tengeri május—juniusra 5.78—5.77, zab tavaszra 7.77—7.79 korona. Zárlatkor: buza tavaszra 9.04, tengeri május—juniusra 5.75 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* gyenge volt a forgalom, az árak hanyatlottak.

A *déli tőzsdén* javultak az árak, a forgalom is megélénkült.

Zárlatkor kedvező volt az irányzat.

Bécs, december 27. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os aranyjáradék 118.65. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 147.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.70. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 423.—. Rimamurányi vasmürészvény 472.—. Magyar koronajáradék 94.25. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 92.85. Magyar hitelbank részvény 667.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 177.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény 355.—. Magyar keresk. bank —.—. Magyar cukoripar 1765.—.

Bécs, december 27. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-os papirjáradék 98.95. 4%-os osztr. aranyjáradék 118.75. 1860-os sorsjegy 141.60. Osztrák hitelsorsjegy 403.—. Angol-osztrák bank 261.—. Bécsi bankegyesület 443.50. Osztrák-magyar bank 1592. Déli vasut 73.—. Dunagőzhajózási részvény 797.—. Dohányrészvény 287.— Császári és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.20. 4·2%-os ezüst járadék 98.90. Osztrák koronajáradék 95.95. 1864-iki sorsjegy 219.—. Osztrák hitelintézeti részvény 650.50. Unionbank 547.—. Osztrák Länderbank 419.—. Osztrák-magyar államvasut 661.—. Elbavölgyi vasut 458.—. Alpesi bányarészvény 395.50. 20 frank. arany 19.04. Londoni váltóár 239.15 Bécsi Tramway Litt B. 280.—. Bécsi. Tramway Litt A. 284.— Lipót kohó 380.— Az irányzat kedvtelen.

Bécs, december 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 650.25. Magyar hitelrészvény 668.—. Angol-Osztrák bank 261.50. Bécsi bankegyesület 443.—. Union bank 547.50. Länderbank 419.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 660.75. Déli vasut 74.50. Elbavölgyi vasut 460.—. Északnyugati vasut részvény 442.—. Dohányrészvény 287.—. Rimamurányi vasmü 472.50. Alpesi bányarészvény 396.—. Májusi járadék 98.95 Magyar korona járadék 94.25. Török sorsjegyek 99.75. Német birodalmi márka 117.27—28. Napoleon d'or 19.03.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 27. (*Tőzsdei tudósitás.*) A Havas-ügynökségnek a chile-argentiniai viszály elintézéséről szóló jelentése, valamint a tegnapi párisi járadékszilárdságban nyilvánuló kedvező helyzete a befektetési piacnak és a nagy pénzszükség az év végén, mely a mai birodalmi bankkimutatásban visszatükröződik, alapot adott igen szilárd irányzatra. Ultimópénz 5¼%, ami tekintettel az évfordulóra, mérsékeltnek tekinthető. További impulzust adott az a jelentés, mely szerint a vas- és szénipar konjunkturájában javulás mutatkozik. Zárlat gyengült. Magánleszámitolási kamatláb 3⅛%.

Berlin, december 27. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.—. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 95.10. Osztrák-magyar államvasut 142.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.60. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 180.40. Altalános villamossági Edison 119.75. Gelsenkircheni 163.40. Laura-kohó 186.80. 4·2%-os ezüstjáradék 99.10. 4%-os magyar aranyjáradék 99.90. Osztrák hitelrészvény 204.50. Déli vasut 18.90. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.—. 4%-os uj orosz kölcsön —.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 100.—. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 161.10. Harpeni 166.—. Az irányzat gyengült.

Berlin, december 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 99.90. Magyar koronajáradék 95.10. Osztrák hitelrészvény 204.25. Osztrák-magyar államvasut 142.—. Déli vasut 18.90. Északnyugati vasut 216.— Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, december 27. (*Zárlat.*) Osztrák-magyar államvasut 119.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.95. Osztrák Länderbank —.—. 3%-os francia járadék 100.27. Ottomanbank 527.—. 3½%-os francia járadék 101.53. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut 102.—. 4%-os magyar aranyjáradék 103.—. Párisi bankrészvény 993.—. Olasz járadék 101.20. Francia törleszth. járadék 100.—. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Török dohányrészvény 309.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, december 27. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék 99.30. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.15. Magyar koronajáradék 95.30. Osztrák-magyar bank 114.30. Déli vasut 19.25. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 203.72. Bécsi bankegyesület 112.50. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön 84.20. 4·2%-os ezüstjáradék 99.25. 4%-os magyar aranyjáradék 99.95. Osztrák hitelrészvény 205.—. Osztrák-magyar államvasut 142.90. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 85.20. Párisi váltóár 810.50. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 196.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, december 27. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 205.20. Német bank 142.20. Disconto 179.75. Berlini kereskedelmi bank —.—. Gelsenkircheni —.—. Harpeni —.—. Laura-kohó —.—. Olasz járadék —.—. Csendes.

Hamburg, december 27. (*Zárlat.*) 4·2%-os ezüstjáradék 98.90 1860. sorsjegy —.—. Déli vasut 19.30. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.65. Osztrák hitelrészvény 205.10. Osztrák-magyar államvasut 142.25. Olasz járadék 99.80. 4%-os Magyar aranyjáradék 100.30. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 27. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 94—95— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 90—92— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 88——90 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 84——86 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 82——84 fillérig.

Sertéslétszám 1901. december 25. napján volt készlet 30.226 darab. — 1901. december 26. napján felhajtatott 822 darab. 1901. december 26. napján elszállittatott 1214 darab, 1901. december 28. napjára maradt készletben 29.834 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— December 27. —

Kinevezések. A honvédelmi miniszter Theuerkauf Rezső miniszteri fogalmazót segédtitkárrá, Göbl János miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá, Hanskarl Ernő fizetéstelen miniszteri segédfogalmazót és Zsupancsics György segitődijas miniszteri fogalmazógyakornokot miniszteri segédfogalmazóvá, végül dr. Nicora László dijtalan miniszteri fogalmazógyakornokot segitődijas miniszteri fogalmazógyakornokká; az igazságügyminiszter Repede György erzsébetvárosi törvényszéki joggyakornokot a kőhalmi járásbirósághoz aljegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyi miniszter Marton Lajos aradi törvényszéki és Prikaszky Sándor battonyai járásbirósági irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Megerősités. Az igazságügyminiszter a szászvárosi járásbiróságnál alkalmazott Pogány Arpád aljegyzőt állásában véglegesen megerősitette.

Pályázatok. A nagyváradi postaigazgatóság a Szabolcsvármegye vissei postamesteri állásra három hét alatt. — A soproni járásbiróságnál végrehajtói állásra két hét alatt. — A devecseri járásbiróságnál irnoki állásra négy hét alatt.

Napirend.

Naptár. Szombat, december 28. — Római katholikus: Apró szentek. — Protestáns: Apró szentek. — Görög-orosz: (december 15.) Aulia. — Zsidó: Tebbeth: 18. Sabbath, Wajechi. — Nap kél: 7 óra 34 perckor. — Nyugszik 3 óra 59 perckor. — Hold kél: este 8 órakor. — Nyugszik: reggel 9 óra 9 perckor.

Nemzeti Muzeum. Képtár, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett tekinthetők meg.

Országos Képtár és *metszetkiállitás* az Akadémiában zárva.

Iparmüvészeti Muzeum délelőtt 9 órától este 8-ig.

Teknológiai iparmuzeum zárva.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva d. e. 10—1-ig. Belépődij egy korona.

Téli tárlat a városligeti *Müčsarnokban* délelőtt 9 órától délután 4 óráig. Belépődij 1 korona.

A Nemzeti Szalon állandó kiállitása (Ferenciek-tere 9.) délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődij 50 fillér.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2—8-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, december 27.

Az észak-nyugoti depresszió bár mélységéből veszitett, a légnyomás ugy nyugoti, mint Közép-Európában még alacsony. A maximum észak-keleten tartózkodik.

A hőmérséklet Európa észak-keleti részeit kivéve, mindenütt a fagypont fölött van. Lecsapódások kisebb-nagyobb mennyiségben mindenfelé voltak.

Nálunk az ország nyugoti részein esett jelentékeny — helyenkint 20 mm.-t meghaladó — eső, mig keleten az idő száraz maradt. A hőmérséklet nem változott lényegesen.

Kilátás. Változékony, enyhe idő várható, elvétve csapadékkal.

Vizállás.

		Dec. 23. méter	Dec. 24. méter
Inn	Schärding	0.39	1.39
Duna	Passau	1.40	1.42
•	Linz	1.20	1.1[illegible]
•	Bécs	1.02	1.02
•	Pozsony	1.12	1.11
•	Komárom	2.34	2.23
•	Budapest	2.06	2.03
•	Paks	1.85	1.[illegible]
•	Mohács	2.13	2.28
•	Gombos	2.75	2.32
•	Ujvidék	2.32	2.42
•	Pancsova	0.—	2.24
•	Orsova	3.35	3.37
Morva	Magyarfalva	2.28	2.26
Vág	Zsolna	1.38	1.42
•	Trencsén	1.12	1.09
•	Szered	1.64	1.49
Rába	Sz.-Gotthárd	0.10	0.10
•	Sárvár	0.22	0.18
•	Győr	1.85	1.34
Dráva	Pettau	1.20	1.18
•	Zákány	0.12	0.12
•	Barcs	0.60	0.02
•	Eszék	1.63	1.34
Mura	M.-Szerdah.	0.80	0.60
Száva	Zágráb	2.—	2.10
•	Sziszek	6.55	6.50
•	Mitrovica	5.66	5.73
Szamos	Deés	0.44	0.08
•	Szatmár	2.02	2.60
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.60
Latorca	Munkács	0.72	0.65
Laborca	Homonna	0.85	1.78
Ung	Ungvár	0.02	1.08

		Dec. 23. méter	Dec. 24. méter
Tisza	M.-Sziget	0.92	0.92
•	Tekeháza	1.35	2.—
•	V.-Namény	4.26	4.21
•	Tokaj	4.74	4.87
•	Tisza-Füred	4.84	4.98
•	Szolnok	4.24	4.49
•	Csongrád	3.65	3.18
•	Szeged	3.35	3.69
•	Török-Becse	2.19	2.40
•	Titel	2.92	0.—
Ondova	Bártfa	0.27	0.28
Topolya	Hoór	0.10	0.08
Bodrog	Zemplén	4.70	5.14
Sajó	Zsolca	1.32	2.30
Hernád	H.-Németi	0.71	0.74
Berettyó	Margita	0.44	0.48
•	B.-Ujfalu	0.12	0.42
Körös	Csucsa	0.28	0.80
•	N.-Várad	0.47	0.60
•	Belényes	0.92	0.78
•	Tenke	0.58	0.64
•	Gurahonc	0.70	0.—
•	Borosjenő	0.64	1.46
•	Békés	3.06	2.56
•	Gyoma	2.62	2.81
Maros	Gy.-Fehérvár	0.40	0.76
•	Branyicska	0.75	1.04
•	Soborsin	0.—	0.—
•	Arad	0.80	0.68
•	Makó	0.16	0.18
Temes	K.-Kostély	1.16	1.20
Béga	Kiszető	1.04	1.13
•	Temesvár	0.—	0.—
•	Becskerek	0.38	0.40

Witzenmann Emil Pforzheim-ban **13912. számu**

„Hajlékony spirális fémtömlőből álló védőköpenynyel burkolt hajlékony fémcső“

cimü 1898. auguszt. 19-én kelt magyar szabadalmára

vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szives ajánlatok **„W. S. 6532“** alatt **Mosse Rudolfhoz, Bécs,** I. intézendők.

Csődtömeg-eladás.

Wagner Jenő budapesti régiségkereskedő csődtömegéhez tartozó, 60 leltári tételt felölelő, 1855 kor. 50 fill. becsértékü mahagoni butor, porcellán, bronz s egyéb tárgyak, olajfestmények és üzleti felszerelés **ajánlati uton** a legtöbbet igérőnek a csődválasztmány jóváhagyása után készpénzért eladatnak.

Az 1 kor. bélyegü zárt ajánlatok 150 kor. bánatpénz letétele mellett 1902. évi január 4-ig **Dr. Löwenfeld Albert** tömeggondnok urnak (V., Sétatér-utca 3. szám) adandók át, aki a tárgyakat is megszemlélteti és a kinél január 7-én az ajánlati verseny eredménye megtudható.

A csődválasztmány.

DEÁK FERENCZ MUNKÁI

DEÁK FERENCZ EMLÉKEZETE.

E közös czim foglalja össze két vastag kötetben a nagy államférfi összes munkáiból kiválogatott **gondolatokat** és a haza bölcsének **leveleit.** E két kötet a legkiválóbb tanulmánynál jobban megvilágitja **Deák Ferencz** nagyságát, politikai egyéniségét, puritán életbölcseségét, vezérelveit, lelki világát és páratlanul nemes szivét. Az I. kötet czime: **Gondolatok.** A II. kötet czime: **Levelek.** A két kötet ára dombornyomásu czimképpel ellátott, diszes, erős vászonkötésben **22** kor. **40** fill., füzve **16** kor. Egy-egy kötet ára külön-külön **11** kor. **10** fill., füzve **8** korona. Minden kötet önálló egész.

——— Megrendelhető a ———

LAMPEL RÓBERT-FÉLE

— (WODIANER F. ÉS FIAI) —

császári és királyi udvari könyvkereskedésben

Budapest, VI., Andrássy-út 21.

Mulassunk Uraim!

Mielőtt azonban bálba megyünk, ne feledkezzünk meg báli cipőt vásárolni, mely a legjobb próbarendelés, hogy mindenki meggyőződjék cipőim feltünő elegáns párisi chikjéről és tartósságáról.

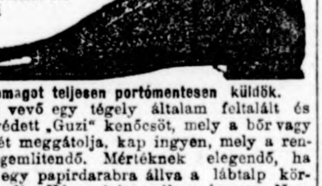

Minden csomagot teljesen portómentesen küldök. vagy minden vevő egy tégely általam feltalált és törvényileg védett „Guzi“ kenőcsöt, mely a bőr vagy lack repedését meggátolja, kap ingyen, mely a rendelésnél megemlitendő. Mértéknek elegendő, ha harisnyában egy papirdarabra állva a lábtalp körvonalát lerajzolja. Képes árjegyzékem ingyen. Nem megfelelőért ezennel kötelezem magam kicserélni vagy a pénzt minden levonás nélkül visszaadni.

Férfi salonlack füzős cipő elegáns ... ... 4.—
Párisi div. box calw füzős 4.50
Gavallér lack gombos cipő 4.50
Elegans vix füzős 3.20
Sima erős vixbőr cipő ... 3.—
Bagaria csizma egy darabból, vizhatlan önmelegitő talpbetéttel erős ... ... 7.—
Halina csizma vizhatlan, magas bőrboritással, térdig érő, önmelegitő talpbetéttel 6.—
Oroszlak füzős vagy cugos cipő, meleg 3.80
Posztócipő vixbőrrel boritva, erős 3.30
Női salon lack, elegáns, füzős vagy gombos 3.50
Párisi divat, box calf füzős vagy gombos ... ... 4.—
Oroszlak füzős vagy cugos, meleg 3.40
Báránybéléses füzős cipő prém szegélylyel 3.80

AGULÁR IGNÁTZ

Budapest Deák-tér 6.

Erzsi néni Szakácskönyvei

a legnépszerübb és leghasznosabb szakácskönyvek, melyek a szakácsművészet egy-egy ágát meritik ki részletesen és ez idő szerint páratlanul állanak a szakácsművészeti irodalomban.

A hal és vadféle készitése cimü kötet közel 400 recipét a legkülönbözőbb halak, nemkülönben rákok, tengeri rákok, csigák, békák elkészitéséről. — Ára kötve 2 korona.

A tészták könyve. Főtt és sült tészták készitésének gyakorlati kézikönyve. Tartalmaborba való tészták, gombócfélék, metéltek, galuskák és rétesek, puddingok, kochok és kocsonyák, crémek, torták, teasütemények, cukor- és gyümölcsmázok. — Ára kötve 2 kor.

Hogy kell befőzni? A gyümölcs, főzelék stb. befőtt készitésének gyakorlati kézikönyvve. Ára kötve 2 korona.

Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

A cigány jósnő.

A kártyahuzás és a kártyavetés művészete. Negyedik bővitett kiadás. Ára 1 kor. Kapható **Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)** könyvkereskedésében (Budapest, Andrássy-ut 21.) a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Szombat, 1901. december hó 28-án.

Tristan és Izolde.

Zenedráma 3 felvonásban. Irta Wagner Richard. Szövegét forditotta Abrányi Emil.

Személyek:

Tristan	Burrian	Brangére	Berts M.
Marke király	Ney D.	Pásztor	Gábor
Izolde	Vasqueznő	Kormányos	Ney B.
Kurwenál	Takács	Ifju hajós	Déri
Melot	Kiss B.		

Kezdete ½7 órakor.

NEMZETI SZINHAZ.

Szombat, 1901. december hó 28-án.

Először:

A szerencse.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Capus Alfréd. Fordit. Bálint Dezső.

Személyek:

Julien Eréárd	Császár	Josephine	Ligeti
Tourneur	Narcisz	Geneviéve	Molnár R.
Chautereau	Gabányi	Chlémence	Meszlényi
Sigismond	Horváth	Rosalie	Mészáros
Lebrancard	Pálffy	Justine	Tubolyi
Bussier	Náday	Simone	Maróthy
Charlotte	Láncz y	Louire	Vízváry

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Szombat, 1901. december hó 28-án.

A vestaszüzek.

Operett 3 felvonásban. Szövegét irták Depré és Bernéde. Forditották Bálint Dezső és Mérei Adolf. Zenéjét szerezték Le Rey és Clerice.

Személyek:

Diogenes	Ráthonyi	Lysias	Palásthy
Patacles	Boross	Domocos	Mátrai
Pyrogena	Turcsányi	Bacchis	Margó
Scopas	Dalnoky	Calyx	Tomcsányi
Penelope	Selló	Pyrrha	Almássy
Cypris	Fedák	Lampeas	Stoll B.

Kezdete 7½ órakor.

Szinházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar szinház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetők: **Bárd Ferenc és Testv.** zenemükereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25—13) sz. a.

VIGSZINHAZ.

Szombat, 1901. december hó 28-án.

A zsába.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Hennequin és Duval. Forditotta Molnár Ferenc.

Személyek:

Barisard	Góth	Lehuchois	Balassa
Colotte	Pécsi P.	Zenobia	Hegedüsné
Leclapierné	Nikó L.	Théodore	Bihari
Marcinelle	Hegedüs	Sophie	Bálint
Suzanne	Harasztby	Casimir	Győző

Kezdet. 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Szombat, 1901. december hó 28-án.

Katalin.

Eredeti nagy operett 3 felvonásban, egy változással. Irta dr. Béldi Izor. Zenéjét szerzette Fejér Jenő.

Személyek:

II. Katalin	Zilahiné	Mária	Rózsa
Gr. Gurackij	Szirmai	Olga	Nyári
Buranov Iván	Szabó	Télémaque	Németh
Trojkov Fedor	Tollagi	Duplessis	Küry
Alekszej	Nagy	Anica	Bojár
Sunderland	Ujvári	Gregor	Kiss M.
Dacskov	Havasi	Tiszt	Szerdahelyi

Kezdete 7 órakor.

URANIA SZINHAZ.

Szombat, 1901. december hó 28-án.

A hadsereg.

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Szombat, 1901. december hó 28-án.

Nóra.

Szinmü 3 felvonásban. Irta Ibsen Henrik. Forditotta Reviczky Gyula.

Személyek:

Helmer	Mihályfi	Emmi	Rudai M.
Nóra	Márkus	Rank	Ujházi
Ervin	Goró	Lindenné	Szacsvayné
Bób	Rudai T.	Günther	Szacsvay

Kezdete 7 órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

Morcaschani
auszirálisi bariton-excentrik
The Haytons
excentrikusok
Martens Eugénia
szubrett
Belling Viktorine
zsonglőrnő
Modi József
komikus
Thomson Anna
dán sanszonett
Morton és Elliott
a papiroskirályok
Borg testvérek
svéd kettős
Zimmermann Willy
mimikus
Lola Farny
énekesnő
a **Tarka Szinpad** keretében
Baumann Károly
mint Rigó a „Tekintetes ur"-ban
és az uj programm.

Az angyalvadászok
nagy vig kiállitáseos ballett 14 képben

Kozmográf.

A télikertben Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

Folies Moderne

Kerepesi-ut 63. szám.

Családi jegyek!

darabja 1 korona egyenként is kapható. Igen jó földszinti vagy balkon ülőhelyre érvényes.

Szenzációs müsor!

Uj! A régi Ghetto. Uj!

Eredeti bohózat. Irta: Müller Malvin.

PINKÁSZ & COMP.

Bohózat. Irta: Taufstein Louis.

PLAGIUM.

Irta: Plagiator.

20 müsor szám.

Somossy-Mulató

Király-utca 71. Igazgató: Somossy K.

Még csak 4 napig

Carola Cecilia

és a decemberi müsor.

Holnap vasárnap a délutáni előadásban utoiszor lépnek fel

Thurston, a hires kártyamüvész, French, She és a gyermekek öröme:

A majomtornászok.

Január 1-én szenzációs teljesen uj müsor.

A

cs. k. árverező-intézet

(Dorotheum)

BÉCS, I. Dorotheergasse 17.

Elvállal: zongorát, cimbalmot, jó butort, diszitési tárgyakat, kocsikat, fogatokat, mütárgyakat, hagyatékokból és kötöztetéseket, valamint mindennemü tárgyakat, uj áruk kivételével, elárverezésre.

Bejelentések naponta d. e. 9—12-ig.

Plaeht Testvérek

első, legnagyobb, 1830. évben alapitott hangszer és hurgyára

Schönbach 379. sz.

Eger mellett Csehországban

Ajánlja összes vonó-, ütő- és fuvóhangszereit, a hangszerekhez való összes hozzávalókat, mindennemü **harokat.**

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zola—Zola—Zola

legujabb regénye, a **Négy Evangélium** második része **MUNKA** (Travail) cimmel most jelent meg egyedüli jogositott magyar forditásban. Az uj szazad leghatalmasabb alkotása. A párisi mester grandiózus álma a munka uj szervezéséről, melynek nyomában átalakul az egész társadalmi, állami és erkölcsi élet. A két vaskos, irlésesen kiállitott kötet ára 7 korona. Kiadja Lampel Róbert Wodianer F. és Fiai cs. és kir. udv. könyvkereskedő cég Budapest, Andrássy-ut 21. Ugyanott megrendelhető és bármely könyvkereskedésben is kapható a **Négy Evangélium** első része, a **Termékenység** (Fécondité.) Két vaskos kötet 7 korona.

Royal-pörkölt kávé

NEUMAN és ROSENBAUM

gyarmatáru és déligyümölcs nagykereskedésből

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 24. szám.

a legzamatosabb!

Kiárusitás!

50%-al olcsóbb mint bárhol

függő lámpákban

Ortner Rezső és Tsa

porcellánfestő-ipartelep **Teréz-körut 32.**

Petánovits

METROPOLE-SZÁLLÓJA

A télikertben ma

Pongrácz Lajos Kolozsvárról

kitünő zenekara játszik.

MAGYAR BAZÁR

Szerkesztik: S. Hentaller Elma, ea nagylónyai Lónyai S.-né.

DIVATLAP.

XXXV. ÉVFOLYAM.

Kiadja: Az Athenaeum irod. és nyomdai részvény-társ.

A MAGYAR BAZÁR tartalma élénk, érdekes és változatos. Elvezetes, szórakoztató olvasmányok mellett figyelemmel kiséri a nagyvilági életet, az irodalom, müvészet, jótékonysági ügyek s a leánynevelés legérdekesebb mozzanatait, nem feledkezve meg a háztartás, kertészkedés és női munkakör egyéb ágairól sem. Utbaigazitást ad a divat, szépség, egészség ápolására. A divatrész gyönyörü, néha szines ábrákkal, szabászati mintákkal felöleli a gyermekdivatot is.

A MAGYAR BAZÁR rendes munkatársai: Ábrányiné-Katona Klementina, Bende Andorné, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Czobel Minka, Dessewffy Emma, Fanghné-Gyujtó Izabella, Fayiné H. Maria, Gyarmathy Zsigáné, Györy Ilona, Harmath Lujza, özv. gróf Hescenstelnne, ujvárosi-gyéri Horváth Béske, M. Hrabovszky Julia, Kövér Ilma, Kullfay Izabella, Lilliváy Viktória, Lux Terka, Palik-Ucsevnyné báró Gianbitz Flora, báró Redvitzné-Schyttra Ilona, Bárosi Bella, Sulyok Ilda, Szalay Fruzina, Szigethyné-Szalay Erzsi, Székely Irén, Tabódy Ida, Tavaszi Róza, Tutteiné-Bexheft Lilly, Wettateinné-Sziuha Margit, Vécseyné-Jankovits Lujza stb.

A MAGYAR BAZÁR minden hó 1-én és 16-án jelenik meg gyönyörü rajzokkal, szines divatképekkel, bő szépirodalmi melléklettel. Ezen a mellékleten két regényt közöl a **MAGYAR BAZÁR**. Talányokkal és pályakérdésekkel is foglalkoztatja a **MAGYAR BAZÁR** olvasóit és a megfejtőknek értékes jutalmat ad.

A Magyar Bazár-t

a Budapesti Napló előfizetői

kedvezményes előfizetési áron kaphatják,

és pedig egész évre **12 korona** helyett **9 koronáért**, félévre **6 korona** helyett **4 korona 50 fillérért**, negyedévre **3 korona** helyett **2 korona 40 fillérért.**

A „MAGYAR BAZAR" előfizetési ára a Budapesti Napló utalványán is beküldhető.

Szinházak heti müsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
d. u. Vasárnap	—	A kaméliás hölgy	Pillangó k. a. Szines leány	Tót leány	New-York szépe
este	Hoffmann meséi	A szerencse	A zsába	Katalin	Csepűrágók

AZ ÜSTÖKÖS

a legrégibb legkedveltebb **magyar élclap.**

Szerkeszti: **SZABÓ ENDRE.**

Megjelenik minden héten temérdek képpel.

Tartalma: Szatirák, humoreszkek, krónikás adomák, mulkos kalandok, politikai karrikaturák, illusztrált adomák, tréfás versek stb.

Előfizetési ára: negyedévre 4 kor.

Kiadóhivatal: V., Kálmán-utca 2. sz. „Pallas"-nyomda.

Mutatványszámok kivánatra ingyen küldetnek.

Az ujonnan átalakitott és megnagyobbitott

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST,
VII., KEREPESI-UT 38.

POMPÁS

UJÉVI AJÁNDÉKOK

Remek **tombola**-csoportok és gyüjtemények.

Az 1902. évre szóló, teljes naptárral ellátott nagy képes árjegyzék a közkedvelt egy- és kétkoronás áruosztályról és az összes árucikkekről ingyen és bérmentve.

Árlap ingyen!

Ingyen árlap!

KÁVÉT és TEÁT

a létező legjobb és legfinomabb minőségben bérmentve és elvámolva, utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után küld a

FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG FIUMÉBŐL

		Korona
5 kg.	Kuba kávé	= 16.50
5 „	Ceylon „	= 16.50
5 „	Mocca „	= 16.50
5 „	New-Cuba kávé	= 15.—
5 „	Manilla „	= 13.50

Hiressé vált remek kávékeverékünk:
2 kg. Soerabaja
1½ „ Mondjokerto-Jáva
1½ „ Brabatros Mokka
5 kg. = 19 korona 16 fillér.

A kávéhoz csomagolható:

		Korona
¼ kg.	Császár keverék tea	= 2.80
¼ „	Imperial-tea	= 3.20
¼ „	Orosz karaván-tea	= 4.—

Szolid, pontos kiszolgálás.

Ingyen árlap!

Árlap ingyen!

DÓCZI M.

cipész

Budapest legmegbizhatóbb legnagyobb és legolcsóbb cipő és csizma raktára
Kerepesi-ut 10.

Férfi posztó bőrrel	3.2
„ „ oroszlakkal	3.8
Női posztó bőrrel	3.—
„ „ oroszlakkal	3.5
Férfi báránybőrrel 4.—	női 3.8
Tart. férfi v. női cugelpő	3.—
Füzős borjubőrből női	3.—
Füzős borjubőrből férfi	3.2
Oroszlak füzős v. cugos női	3.3
Oroszlak füzős v. cugos férfi	3.5
Férfi v. női box bőr füzős	3.50
Férfi chevreaux 4.50	női 4.—
Fiu csizma lakszárral 1.90–[illegible]	
Bőrcsizma 7.—	halinából 4.5

Árjegyzék, csomagolás ingyen. Vidékre 5 frton felül franko. Nem tetsző áruk becserélnek.

Titkos betegségek

gyógyitására e specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyit legrövidebb idő alatt biztos sikerrel férfiaknál és nőknél: hugycsőfolyást, hólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, ennek következményeit, makacs bőrbajokat és az önfertőzésből támadt idegbetegségeket.

Megtepő az eredmény férfiui gyengeségnél (impotentia) ugy fiatal, mint öregebb egyéneknél.

Levelekre dijtalanul válasz; kivánatra gyógyszerek.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körut 12. sz.. (Dohány-utca sarok, I. emelet).

Bejárat a lépcsőnél. *Külön várótermek.*

Rendelés délelőtt 9—3-ig. este 6—8-ig.

„Reuma-szesz",

orvosi tekintélyek által kit. ells. külszer. Bámulatos gyors és biztos hatásu, a test bárminemü fájdalmai, u. m. **reuma, csuz, ischias, köszvény, szaggatás, szurás, nyilallás** stb. ellen. **Fog- és fejtájást 5 perc alatt megszüntet.** 1 üveg ár. **1 korona, erősebb üveg ára 2 korona 40 fillér.** Kapható a főváros és vidék összes gyógytárában, ugyszintén a készitő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Főraktár: Török József gyógysz. urnál Budapest, Király-utca 12. sz. és dr. Egger-féle gyógyszertár a „Nádor"-hoz.

Legalkalmasabb ajándékmű!!

A magyar humor kiváló gyüjteménye.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAPlan PAPlan PAPlan

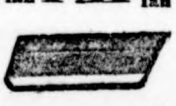

		fr
1 összehajtható vaságy 8 db		
	kivehető matraccal	— — 10.—
1 rouge paplan	— — —	1.80
1 „ „	prima — —	2.80
1 cachmir paplan	— — —	3.40
1 satin „	— — —	3.80
1 atlasz cachmir	— — —	4.80
1 selyem atlasz paplan	—	8.50
1 fodros selyem atl. papl.		13.50
1 jó vászon paplan lepedő		2.—
1 „ „	ágy „	1.30
1 flanell ágytakaró pokróc		2.50
1 gyapju „	„ — —	5.50
1 jó lópokróc	— — — —	1.60
1 téli pokróc	— — — —	4.50
1 szép fali szőnyeg	— —	7.50

		fr
1 acél sodrony ágybetét		5.—
1 tengerifü matrac	— —	4.50
1 afrique „	— —	5.—
1 lószőr „	— —	12.—
1 ablak köper függöny	—	3.—
1 „ „ tunia	„ —	1.50
1 „ „ gyapju	„ —	4.50
2 ágy, 1 asztalterítő bouret		5.50
2 „ 1 „ gyapju		12.—
1 nagy szobaszőnyeg	— —	2.50
1 „ „ I.	—	5.30
1 ágyelőke I.	— — —	0.85
1 tapestry ágyelőke	— —	1.50
1 mir. jó fulószőnyeg	— —	4.40
1 „ „ mintázott	— — —	75

GICHNER JANOS

paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vaebutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicserélhetnek, vagy a pénz visszadatik.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézete

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota

(Átjáróház és lift használat).

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

TÉLI FÜRDŐIDÉNY

a Szt. Margitszigeti gyógyfürdőhelyen és Szanatoriumban Budapesten.

43-3°C. kénes hévviz iszap- villamosfény-, mesterséges szénsavas- mindennemü gyógy- és üditő (Kneipp) fürdők.

Ideggyengeség, szivbaj, csuz, köszvény, vesebaj ellen.

Uj fürdőház. Svéd gyógytornaterem.

Állandó orvosi felügyelet.

50 vendégszoba. **Jó konyha.**

SZT. MARGITSZIGETI ÜDITŐVIZ

kitünő egészségápoló ital.

Prospektust küld a

főhercegi Szt. Margitszigeti Gyógyfürdő Felügyelősége.

NEVETŐ MAGYARORSZÁG.

Összeállitotta:

GRACZA GYÖRGY.

2-ik bővitett kiadás.

Két kötet diszes vászonkötésben. Garay Ákos és Tull Ödön remek illusztrációival. A legszórakoztatóbb olvasmány.

Egy-egy kötet ára kötve 7 korona.

Megrendelhető:

LAMPEL RÓBERT-féle (WODIANER F. és Fiai) cs. és k. udv. könyvkereskedésében BUDAPEST VI., Andrássy-ut 21. sz.

Pechtler Károly és Cappe Károly Bécsben 13642. sz. „Készülék szifónoknak és palackoknak pezsgő italokkal való megtöltésére" cimü 1898. julius 25-től kelt magyar szabadalmára

vevők vagy engedményesek keresteinek.

Szives ajánlatok „W. L. 6598" alatt Mosse Rudolfhoz Bécs I. intézendők.

Ki megtámadott egészségét

visszakapni akarja, használjon Huszár gyógyszerész-féle

Injektió sanktumot és Sanktum-tokocskát,

melyek még idült nemi bajoknál is kitünő biztos hatással vannak, fél liter injektió 6 korona, 1 doboz 120 tokocska 8 korona bérmentve. Legjobb vértisztitó nemi bajok után a Huszár gyógyszerész-féle . . . . . .

Sarsaparilla-kivonat 1 adag 5 K. 1 dupla (1 liter) 10 K. Elegendő egy teljes kurára . . .

Kapható Pesten: Török J. gyógyszertárában, Király-utca 12. Dr. Egger L. Váci-körut 13, valamint Huszár A. gyógyszertárában Ujpest, Templom-tér 10. sz.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. **Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk **felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát** a kiadóhivatallal mindig közölni **kell.**

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje, Teréz-körut 54. szám alatt.

Engelmann Mór gyors-ajtónyomda, IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál könyvkereskedése, V., Gróf Cziráky-féle palota. Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, Koronaherceg-utca sarkán.)

Jambrikovits dohánytőzsdéje, Kerepesi-ut 50. (Takarékp. épül.)

Eckstein Bernát hirdetési iroda, V. ker., Fürdő-utca 4. szám.

Fischer J. D. hirdetési iroda, IV., Zsibarus-utca 7. szám.

Goldberger A. V. hirdetési iroda, IV., ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler hirdetési iroda. V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Leopold Gyula hirdetési irodája, VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf hirdetési iroda, VII. ker., Károly-körut 9. sz.

Mezei Antal hirdetési irodája V., Gizella-tér (Haas-palota).

Schwarcz József hirdetési iroda, V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Tenczer Gyula hirdetési iroda, IV. ker., Szervitatér 8. szám.

Sikray Samu hirdetési irodája Budapest, Váci-körut 33.

Kernberg Rozália dohánytőzsdéje, VIII. ker., Muzeum-körut 18. sz.

Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedő, Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Nemetsek A. J. ujság-árudája, Petőfi-tér 3. szám.

Rehonczi Ilona dohánytőzsdéje, Andrássy-ut 48. szám.

Szántó Mór dohánytőzsdéje, IV., Kecskeméti-utca 14. szám

Sopronyi V. dohánynagyárus, VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Schönwald Ferencné dohány-tőzsdéje Ferenc-körut 32. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedése, ker., Fő-utca 2. szám

Goldgruber Mór könyvkereskedő Buda II., Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet **itt este 6 óráig föladnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Deutsch Miksané, Andrássy-ut 3s.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Zipser és König zeneműkereskedése, Andrássy-ut 4. szám alatt.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Emke-
kávéházban e lapra figyelmessé tett piros ruhás hölgyet kéri egyenruhás visavisja „Fernando" cimen a budai II. főpostára tudatni, vajjon ismeretség lehetséges-e. 11013

Édes 21.
Szavam nem volt hát kiáltó szó a pusztában. Higyje el, a kegyed sorai édesitették meg az ünnep második napját, mert az első nagyon keservesen telt. Gondolatban vele leszek egész nap s reménységgel várom a drága sorokat, melyek a boldogság kapuját nyitják meg számomra. Apropós. Eltart még ujévig a levélpapir ?

Vén leány
levele van.

Lilinek!
Leveledet szerencsésen megkaptam, köszönöm. Hetenként egyszer előbbi cimen irj ide. Hálás szivvel forrón ölellek.

Rózsi 20.
Remélem, hogy az ünnepeket nélkülem is, vagy talán épen azért, mert nélkülem kellemesen töltötted. Vasárnap este óta kimondhatatlan féltékenység gyötör, mely rendes karácsonyi jó kedvemet megzavarta. Szeretlek végtelenül. Róbert. 11017

Kisfuvaros-utca
II. emelet. Vasárnap délután mikor és hol találkozhatnánk ? Választ „Vis-à-vis" cimre e lap kiadóhivatalába kérek. 11015

Bélabányai.
Édes soraid vettem, tudatlak, hogy lakást változtattam, kérem édes Bélám nekem pénzt küldeni. Mielőbbi viszontlátásig ölelí Rózsija. 11011

Madonnám.
Ma kerestem, habár tudtam, hogy még nincs, de oly jól esett valakinek tudtára adni, hogy rád gondolok. Hogy mennyire és hogyan, arról persze fogalma sincs, azt csak én tudom és talán Te. De nem, Te biztosan tudod, hogy szeretlek, hogy nagyon végtelenül szeretlek. Szeretlek, én életem, én egyetlen angyalom, szeretlek én szépséges szép szerelmem, imádlak édes kicsi szentem, én Madonnám. Kimondhatatlanul vágyódom, hogy már nézhetnék abba a szép nagy szemedbe, hogy mennyire örülsz Te is ha látsz, mennyire szeretsz. De türelem édes angyalom, türelem és bizalom. Hiszen megigérted. Most meg meg kell elégednünk avval, hogy nagyon, nagyon szeretjük egymást. Isten veled, szeretlek. 4121

Imádott angyalom!
Megkaptam drága soraidat és végtelenül örvendtem. Remélem továbbra is minden rendben lesz és nem lesznek kellemetlenségeid. Szerelmes szivem állandóan rád gondol, veled van és bizik. Hiszen nem is lehetne az másképpen, olyannyira bevésődött, oly mély gyökeret vert, hogy azt kipusztitani nem lehet. . . Milliószor ölel, csókol a Te hüséges kis Mindened. 11022

Nemes sziv.
Miért hallgat kérem ily sokáig. Talán levelem nem volt megfelelő ?

Irgalmas nővér.
Nem vette át levelét, hogy még mindég nem válaszol.

Emke kávéház.
Szép barna asszonyt (lóversenytéri ismerősömet) kérem legyen szives levelét „tartalékos tiszt" alatt a Budapesti Napló kiadóhivatalától átvenni és hogy arra mielőbb válaszolni sziveskedjék, kezeit csókolja Marci.

Gidától
levél ment, addig értesitéssel várjon, csókolja. 11014

Állami állatorvos,
r. k. 30 éves csinos ember Somogy megyében 6000. k. jövedelemmel házasság céljából megfelelő koru leánye s etleg özv. ismeretségét keresi, ki legalább 12000 k. készpénz felett rendelkezik. Ajánlatokat „Biztos jövő" alatt a kiadóba kérek. 4106

Hugomat,
kinek 2000 korona hozománya van, rendkivül szerény, jól nevelt kellemes leány, óhajtom férjhez adni, egy derék, biztos állásu emberhez, özvegy is lehet. Ajánlatok „Boldog jövő" a kiadóba kéretnek.

Madonnám.
Végre most délután megkaptam és sietek megnyugtatni, hogy megvan baj nélkül és jöhet a többi bátran, ugy látom, hogy a tegnapi üzenetem ma nem jelent meg, igy hát holnap egyszerre olvashatod, tegnapitól és a mairól, hogy nagyon, nagyon szeretlek. Köszönöm, édes angyalom, hogy gondoltál reám, mért olyan kinnal, gyötrelemmel, mert jó kedvvel, bizalommal, hiszen tudod, hogy végtelenül, kimondhatatlanul szeretlek. 4120

KERESLET.

Tanárjelölt
jan. 1-től nevelői állást keres. Tanit gym. reál és polgárit. Kitünő, hosszabb idejü működési bizonyitványnyal rendelkezik. Franciául, németül beszél. Fizetési igények szerények. Cim a kiadóhivatalban. 4112

Nevelőnő,
ruhavarrásban, háztartásban jártas, állást keres. Hársfa-utca 10/A. II. 20. 10979

Könyvelő,
magyar-német levelező önálló megbizható munkaerő, 10 évi gyakorlattal, alkalmazást keres. Szives megkeresések „prima levelező" jeligre alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 4094

Használt
férfiruhákat, fehérneműt, libatollat veszek legmagasabb árban. Singer Márkusz, Lujza-utca 3. szám.

A vadászati
idény beálltával fölhivom a nagyobb uradalmak és vadásztársulatok figyelmét arra, hogy vadak, különösen nyulakból bármily nagy mennyiséget hajlandó vagyok átvenni külföld részére. Groszman Jágó Miskolcz

Kézileányok
női ruhavarráshoz fizetésért felvétetnek. II. Széna-tér 1. II. 23.

Gyermekkocsi,
jókarban lévő megvételre kerestetik. Wesselényi-utca 19., III. em. 17.

EINÁLAT.

Varrógép
egész uj 25 frtért eladó. Bp. VIII. ker. Lujza-u. 20. ajtó 7.

Mignon zongora
és párizsi alkalmi ruha olcsón eladó. Népszinház-utca 11. III. em. 11. 11005

Eladó
budai kitünő fehérbor. I. Felsőhegy-utca 100. szám. 11012

Csemegeszőllőt
postakosarankint legszebből 7 koronáért bérmentesen szállit: Mertz Nándor, Nagyváradon. 11016

Zongora
legujabb vasszerkezettel, rövid, sürgősen olcsón eladó. Dohány-utca 69a. II. em. 10. 11020

Üveg-
és porcellánkereskedés nagyobb vidéki városban, az első és legjobbmenetelü üzlet ott, biztos vevőkörrel, melynek jövedelméből bárki is gondnélküli megélhetésre teszen szert, ennélfogva ezen üzletet én bárkinek is tiszta lelkiismerettel merem megvételre ajánlani, azonnal, igen kedvező feltételekkel eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adás-vételi irodájában Budapesten, József-körut 18. 10896

Jósnő
lakik József-körut 17. félemelet 6. Található d. e. 9-től d. u. 6-ig. 10051

Drótháló-keritése-
ket, vasskapukat, rácsokat, pavillonokat, vasablakokat és szerkezeteket mint specialitásokat készit Barta Károly épület és müiakatos Budapest, Sándor-utca 32. Rajzok és költségvetések ingyen és bérm.

!! Ujévre !!
3 gyönyörüen himzett levelezőlapot küldök bérmentve egy koronáért. Bérczi Sándor nőikézimunka nagyiparos, Budapest, Királyutca 4. 11010

Instructor.
Öt reált végzett felső kereskedelmi iskolába járó fiatalember 1—2 polgári, reál, vagy kereskedelmi iskola alsó osztályu tanulót csekély dijazásért tanitana Budán, II., Széna-tér 1. sz. II., 23. 3924

Kitünő ruhavarrónő
munkát vállal mérsékelt dijazásért. Tanuló-lányok szabni és varrni tanittatnak. Cim: Buda, II. ker. Széna-tér 1. sz. II. 23.

Németül helyesen
beszélni és irni tanit német iró, aki a magyar nyelvet megtanulta. Alkalmazottaknak esti tanfolyam **kivülről való tanulás nélkül. Gyors és biztos eredmény.** Tandij: előrehaladottaknak 8, kezdőknek 10 korona havonkint. Külön tanitás a házban és házon kivül. VI., Próféta-utca 5. I. 12. (délután 2—4, este 7—9 órakor).

Szép utcai
szoba intelligens izr. családnál, és teljes ellátással kiadó. Erzsébet-körut 19. III. 29. 4107

Postához
Budapestre ajálkozik dijtalan gyakornoknak államhivatalnok polgári iskolát végzett leánya. Cim a kiadóban. 10970

Eladó
gőzcséplő garnitur, Clayton lokomobill, vasrámás Első magyar cséplő 6 éves. Egy Ruszton garnitur 12 éves teljesen jó karban olcsón eladó. Egy 4 mtres egalisir esztergapad 2 éves, 4 drb Ganz-féle 21-es tartalék henger 1 éves, 1 dinamógép 60 izzólámpával s ivlámpával, 2 hónapig volt üzemben, teljesen jó karban mind uj olyan minden hozzá tartozó vezeték, kapcsolók stb. olcsón eladó. Rónai Gyulánál, Ó-Kanizsán. 0364

Rákoskereszturon
olcsón eladó egy szép ház hozzávaló kerttel és több mint ½ hold jó szőlővel. Bővebbet Szlivka János, Ferihegyi-utca 8., a Zsófiatelep szomszédságában. 10977

Egy csinosan
butorozott, féregmentes, utcai különbejáratu szoba, jobb családnál egy vagy két ur részére **január 1-re** kiadó. Akácfa-utca 10, I. 2.

Vidéki 5000
lakossal és országhirü nagy 5 országos és heti vásárral és igen nagy vidékkel biró városban, ahol mindenféle hivatalok vannak, egy ujonnan épült, jó menetelü szálloda, vendéglő és kávéház **örök áron eladó. Ugynökök kizárva.** Csakis komoly reflektánsoknak ad bővebb felvilágositást **„Cz. E. Sz."** jeligre alatt e lap kiadóhivatala.

Zongora
órát ád zenedét végzett fiatal nő. Cim a kiadóban. 10971

Borseprő
megvételre kerestetik. Szives ajánlatokat **kizárólag** nagyobb mennyiségre kér a Budapesti központi Tejcsarnok fiókja VII Nagydiófa-u. 4. 4111

Kétszobás lakás
olcsó házbér, azonnal, vagy február elejére átadó. II. Buda, Széna-tér 1. II. 23.

Az Országos Magyar
Gyorsiró-Egyesület vezetése alatt uj magyar és német gyors- és gépirászati tanfolyam nyilik meg. Jelentkezőket korlátolt számban felvesz a **Yost irógép reszvénytársaság** Budapest, Erzsébet-körut 9—11, New-York palota.

Kitünő szabónő
kitünően jártas, olcsón elvállal munkát, melyet, a saját lakásán készit el. Renoválásokat is végez kitünő izléssel, özv. Léderer Lipótné, Wesselényi-utca 54. III. em. 4.

Korrepetitor
bölcsészettanhallgató ajánlkozik előnyös föltételekkel. Esetleg bármilyen irodai munkát is elvállal. Cim: H. J. Üllői-ut 23. I. 39.

Kiadó
Január 1-sőre szépen butorozott féregmentes világos udvari szoba teljesen külön bejárattal a lépcsőházra. Kerepesi-ut 34. III. 20.

Szép bükkfaszén
vaggonszámra eladó. Bővebb felvilágositást Braun Ede, Dund, u. p. Ternova.

Singer-varrógépe-
ket, a legolcsóbb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Remek Antique
csipke és antique selyemszövetek eladók. Nádor-utca 6., III. 11. 4108

Kerékparokat
zálogházból kiváltottakat, 35 forinttól feljebb szállitunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körut 41.

Magyar ruha
finom posztóból, valamint lakkcsizmák kitünő állapotban, igen olcsón eladók. Sándor-utca 30/B. I. 13.

Butorok,
rendkivüli alkami vételekből jutányosan eladatnak részletre és készpénzért, úgyszinte vétetnek. Hunyady-tér 3. sz. az udvarban. 10327

Veszprémmegyei
cimtár most jelent meg Veszprémben Köves Béla kiadásában. Egy korona beküldése ellenében kapható. 10986

Debreceni
magyar harzi kanárik, gyönyörü tiszta csengő hangon éneklők, magyar mély változatos hangfutamokkal szép fülemüle verésekkel tünnek ki drbja 7, 8, 10, 12 frt, tenyésznőstények drbja 1 frt 50 kr. 12 drb 15 frt importált énekes kanárik 4, 5 frt drbja, 14 napi próbaidő. Árjegyzék bérmentve Ágoston István magyar harz kanári tenyészdéje, Debrecen, Péterfi-u. 26. 10983

Nevelőnőket,
tanitónőket, nevelőket, gyermekkertésznőket bonneokat legmegbizhatóbban ajánl, elhelyez: Fekete Arnoldné intézete Váczi-körut 16. 12508

Privát kutató.
Iroda Váci-körut 39. Kényes megbizásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal, ugy magán, mint családi-ügyekben: **Kossa Magyary Geza.** Található 10—2-ig. 1209

Valódi Echo-Phono-
graph, teljes felszereléssel együtt 20 frt, gyönyörü megzenésitett hengerek, drbja frt 1.50, üres hengerek drbja 80 kr. Sternberg Ármin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zenepalota.

Zongora
fekete, keresztnuros, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8—9-ig.

Tisztviselők,
hivatalnokok, vagy oly urak, kik nyugodt, tiszta és elegánsan berendezett különbejáratu, féregmentes szobát óhajtanak mintaszerü kiszolgálással és olcsón, tekintsék meg Sándor-utca 30B., I., 13. sz. alatti lakást, mely minden igénynek megfelel. Azonnal kiadó.

Gyakorlott
angol nyelvmesternő mérsékelt dijazásért ad angol órákat. Megkeresések „Joung Lady" cimen e-laphoz kéretnek.

Csinosan butorozott
szoba a nyugoti pályaudvar átellenében, gyermektelen intelligens családnál január 1-re kiadó. Váci-ut 4. II. em. 9. Lift. 4109

Ügyes vasalónő
ki a legfinomabb munkákat érti, házakhoz ajánlkozik. Cim Kun Mari, Dob-utca 104. ajtó 14.

Zongora,
Kramer-féle, kitünő hangu, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2—5-ig. Nefelejts-utca 15. I. 11.

Maroni
(nemes gesztenye) igen nagy és édes **5 kilogrammonként 2 kor. 80 fillérért** vám- és költségmentesen házhoz szállitja:
Alexander Franz Mayer,
Triest.
Receptek az ebből készithető kitünő ételekhez ingyen mellékeltetnek.

Egy
Koch & Karselt-féle matt keresztnuros pianinó sürgősen eladó. Aggteleki-utca 4. III. Denker.

Mignon
fekete zongora, keresztnuros, kevéssé használt, olcsón eladó. Pál-utca 5. II. em, 12.

A ki hegedüt,
cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Ármin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 36. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen dijtalanul.

Kisasszony
ad francia német órákat. Gyár-utca 5. II. 23. 4119

Angol kerékpár
olcsón eladó. Bp. VIII. Lujza-utca 20. ajtó 2.

Ellmann Ferenc
beregszászi m. kir. pénzügyi fogalmazó eljegyezte
Winkler Szeréna
kisasszonyt Beregszászról.

A modern magyar konyha kodexe:
A Hét szakácskönyve
Kincsestára minden gazdaasszonynak.
Kiegészitője minden szakácskönyvnek.
Ára diszes kötésben öt korona.
Kapható a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában VIII., József-körut 18. szám.

ÉNZT
SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA
(visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad
Kőváry Ármin
bank- és váltó-üzlete
osztálysorsjáték-, főelárusító.
IV. k., Ferenciek-tere 9 Gróf Cziráky-palota.

MOST JELENT MEG:
Egy gazdátlan csónak története.
REGÉNY
Irta: **MOLNÁR FERENC**
KAPHATÓ A „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában.
Ára 2 korona.

BUTOR
jó, szolid kivitelben, **előnyös** részletfizetésre.
Náthán Ignác
kárpitos- és asztalosbutor egyedüli főraktára
VII. ker. Erzsébet-körut 23.
Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

Szabadalmakat
kieszközöl és értékesit
PATAKY H. és W.
utóda
dr. Wirkmann József
hites szabadalmi ügyvivő
Erzsébet-körut 42.
Fölvilágositás és prospektus ingyen

Zálogházból* veszek *cédulákat.
Eladok ujévi ajándékul
13 latos ezüst evőkészlet 12 személyre 140 frt, 6 személyre 65 frtól kezdve és feljebb. Mindennemü finom **ezüst tárgyak** barokk és francia stylusban. Nagy raktár **arany férfi láncokból,** massiv aranygyürük 6 forint 40 kr. arany férfi-órák 12 frt, arany női órák 9 frtól kezdve 12 darab massiv evőeszköz 6 frt 50 kr.
Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.
Grünberger A. Béla
örökösei
Budapesten, Harisbazár" Váci-utca 30. I. em. 23.

Gazdasági kötéláruk,
kender, kóc, orvosi kötszerek, tornaeszközök, hálók, tornacipők, társasjátékok, valódi orosz sárcipők, fehérruhateritők, kókusz-szőnyegek, ponyvák és zsinegek legolcsóbb forrása.
Seffer Antal
Budapest, IV. Károly-utca boltszám **12.**
— (Központi városház.) —
Képes árjegyzék kivánatra bérmentve.

UTRAVALÓ
THURY ZOLTÁN
legujabb könyve.
Ára egy korona ötven fillér.
Megrendelhető:
„Budapesti Napló" kiadóhivatalában József-körut 18.

Remek kivitelü
férfi- és fiuruhát
akár készen, akár mérték szerint csupán
ifj. Weisz Lajos-nál
kaphat
BUDAPESTEN,
VII., Kerepesi-ut 20. sz.

Női Hygiena!
szabadalmazva az összes kulturállamokban. „Auto Vaginal Spray" Dr. Lebonchier tanár szerint, mely a legujabb női különlegesség. Ezt azigazán praktikus találmányt a leghiresebb női orvosok mint feltétlen megbizhatót ajánlják! A legegyszerübb és legtisztább kezelés! !!Számos elismerés!! ár 12 korona, finomabbb kivitelben 15 kor. Továbbá ajánlom dusan felszerelt raktáromat a legkülönbözőbb gummiárukból valamint a beteg kényelmére szükséges összes cikkekből. Kimeritő árjegyzéket ingyen és bérmentve bárkinek szivesen bocsájt rendelkezésére Keleti J. Budapest. IV., Koronaherceg-utca 17.

Butor
csak jó minőségü.
Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal szék, iróasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalongarnitura, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón eladó. Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI., Gyár-utca 25. szám**
Steinberger Manó
butoriparosnál.

A ki
lakást keres vagy kiadó lakása van

A ki
személyzetet keres vagy hely nélkül van.

A ki
valamit venni vagy eladni akar stb. stb.

a legjobb eredményt érheti el a
„BudapestiNapló"
apróhirdetései
utján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában
VIII. József-körut 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény.